

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 61
13. února 2018

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Výbor regionů

125. plenární zasedání ve dnech 9.–11. října 2017

2018/C 054/01	Usnesení Evropského výboru regionů – Evropský semestr 2017 a roční analýza růstu na rok 2018 .	1
2018/C 054/02	Usnesení Evropského výboru regionů o doporučeních hlavám států a předsedům vlád, kteří se sejdou dne 24. listopadu 2017 v Bruselu na pátém summitu Východního partnerství	5

STANOVISKA

Výbor regionů

125. plenární zasedání ve dnech 9.–11. října 2017

2018/C 054/03	Stanovisko Evropského výboru regionů – Financování opatření v oblasti klimatu: klíčový nástroj provádění Pařížské dohody	9
2018/C 054/04	Stanovisko Evropského výboru regionů – Budoucnost Nástroje pro propojení Evropy – Doprava . . .	14
2018/C 054/05	Stanovisko Evropského výboru regionů Přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí	21
2018/C 054/06	Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů	27
2018/C 054/07	Stanovisko Evropského výboru regionů Posílení územní odolnosti: poskytnutí nástrojů regionům a městům, aby mohly čelit globalizaci	32
2018/C 054/08	Stanovisko Evropského výboru regionů Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU	38

2018/C 054/09	Stanovisko Evropského výboru regionů – Budování evropské ekonomiky založené na datech	43
2018/C 054/10	Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropský pilíř sociálních práv a diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy	48
2018/C 054/11	Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropská politika seismického zodolnění budov a infrastruktury	62
2018/C 054/12	Stanovisko Evropského výboru regionů – Kosmická strategie pro Evropu	66
2018/C 054/13	Stanovisko Evropského výboru regionů – Reforma vlastních zdrojů EU v rámci příštího VFR na období po roce 2020	72
2018/C 054/14	Stanovisko Evropského výboru regionů – Ochrana migrujících dětí	76

III Přípravné akty

VÝBOR REGIONŮ

125. plenární zasedání ve dnech 9.–11. října 2017

2018/C 054/15	Stanovisko Evropského výboru regionů – Balíček týkající se služeb: ekonomika služeb ve prospěch evropských občanů	81
---------------	---	----

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

125. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 9.–11. ŘÍJNA 2017**Usnesení Evropského výboru regionů – Evropský semestr 2017 a roční analýza růstu na rok 2018**

(2018/C 054/01)

Předkládají politické skupiny ELS, SES, ALDE, EA a EKR

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

- s ohledem na dokumenty evropského semestru 2017, zejména roční analýzu růstu, zprávy o jednotlivých zemích, národní programy reforem a doporučení pro jednotlivé země;
- s ohledem na své usnesení k roční analýze růstu na rok 2017 vypracované Evropskou komisí (RESOL-VI/019), jež bylo přijato 8. února 2017;
- s ohledem na zprávu Evropského parlamentu o roční analýze růstu na rok 2017 (2016/2306(INI));

Obnovení investic

1. zdůrazňuje, že 55 % všech doporučení pro jednotlivé země vydaných v roce 2017 se zabývá překážkami pro investice, které mohou místní a regionální orgány pomoci odstranit ⁽¹⁾. Znovu upozorňuje, že je třeba řešit nesoulad mezi funkcemi a finančními zdroji místních a regionálních orgánů;
2. trvá na tom, že hlavním investičním nástrojem EU by měla zůstat politika soudržnosti. Domnívá se však, že je třeba zlepšit její řízení a její interakci s evropským semestrem, aby byl ještě zvýšen multiplikační účinek výdajů v oblasti soudržnosti a její příspěvek k udržitelnému růstu podporujícímu začlenění;
3. vítá, že v lednu 2015 byla zavedena flexibilita v rámci Paktu o stabilitě a růstu, požaduje však, aby byla přijata další opatření s cílem povzbudit veřejné investice, zejména do infrastruktury a sociálního začleňování. Je nutné vyloučit z účetního mechanismu Paktu o stabilitě a růstu celostátní, regionální a místní spolufinancování v rámci evropských strukturálních a investičních fondů a také spolufinancování Evropského fondu pro strategické investice, na unijní úrovni stanovit typologii kvality veřejných investic v účtech veřejných výdajů podle jejich dlouhodobých účinků a přezkoumat

⁽¹⁾ Výbor regionů, 2016 European Semester, Territorial analysis of the Country-specific Recommendations (Evropský semestr 2016, Územní analýza doporučení pro jednotlivé země), zpráva řídicího výboru Platformy pro monitorování strategie Evropa 2020.

metodiku výpočtu „strukturálního schodku“ tak, aby byly zohledněny charakteristiky, jež jsou neodmyslitelně spjaty s ekonomikami členských států, a strukturální rozdíly ve veřejných výdajích. Navrhuje, aby byl ukazatel míry investic zahrnut do makroekonomického srovnávacího přehledu;

4. poznamenává, že se místní a regionální orgány podílejí na zhruba 25 % projektů Evropského fondu pro strategické investice (EFIS) financovaných EIB, avšak setkávají se při tom – jak ukazuje nedávná studie, kterou VR nechal vypracovat – i nadále se zásadními problémy, jež souvisejí se správní kapacitou, se složitostí mechanismu EFIS a se slabou informovaností měst a regionů o tomto fondu ⁽²⁾. Zdůrazňuje, že v zájmu posílení účasti místních a regionálních orgánů na provádění EFIS a v zájmu zajištění rovnoměrnějšího zeměpisného rozložení projektů EFIS je nezbytné zlepšit povědomí, technickou podporu, poradenství a součinnost s dalšími zdroji financování EU;

5. souhlasí se závěrem Komise, že EFIS zdaleka „nedosahuje svého plného potenciálu v akceleraci rozvoje lidského kapitálu. Je třeba vynaložit další úsilí ke koncipování nástrojů uzpůsobených pro tento sektor a k zajištění těsnější spolupráce mezi sociálními a finančními aktéry“ ⁽³⁾;

6. zdůrazňuje, že je důležité pokračovat v provádění strukturálních reforem na všech úrovních správy a odstranit byrokracii související s probíhajícími investicemi, čímž se zlepší naše podnikatelské prostředí a schopnost našich ekonomik přilákat investice;

7. poukazuje na to, že jednou z hlavních výzev pro malé a střední podniky a pro začínající a rychle se rozvíjející podniky je ještě stále přístup k financování. Vítá opatření, jako je evropský fond fondů rizikového kapitálu, a vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s místními, regionálními a celostátními orgány podnikla další opatření s cílem mobilizovat soukromé investice a podpořit diferenciaci zdrojů financování;

Provádění strukturálních reforem a odpovědných fiskálních politik

8. znovu vyzývá k posílení koordinace všech unijních opatření zaměřených na budování kapacit a ke zjednodušení fondů EU. Zdůrazňuje, že 53 % doporučení pro jednotlivé země pro rok 2017 se věnuje otázkám správní kapacity, zejména na nižší než celostátní úrovni;

9. domnívá se, že by rozpočet EU měl podporovat úsilí členských států o provedení strukturálních reforem a odstranění byrokracie spojené s probíhajícími investicemi. Souhlasí tudíž se zavedením Programu na podporu strukturálních reforem (2017–2020), o němž bylo rozhodnuto v květnu 2017, na který bude vyčleněno 142,8 milionu EUR a jenž přispěje k institucionálním, správním a strukturálním reformám zaměřeným na financování činností s evropskou přidanou hodnotou s cílem posílit konkurenceschopnost, produktivitu, růst, zaměstnanost, soudržnost a investice;

10. opakuje svou výzvu Komisi, aby zvážila navržení fiskální kapacity pro eurozónu, což by mohlo pomoci eurozónu stabilizovat, pokud a až to bude zapotřebí;

11. vyzývá Komisi, aby posoudila obtíže, s nimiž se regionální a místní orgány mohou potýkat při uplatňování směrnic o zadávání veřejných zakázek, a zdůrazňuje, že jsou na místní a regionální úrovni zapotřebí nástroje – jako jsou například znalostní centra –, jež by pomohly navýšit správní kapacitu na všech úrovních, pokud jde o veřejné zakázky a státní podporu, poskytováním odborné pomoci a poradenství;

12. podtrhuje, že je nezbytné dosáhnout růstu podporujícího začlenění a zlepšit sociální rozměr EU prováděním evropského pilíře sociálních práv ⁽⁴⁾ za využití silné evropské sociální agendy, v níž se budou vzájemně doplňovat konkurenceschopnost a sociální spravedlnost a jež mimo jiné stanoví, že sociální ukazatele budou mít v rámci evropského semestru větší váhu, a bude směřovat ke konvergenci reálných mezd v souladu s produktivitou;

⁽²⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Implementation-EFIS/implementation_EFIS_pdf.pdf.

⁽³⁾ Viz sdělení Komise Evropský semestr 2017: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem podle nařízení (EU) č. 1176/2011, COM(2017) 90.

⁽⁴⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv a diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy, zpravodaj: Mauro D'Attis (IT/ELS), přijato VR dne 11. října 2017 (SEDEC-VI/027).

13. v souvislosti s diskusním dokumentem Komise o využití potenciálu globalizace ⁽⁵⁾ zdůrazňuje, že je třeba napomoci rozšířit okruh těch, kdo mají prospěch z globalizace, dále rozvinout koncepci územní odolnosti, přestat podporovat strukturální reformy, u nichž není brána v potaz skutečnost, že jejich územní dopad je v důsledku regionálních nerovností nestejnoměrný, a vystavět úsilí EU věnované využití potenciálu globalizace na třech hlavních osách, kterými jsou: *proaktivní strategie* týkající se zlepšení dovedností, znalostí a infrastruktury, *zmírňovací strategie* zahrnující Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) a další nástroje politiky a *participativní strategie* zaměřená na lepší zapojení občanů do procesu tvorby politiky EU. Vyzývá také k modernizaci EFG. K tomu je zapotřebí zvýšit jeho rozpočet, integrovat jej do VFR, výrazně snížit kritéria pro jeho aktivaci a zajistit součinnost s evropskými strukturálními a investičními fondy;

14. zdůrazňuje, že stávající celosvětové tlaky vyžadují komplexní a místně orientovanou strategii EU pro průmysl ⁽⁶⁾ zahrnující strategickou koordinaci mezi příslušnými politikami a nástroji EU;

Evropský semestr 2017 a roční analýza růstu na rok 2018

15. podtrhuje skutečnost, že 76 % všech doporučení pro jednotlivé země na rok 2017 se vztahuje k územím, neboť se zabývají výzvami, s nimiž se některé regiony nebo města potýkají více než jiné, a jejich provádění závisí na úrovni správy nižší než celostátní. Konstatuje, že 62 % těchto doporučení je určeno přímo místním a regionálním orgánům, což zdůrazňuje úlohu těchto orgánů při provádění strukturálních reforem;

16. zdůrazňuje, že ve dvou třetinách národních programů reforem na rok 2017 je uznána existence nerovností mezi regiony, všechny zmiňují účast místních a regionálních orgánů na provádění národních programů reforem a 70 % z nich uvádí, že se místní a regionální orgány podílely na přípravě těchto programů, ačkoli ještě stále to bylo převážně prostřednictvím pouhé konzultace;

17. zdůrazňuje, že zapojení místních a regionálních orgánů již v rané fázi coby partnerů, kteří se spolupodílejí na navrhování národních programů reforem, a systematické uplatňování přístupu založeného na víceúrovňové správě by podstatně zvýšilo míru provádění doporučení, přispělo k odstranění regionálních nerovností, napomohlo zvýšit pocit spoluzodpovědnosti na místní úrovni a posílilo důvěru uvnitř členských států i mezi nimi;

18. vyzývá orgány EU, aby realizovaly návrh VR týkající se kodexu chování pro zapojení místních a regionálních orgánů do evropského semestru ⁽⁷⁾, a vítá podporu, kterou tomuto kodexu vyjádřil Evropský parlament ⁽⁸⁾;

19. doporučuje, aby roční analýza růstu na rok 2018 zahrnovala zvláštní kapitolu o stavu regionů a aby se zabývala úlohou místních a regionálních orgánů, a žádá, aby členské státy učinily totéž ve svých národních programech reforem. Vítá podporu vyjádřenou výzvě, aby byl do doporučení pro jednotlivé země vnesen územní rozměr. Vyzývá Evropskou komisi, aby se při návštěvách zemí na začátku semestru setkala s představiteli místních a regionálních orgánů. V rámci podpory pro začlenění územního rozměru do evropského semestru zdůrazňuje, že je třeba zařadit jako jeden z prvků demografické změny a tímto způsobem je propojit s evropským semestrem, jak se doporučuje ve stanovisku VR Reakce EU na demografickou výzvu;

20. vzhledem ke stávajícímu nesouladu mezi ročním postupem vydávání doporučení pro jednotlivé země a přístupem střednědobého a dlouhodobého plánování programů, který je vyžadován u ESI fondů, opakuje ⁽⁹⁾, že je přesvědčen o tom, že je nutné překoncipovat začlenění politiky soudržnosti do národních programů reforem tak, aby zůstal zachován územní rozměr a aby byl i nadále uplatňován decentralizovaný přístup založený na partnerství;

⁽⁵⁾ Stanovisko VR týkající se diskusního dokumentu Komise o využití potenciálu globalizace, zpravodajka: Micaela Fanelli (IT/SES), přijato VR dne 10. října 2017 (ECON-VI/024).

⁽⁶⁾ Na přípravě stanoviska VR z vlastní iniciativy Evropská průmyslová strategie – úloha a perspektiva místních a regionálních orgánů nyní pracuje Heinz Lehmann (DE/ELS).

⁽⁷⁾ Stanovisko VR Zlepšit řízení evropského semestru – kodex chování pro zapojení místních a regionálních orgánů, zpravodaj: Rob Jonkman (NL/EKR), přijato 11. května 2017.

⁽⁸⁾ Viz usnesení EP o evropském semestru 2016 přijaté 26. října 2016.

⁽⁹⁾ Stanovisko VR Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2020 – Směrem k silné a účinné evropské politice soudržnosti po roce 2020, zpravodaj: Michael Schneider (DE/ELS), přijato 11. května 2017.

21. poukazuje na to, že mnohá doporučení pro jednotlivé země se opakují po několika let, neboť provedení složitých reforem vyžaduje čas. Je potěšen tím, že Evropská komise souhlasí s návrhem VR, že pokrok v provádění takových doporučení by měl být měřen jednou za několik let, a ne každoročně. Poznámává, že Komise na tomto základě shledala, že u „zhruba dvou třetin doporučení pro jednotlivé země vydaných do roku 2016 bylo dosaženo alespoň určitého pokroku“ ⁽¹⁰⁾ (oproti 43 % v případě všech doporučení pro jednotlivé země vydaných v roce 2016); požaduje, aby Komise transparentně zveřejnila všechny prvky tohoto posouzení;
22. zdůrazňuje, že evropský semestr vyžaduje dlouhodobý politický rámec. V této souvislosti oceňuje úsilí Komise o propojení Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů udržitelného rozvoje se strategií Evropa 2020, a tedy s evropskými strukturálními a investičními fondy. Vzhledem ke složitosti a k velkému množství různých referenčních rámců však zdůrazňuje nutnost soudržnosti politik, jejich vzájemného začleňování a jednotného rámce pro řízení a očekává, že Komise v této věci urychleně předloží příslušné návrhy;
23. upozorňuje na to, že evropská uprchlická a migrační krize, která začala v roce 2015, ještě stále představuje pro mnohé regiony a obce velmi závažný problém. Z tohoto důvodu požaduje důraznou a konkrétní reakci na evropské úrovni, i v podobě vyčlenění dalších prostředků;
24. se znepokojením poukazuje na vysokou míru dlouhodobé nezaměstnanosti, zejména u mladých lidí, již vykazují ekonomiky různých členských států EU. Vyzývá proto Komisi a členské státy, aby urychleně podnikly všechny kroky nezbytné k podpoře trhu práce;
25. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě, předsedovi Evropské rady a estonskému předsednictví Rady EU.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁰⁾ Sdělení Evropské komise doprovázející doporučení pro jednotlivé země pro rok 2017, COM(2017) 500 final (https://ec.europa.eu/info/files/2017-european-semester-communication-country-specific-recommendations_en).

Usnesení Evropského výboru regionů o doporučeních hlavám států a předsedům vlád, kteří se sejdou dne 24. listopadu 2017 v Bruselu na pátém summitu Východního partnerství

(2018/C 054/02)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

- s ohledem na společný závazek uplatňovat mezinárodní právo a základní hodnoty, včetně demokracie, právního státu, dodržování lidských práv, základních svobod a rovnosti žen a mužů, jakož i prosazovat tržní hospodářství, udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných, na němž je Východní partnerství založeno;
- s ohledem na to, že ozbrojené konflikty a destabilizace, k nimž dochází v mnoha zemích a regionech v sousedství EU, brání rozvoji trvalých partnerství ⁽¹⁾;
- s ohledem na přístup založený na právech, který EU uplatňuje od roku 2016 a jenž zahrnuje veškerá lidská práva – hospodářská, politická, občanská, kulturní i sociální – a je jednou z určujících zásad poskytování finanční podpory v rámci evropského nástroje sousedství, a s ohledem na důležitou roli, již hrají místní a regionální orgány při hájení základních práv na místní a regionální úrovni, mimo jiné co se týče ochrany menšin;
- s ohledem na základní zásady místní autonomie, jež představují evropskou hodnotu kodifikovanou v Evropské chartě místní samosprávy;
- s ohledem na význam zapojení organizací občanské společnosti, mladých lidí a místních orgánů, zejména do provádění nových rámců pro dvoustrannou spolupráci určených jednotlivým zemím ve formě aktualizovaných programů přidružení a priorit partnerství, a to způsobem přispívajícím k demokratické a hospodářské transformaci partnerských zemí ⁽²⁾ a posilujícím jejich vztahy s EU;
- s ohledem na úlohu místních a regionálních orgánů při zvyšování odolnosti, jež je definována jako široký koncept zahrnující celou společnost, pro nějž jsou příznačné demokracie, důvěra v instituce a udržitelný rozvoj a schopnost reformy ⁽³⁾;
- s ohledem na úlohu Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP), která byla uznána ve *Zprávě o provádění přezkumu evropské politiky sousedství* a ve společném pracovním dokumentu útvarů o milnících Východního partnerství do roku 2020;
- s ohledem na to, že se CORLEAP zavázala plnit cíle Východního partnerství v souladu s přepracovanou evropskou politikou sousedství a s globální strategií zahraniční a bezpečnostní politiky EU, podporovat a na místní úrovni uplatňovat univerzální hodnoty, na nichž je EU založena, a prohlubovat spolupráci mezi místními a regionálními orgány, jejich sdruženími a organizacemi občanské společnosti ve prospěch všech občanů;
- s ohledem na zprávu CORLEAP nazvanou *Rozvoj aktivního občanství jako prostředek k posílení místní demokracie v zemích Východního partnerství* a na doporučení, jež v ní byla formulována;
- s ohledem na zprávu CORLEAP nazvanou *Energetická účinnost – úloha místních a regionálních orgánů* a na doporučení, jež v ní byla formulována;
- s ohledem na zahájení nových iniciativ v oblasti udržitelného rozvoje obcí, k nimž patří například Starostové pro hospodářský růst a druhá fáze Paktu starostů a primátorů EAST, které představují modely zdola vycházející správy, jež mohou podnítit spolupráci místních orgánů s občany a místními a mezinárodními institucemi;

⁽¹⁾ Stanovisko VR *Přezkum evropské politiky sousedství*, říjen 2016.

⁽²⁾ Závěry Rady o Východním partnerství, listopad 2016.

⁽³⁾ Společné sdělení *Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU*.

- s ohledem na přezkum podpory v rámci evropského nástroje sousedství 2014–2017 v polovině období;
- s ohledem na další posílení spolupráce se stálými pozorovateli ⁽⁴⁾ CORLEAP a dalšími institucionálními partnery;

Strategické prostředí

1. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány neustále rozvíjejí svou úlohu aktérů a rozhodujících činitelů v architektuře Východního partnerství, jelikož mnohé z nejdůležitějších výsledků Východního partnerství jsou založeny na úspěších a vytrvalém úsilí na nižších úrovních správy, a že je nutné je nadále podporovat, aby byly schopny tuto úlohu plnit ještě lépe;
2. je potěšen tím, že byla posílena úloha místních a regionálních orgánů při provádění opatření, strategií a stěžejních iniciativ v rámci Východního partnerství a také že byly v rozsáhlejší míře zapojeny do činnosti mnohostranných platform a jejich pracovních skupin;
3. oceňuje zejména diskuse věnované posílení místní a regionální demokracie, jež probíhají v rámci platformy č. 1 Východního partnerství Demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita;
4. doporučuje, aby byla vedena strukturovaná spolupráce s místními a regionálními orgány a jejich sdruženími jakožto průřezový prvek všech čtyř prioritních oblastí Východního partnerství, a poukazuje na to, že mezilidské kontakty jsou stejně tak důležité jako vztahy v oblasti energetiky a hospodářství;
5. upozorňuje na to, že zapojení místních a regionálních orgánů má zásadní význam v kontextu účinnější a efektivnější mnohostranné struktury Východního partnerství, a vyzývá k ještě intenzivnějšímu propojení s činnostmi, již vykonává CORLEAP;
6. požaduje, aby se místní a regionální orgány zemí Východního partnerství podílely na vypracování politických doporučení a právních předpisů a aktivně se účastnily jednání s ústředními orgány o projektech a rozhodnutích místního a regionálního zájmu;
7. vítá návrh Komise týkající se 20 cílů pro rok 2020 („20 Deliverables for 2020“), jelikož se jedná o důležitý krok s cílem přinést občanům zemí Východního partnerství konkrétní výsledky, a zavazuje se, že bude aktivně přispívat k jejich uskutečňování;
8. žádá, aby se všem zemím Východního partnerství dostalo v rámci cílených a účinnějších partnerství s EU odpovídající politické, finanční a technické podpory, díky čemuž bude možné lépe podpořit jejich reformy a upevnit tak místní demokracii a územní rozvoj;

Místní demokracie a řádná správa věcí veřejných

9. připomíná, že obecné cíle místní demokracie a reformy veřejné správy, mimo jiné i prostřednictvím decentralizace, zůstávají těžištěm příspěvku CORLEAP k provádění evropské politiky sousedství na místní a regionální úrovni, a to bez ohledu na zvolenou míru partnerství s EU v rámci přepracované politiky;
10. poukazuje na to, že pro účinnost spolupráce EU se zeměmi Východního partnerství je nezbytné v co nejvyšší míře zapojit místní komunity, které projevují stále větší aktivitu;
11. zdůrazňuje, že místní volby mají zásadní význam z hlediska zapojení občanů a měl by je provázet proces úvah nad tím, jak zefektivnit práci pro veřejnost;
12. domnívá se, že místní a regionální orgány mají vhodné předpoklady pro to, aby podpořily rozvoj silné občanské společnosti a pomohly demokratizovat a modernizovat místní komunity;
13. vyzývá k dalšímu uzpůsobení stávajících mechanismů financování EU, především programu TAIEX a twinningových programů, tak, aby odpovídaly potřebám místních a regionálních subjektů;
14. vybízí k tomu, aby byl zaujat mnohostranný přístup k místnímu a regionálnímu rozvoji v zemích Východního partnerství, který bude založen na úzké spolupráci mezi místními a regionálními orgány, organizacemi občanské společnosti a občany, v souvislosti s různými činnostmi, jako jsou podpora sportu, organizace sdružující mladé lidi či seniory a občanská centra;

⁽⁴⁾ Fórum občanské společnosti, Parlamentní shromáždění Euronest a Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy.

15. vyzývá k tomu, aby byly účinné decentralizační reformy doprovázeny účinnými protikorupčními opatřeními na všech úrovních správy s cílem zaručit, že silnější správa bude mít pozitivní dopad na každodenní život občanů;
16. požaduje, aby byla sdružením místních a regionálních orgánů přiznána významnější úloha a byly jim přiděleny odpovídající zdroje s cílem pomoci místním a regionálním orgánům při účasti na koncipování a provádění celostátních, odvětvových či regionálních strategií a opatření, jež se jich dotýkají, a při poskytování služeb;
17. upozorňuje na to, že je nutné vést otevřený dialog v rámci inkluzivních reforem veřejné správy a místní samosprávy, včetně jako součásti územních reforem, a při podpoře kultury partnerství mezi místními a ústředními orgány;
18. vyzývá k uplatňování dynamického přístupu, pokud jde o transparentnost, boj proti korupci a integritu na všech úrovních správy, i na úrovni místní, což pomůže zajistit důvěru občanů ve veřejné orgány a zlepšit podmínky pro hospodářský rozvoj;
19. vyslovuje se pro individualizovaný a na více zemí zaměřený přístup, aby bylo možné uspokojit skutečné potřeby každé země ve prospěch místních komunit a větší odolnosti na místní úrovni;
20. zastává názor, že je nutné přijmout udržitelný a transparentní regulační rámec, který místním a regionálním orgánům umožní posílit jejich organizační a institucionální kapacity;
21. opětovně žádá, aby byl místním a regionálním orgánům a organizacím občanské společnosti ve spolupráci se správními orgány na nižší než celostátní úrovni zjednodušen přístup k evropským fondům;
22. vyzývá k přijetí strategií, programů a plánů odborné přípravy v oblasti budování kapacit určených jak pro zvolené místní představitele, tak pro místní správní orgány, aby místní a regionální orgány mohly převzít plnou odpovědnost za řízení služeb, které poskytují;
23. požaduje, aby byly v rámci všech probíhajících reforem na místní a regionální úrovni brány v potaz genderové otázky s cílem zamezit jakékoliv diskriminaci na základě pohlaví;
24. vyzývá země Východního partnerství, aby respektovaly právo národnostních menšin vzdělávat se ve svém jazyce v souladu s Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin;
25. opakuje svůj požadavek, aby jednotlivé výroční zprávy EU o zemích Východního partnerství zahrnovaly posouzení pokroku dosaženého v oblasti regionálního hospodářského rozvoje, procesu decentralizace, místní samosprávy a územní spolupráce, díky čemuž bude možné ještě více uzpůsobit a zacílit podporu ze strany EU;
26. upozorňuje na internetovou stránku věnovanou rozdělení pravomocí⁽⁵⁾, již Evropský výbor regionů vytvořil a provozuje a která podává přehled o úrovních institucionální a fiskální decentralizace v EU a v sousedních zemích a může být při tomto pravidelném vyhodnocování využita;
27. upozorňuje na pozitivní úlohu, již VR plní díky programu U-LEAD a pracovní skupině pro Ukrajinu, které pomáhají při výměně odborných znalostí a vědomostí mezi místními a regionálními orgány z EU a z Ukrajiny;

Energetická účinnost a místní hospodářský rozvoj

28. vítá skutečnost, že jednou z hlavních priorit Východního partnerství je poskytovat partnerským zemím pomoc ohledně opatření zaměřených na energetickou účinnost;
29. vyzývá národní vlády, aby obcím poskytovaly větší finanční podporu a přidělily jim rozsáhlejší pravomoci, které jsou nezbytné pro rozvoj místních strategií v oblasti energetiky;
30. podporuje zvláštní programy Evropské komise, které jsou adresovány místním a regionálním orgánům zemí Východního partnerství;
31. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s delegacemi EU podstatně zvýšila viditelnost programů spolupráce na regionální a místní úrovni a aby podpořila budování kapacit na nižší než celostátní úrovni;

⁽⁵⁾ www.cor.europa.eu/divisionofpowers.

32. doporučuje, aby byly podpořeny a posíleny regionální a místní iniciativy zaměřené na zlepšování investičních podmínek v zemích Východního partnerství, jako jsou politická a hospodářská partnerství mezi regiony a městy, podnikatelskými sdruženími a sítěmi z evropských zemí a ze zemí Východního partnerství;
33. doporučuje, aby byly v rámci výsledků, jichž má být dosaženo do roku 2020, dohodnuty odvětvové pilotní projekty, za jejichž realizaci ponесou odpovědnost místní a regionální orgány, což umožní shromáždit zkušenosti s procesem decentralizace;
34. považuje za nezbytné, aby bylo vyčleněno více prostředků na přeshraniční spolupráci, se zvláštním důrazem na mezilidské kontakty, partnerství místních orgánů a výměny v oblasti vědy, kultury a mládeže. Rozšíření fondu pro malé projekty na sousední země by mohlo posílit spolupráci na nejnižší úrovni;
35. vyzývá národní vlády, aby usnadnily registraci projektů a popřípadě zapojení evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) a regionů či měst, jež je tvoří, do programů přeshraniční spolupráce za účelem provádění projektů vyplývajících z územních potřeb;
36. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány musejí být zapojeny do plánování nových dvoustranných programů pomoci v rámci evropského nástroje sousedství na období 2017–2020.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

125. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 9.–11. ŘÍJNA 2017

Stanovisko Evropského výboru regionů – Financování opatření v oblasti klimatu: klíčový nástroj provádění Pařížské dohody

(2018/C 054/03)

Zpravodaj: Marco DUS (IT/SES), zastupitel města Vittorio Veneto, Treviso**Odkaz:** stanovisko z vlastní iniciativy**POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. poukazuje na to, že existují nesporné vědecké důkazy probíhajícího globálního oteplování a že tato změna bude mít značný a stále větší vliv na hospodářství a na společnost jako celek. Změna klimatu má zejména velký dopad na území spravované místními a regionálními orgány, jež se často ocitají v první linii při zmírňování škod způsobených stále extrémnějšími přírodní jevy a při investování do opatření zaměřených na přizpůsobení se této změně;
2. vyjadřuje znepokojení nad dopady změny klimatu i mimo hranice EU, kde jsou možnosti, jak čelit extrémním environmentálním událostem a přizpůsobit území probíhajícím změnám, často omezené. Připomíná, že se to může přímo projevit i v migraci;
3. domnívá se, že místní a regionální orgány v EU mají dobré možnosti ke zlepšení své schopnosti investovat do oblasti změny klimatu (a přilákat investice zvnějšku), a to i přes určité obtíže spojené s rozpočtovými omezeními, se schopností dlouhodobě plánovat a s řízením komplexních projektů. Toto úsilí má zásadní význam pro další zlepšení celkové dobré výkonnosti EU, jež v současnosti produkuje 9,6 % světových emisí CO₂;
4. zdůrazňuje, že investice, které jsou zapotřebí k řešení problémů spojených se změnou klimatu, jsou obrovské a nelze je pokrýt z místních a regionálních zdrojů, a ani pouze z veřejných zdrojů. Proto vítá mezinárodní, evropské a vnitrostátní iniciativy, jejichž cílem je mobilizovat soukromé investice;

Mezinárodní opatření

5. znovu zdůrazňuje, že změna klimatu je globálním problémem, ale že k jejímu co nejúčinnějšímu řešení je nutný přístup spočívající ve víceúrovňové správě a účasti mnoha subjektů (multi-level governance a multi-stakeholders governance). V této souvislosti Výbor vyzývá Evropskou komisi, aby mj. v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) doporučila uznat a posílit úlohu místních a regionálních orgánů s cílem účinněji plnit cíle Pařížské dohody;

6. navzdory poměrně značnému úsilí a odhodlání, které projevily některé rozvojové země, již nelze dál tolerovat, aby některé země uplatňovaly Pařížskou dohodu tak pomalu, ani nelze souhlasit s úmyslem Spojených států amerických ustoupit od učiněných závazků. Výbor regionů důrazně opakuje, že zachování cílů této dohody není možností, nýbrž nutností. Proto vybízí Evropskou komisi a členské státy, aby přijaly veškerá opatření nutná k tomu, aby EU mohla být skutečným mezinárodním lídrem boje proti změně klimatu a mohlo se využít veškerých příležitostí k inovacím a k rozvoji souvisejícím s postupným přechodem na nový hospodářský a finanční model;

7. považuje za nezbytné, aby příští konference COP23 v Bonnu nebyla pouze setkáním odborníků, nýbrž aby mohla vést ke značnému pokroku směrem k úplnému provedení Pařížské dohody, zejména co se týče aspektů spojených s financováním opatření v oblasti klimatu (potřeba stimulovat dlouhodobé financování opatření v oblasti klimatu, revize finančního mechanismu atd.);

8. navrhuje, aby se v rámci procesu příprav na budoucí COP24 v Katovicích zahájila v UNFCCC mezinárodní diskuse o ukazatelích, které by případně mohly doplnit koncepci měření emisí skleníkových plynů, aby bylo možné navrhnout účinnější opatření k boji proti změně klimatu;

9. domnívá se, že v mezinárodním kontextu, kde již některé státy projevily nedostatek ambicí, má úloha místních a regionálních orgánů zásadní význam pro zapojení občanů a zvyšování jejich povědomí o problematice změny klimatu, pro přilákání investic i pro provádění konkrétních projektů. K uskutečnění těchto záměrů je však nutné, aby místní a regionální orgány měly informace, byly ochotné a měly kapacity v oblasti přímé finanční správy. Výbor v této souvislosti zdůrazňuje vynikající výsledky, jichž dosahuje Pakt starostů a primátorů, a jeho nedávné rozšíření i za hranice EU. Proto Výbor vyzývá Evropskou komisi, aby tuto iniciativu posílila a aby co nejvíce podpořila Globální pakt starostů a primátorů poskytnutím finanční a technické pomoci, a to zejména v těch zemích, jejichž vnitrostátní cíl je zcela očividně nedostatečný;

10. uznává, že část řešení spočívá v efektivnějším fungování světových finančních trhů. Proto se domnívá, že nejdůležitější je lépe informovat investory o rizicích a příležitostech spojených se změnou klimatu, tak aby se mohli zaměřit na udržitelnější investice, a vítá závěrečná doporučení pracovní skupiny pro transparentnost informací o finanční angažovanosti související se změnou klimatu, která funguje v rámci Rady pro finanční stabilitu. Výbor regionů nicméně vyzývá Evropskou komisi, aby posoudila dopady informování o rizicích spojených se změnou klimatu, a bylo tak například pro případ, že by začaly rychle růst náklady na pojištění, možné zavést nástroj na snižování nákladů pro místní a regionální orgány;

11. vítá návrh OECD zřídit středisko pro ekologické financování a investice s cílem podpořit přechod k zelené nízkouhlíkové ekonomice odolné vůči změně klimatu a vyzývá ke koordinaci mezinárodních a evropských iniciativ;

Evropská opatření

12. uznává, že EU zahájila několik záslužných iniciativ zaměřených na financování opatření v oblasti klimatu, jako je skupina odborníků Evropské komise na vysoké úrovni pro udržitelné finance, Evropský fond pro energetickou účinnost, dluhopisy na ochranu klimatu Evropské investiční banky (CAB), evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA), která je zaměřena na poskytování technické pomoci, finanční nástroje programu LIFE a mnoho dalších. Výbor zejména vítá zmínky o problematice environmentální udržitelnosti v akčním plánu Komise pro unii kapitálových trhů. Hodnotí sice velmi kladně všechny tyto iniciativy, doporučuje však, aby se předcházelo překrývání a co nejvíce se dbalo na koordinaci mezi všemi politikami a iniciativami na evropské úrovni;

13. s cílem lépe koordinovat stávající iniciativy a zaručit větší soudržnost mezi evropskými politikami zejména doporučuje, aby Evropská komise posoudila potenciální synergie mezi skupinou odborníků na vysoké úrovni pro udržitelné finance a znovu obnovenou skupinou odborníků na vysoké úrovni pro podporu financování oběhového hospodářství;

14. s ohledem na jednání o novém víceletém finančním rámci (VFR) EU, jenž bude platný po roce 2020, navrhuje, aby se témata jako klima a udržitelnost horizontálně prolínala do všech programů financování a aby nejen v rámci VFR jako celku, nýbrž i hlavních programů financování (počínaje strukturálními fondy a novým rámcovým programem pro výzkum

a inovace), byly stanoveny cíle spočívající v minimálních úrovních přidělů na klima. Požaduje, aby tyto priority byly v souladu s cíli hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU;

15. navrhuje, aby k posouzení ex ante dopadu návrhů právních předpisů EU bylo vždy připojeno posouzení dopadu na klima a posouzení přínosu k dosažení cílů Pařížské dohody. Tato činnost by měla vést k přípravě homogenní a udržitelné dlouhodobé klimatické strategie, jež by umožnila více investovat do přizpůsobování se změně klimatu, jak nedávno uvedl také Evropský účetní dvůr ⁽¹⁾;

16. žádá Evropskou komisi, aby pověřila Evropský orgán pro bankovníctví co nejrychlejším vypracováním (avšak po náležité konzultaci zainteresovaných stran a s příslušným zapojením soukromého sektoru) přesné klasifikace udržitelných aktiv, jež bude zahrnovat jasné a závazné definice „financování opatření v oblasti klimatu“, „ekologického financování“, „udržitelného financování“ a „oběhového financování“, přičemž by se mělo vycházet ze stávajících iniciativ (např. dluhopisů na ochranu klimatu vydávaných EIB). Jednotný evropský systém by navíc měl být podpořen pokyny pro investory a specifickým označováním na základě vhodných ukazatelů výkonnosti, s cílem poskytnout stručné a jednoduché posouzení kvality aktiv;

17. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve spolupráci s místními a regionálními orgány vytvořily předvídatelný a stabilní regulační rámec pro investice související se změnou klimatu, který je pro podporu zapojení soukromého sektoru do financování opatření v oblasti klimatu naprosto zásadní;

18. vyzývá Evropský parlament a Radu, aby při přezkumu bankovních předpisů týkajících se obezřetnostního dohledu náležitě zvážily možnost začlenění „podpůrného koeficientu pro životní prostředí“ po vzoru „podpůrného koeficientu pro infrastrukturu“, jež Evropská komise navrhla během přezkumu nařízení o kapitálových požadavcích (CRR), aby se uvolnily zdroje na soukromé investice díky poklesu kapitálových požadavků na instituce poskytující úvěry na udržitelné investice a na opatření v oblasti klimatu;

19. uznává, že část řešení problému změny klimatu by mohla spočívat v efektivně fungujícím trhu povolenek na emise skleníkových plynů, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), pokud se současně bude provádět ambiciózní politika v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. Proto lituje, že návrh, kterým se mění EU ETS a který Evropská komise předložila v roce 2015, stále ještě čeká na konečné schválení, zatímco ceny emisních povolenek jsou i nadále příliš nízké. Opakuje, že minimální procentní podíl příjmů z dražeb v rámci systému obchodování s emisemi by měly spravovat přímo místní a regionální orgány, aby mohly investovat do zlepšování odolnosti místních komunit. Žádá také Komisi, aby zvážila přijetí zvláštních opatření – např. stanovit minimální cenu uhlíku nebo znovu zvážit zavedení evropské daně z uhlíku;

20. vyzývá Komisi, aby rozptýlila nejistotu ohledně investic do biopaliv, která vyplývá z toho, že Komise udělila biopalivům jen dočasné výjimky z pravidel státní podpory udělované ve vztahu k dani z energie a z emisí uhlíku. Důležité je taktéž snížit administrativní zátěž spojenou s energií z obnovitelných zdrojů a předejít tomu, aby byla vyšší než u fosilních paliv;

21. vyzývá Evropskou komisi, aby ve svých programech rozvojové pomoci pro třetí země navýšila podíl rozpočtu vyčleněný na opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti, jak Evropský parlament nedávno schválil v rámci nařízení o zřízení Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), v němž je vytyčen cíl pro investice do oblasti klimatu ve výši 28 % celkového rozpočtu. Dále požaduje, aby se při projektech počítalo s větší účastí místních a regionálních orgánů EU s cílem sdílet s místními a regionálními orgány z třetích zemí vlastní úspěšné zkušenosti a zároveň rozvíjet jejich dovednosti. Hlavním prvkem mezinárodních závazků by měly být zásady „klimatické spravedlnosti“, aby bylo zaručeno, že investice vycházejí z lidských práv a pomáhají komunitám, jež jsou změnou klimatu ohroženy nejvíce, mj. i tím, že mezi veřejnými a soukromými subjekty bude probíhat spolupráce v souladu s tím, co je stanoveno v rámci 17. cíle udržitelného rozvoje OSN ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Landscape review: EU action on energy and climate change 2017. K dispozici na stránkách <http://www.eca.europa.eu/cs/Pages/DocItem.aspx?did=41824>.

⁽²⁾ Cíl 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj: <http://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>.

22. zdůrazňuje, že pravidla státní podpory a/nebo evropské účetní standardy pro veřejné orgány, které jsou často závazné, by mohly zkomplikovat investice do oblasti životního prostředí a klimatu. Vyzývá tudíž Evropskou komisi, aby ověřila, zda existují možnosti, jak tyto investice z účetního hlediska zatraktivnit;

23. domnívá se, že aby se místní a regionální orgány mohly lépe vyznat v různých existujících iniciativách, měly lepší přístup k financování opatření v oblasti klimatu a získaly odpovídající technickou pomoc, měl by být vytvořen ad hoc nástroj. Proto Evropské komisi nabízí svou pomoc při vypracování provozní příručky, která poskytne jednoduchý a úplný přehled o možnostech financování na evropské i mezinárodní úrovni, jež místní a regionální orgány mají. Kromě toho navrhuje dát všem zainteresovaným stranám na internetovém portálu k dispozici shrnutí tohoto přehledu, které by mohlo být jednotným zdrojem informací shrnujícím veškeré finanční prostředky, které jsou k financování opatření v oblasti klimatu k dispozici;

Celostátní a místní opatření

24. vyzývá členské státy, aby více zapojily místní a regionální orgány do vypracování národních plánů v oblasti energetiky a klimatu s cílem podpořit koordinaci celostátních plánů s plány místními a regionálními, a to v souladu s článkem 4 Pařížské dohody, jež upravuje příspěvky ke snížení emisí skleníkových plynů určené na vnitrostátní úrovni;

25. připomíná svůj návrh zlepšit zapojení místních a regionálních orgánů, který předložil ve svém stanovisku ke sdělení Evropské komise *Dosahování přínosů politik EU v oblasti životního prostředí s pomocí pravidelného přezkumu jejich provádění* – COM(2016) 316 ⁽³⁾, v němž žádá, aby Evropská komise úzce spolupracovala s příslušnými vnitrostátními, regionálními a místními orgány, Evropským výborem regionů, Paktem starostů a primátorů EU, Globálním paktem starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky a organizací ICLEI s cílem vypracovat koncepci a metodiku pro zavádění místně a regionálně stanovených příspěvků. Průkopnické místní a regionální orgány by měly být nejprve zapojeny na základě dobrovolného „ověřování koncepce“;

26. navrhuje, aby národní plány v oblasti energetiky a klimatu obsahovaly střednědobé programy investic do oblasti klimatu, zaměřené na hlavní plánovaná opatření určená na vnitrostátní nebo nižší než vnitrostátní úrovni a rozdělená podle druhu podpory nezbytné k odstranění veškerých mezer ve financování, včetně příslušného posouzení využití inovativních finančních nástrojů;

27. připomíná význam akčních plánů udržitelné energetiky pro dosažení příspěvků ke snížení emisí skleníkových plynů určených na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU a doporučuje usilovat o efektivní zapojení místních a regionálních orgánů tím, že bude zjednodušeno provádění těchto plánů, postup podávání zpráv o nich a systém jejich monitorování. V této souvislosti by se mělo zvážit sladění vnitrostátních strategií a akčních plánů pro udržitelnou energetiku a klimatická opatření přijatých místními orgány. Zdroje pro tyto akční plány by měly být v souladu s metodikou Paktu starostů a primátorů dále prosazovány Komisí a podporovány vládami jednotlivých členských států;

28. uznává, že by se místním a regionálním orgánům mělo pomáhat se získáním jasného přehledu o rizicích spojených se změnou klimatu na jejich území, aby mohly co nejlépe rozhodovat. Zlepšení sociálního a ekonomického posuzování, podávání zpráv a komunikace by pomohlo vyjádřit dopad opatření v oblasti klimatu na společnost a formovat rozhodování a přidělování zdrojů na místní úrovni. Přehled o rizicích pro životní prostředí, který je k dispozici prostřednictvím evropské platformy pro přizpůsobení se změně klimatu ⁽⁴⁾, je pozitivní a užitečnou iniciativou, přestože je stále nedostatečně známý a obsahuje neúplné informace, pokud jde o místní a regionální údaje. Celkově je potřeba na místní úrovni zvýšit povědomí o činnosti EU a nástrojích pro přizpůsobování se změně klimatu. Výbor proto vyzývá Evropskou komisi, aby zvýšila svou podporu pro platformu s cílem dokončit shromažďování údajů a šířit výsledky, přičemž by se měla věnovat větší pozornost regionální a místní úrovni, jež v případě krizí reaguje jako první;

⁽³⁾ Návrh stanoviska ENVE-VI/021 *Přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí*, o němž se bude hlasovat na plenárním zasedání v říjnu 2017.

⁽⁴⁾ <http://climate-adapt.eea.europa.eu/>.

29. dále zdůrazňuje, že v zájmu usnadnění financování je důležité vytvářet nové nástroje jako zelené dluhopisy a společné záruky. Tyto nástroje mohou vypracovávat místní a regionální orgány ve spolupráci s celostátními orgány a evropskými institucemi nebo s jejich podporou. V současné době existuje v tomto ohledu řada dobrých příkladů;

30. vyzývá členské státy, aby odměňovaly financování opatření v oblasti klimatu ze strany místních orgánů prostřednictvím zvláštních programů (jak stanoví například lucemburská dohoda o klimatu ⁽⁵⁾), která zaručuje dodatečné prostředky pro místní orgány, jež usilují o provádění určitých opatření v oblasti energetické účinnosti) nebo zmírňováním případných interních omezení veřejných financí nebo i poskytováním jiných forem podpory;

31. vyzývá všechny politické činitele a zejména vnitrostátní vlády, aby navrhovali a prováděli odvážná opatření, jež by se soustředila v první řadě nikoli na krátkodobé výsledky voleb, nýbrž na důsledky jednání (či nečinnosti) pro budoucí generace, a to jak z hlediska zdraví a kvality životního prostředí, tak z ekonomického hlediska. Navrhuje proto, aby podpora určená na hospodářské činnosti mající významný dopad na životní prostředí (a tedy vysoké emise), se zohledněním rizik spojených s únikem uhlíku, byla postupně a v přiměřeně krátkých lhůtách omezována až do úplného zrušení nejpozději do roku 2035;

32. doporučuje, aby byly vytvořeny všeobecné společné integrované balíčky týkající se zvyšování energetické účinnosti a snižování uhlíkové stopy jak u starých, tak u nových budov. Dále doporučuje, aby se uplatňovaly minimální požadavky na energetickou účinnost a náročnost nových budov a aby se navyšovaly nezbytné finanční prostředky na zvyšování energetické účinnosti stávajících budov.

V Bruselu dne 10. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ <http://www.pacteclimat.lu/fr>.

Stanovisko Evropského výboru regionů – Budoucnost Nástroje pro propojení Evropy – Doprava

(2018/C 054/04)

Zpravodaj: Ximo PUIG I FERRER (ES/SES), předseda regionální vlády autonomní oblasti Valencie

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Nástroj pro propojení Evropy s regionální perspektivou

1. připomíná, že proces integrace Evropské unie (EU) se od začátku vyznačoval neustálým posilováním vztahů a partnerství v hospodářské, politické a sociální oblasti mezi územními celky, které ji tvoří. Doprava se významnou měrou podílí na hospodářské a sociální prosperitě EU, neboť vytváří obchod, podporuje hospodářský růst a zajišťuje miliony pracovních míst. Moderní evropská politika v oblasti dopravní infrastruktury podporuje dosahování hlavních cílů Evropské unie, jak jsou stanoveny ve strategii Evropa 2020, bílé knize o dopravě z roku 2011 a 10 prioritách Junckerovy Komise, jako je např. řádné fungování vnitřního trhu a upevnění hospodářské, územní a sociální soudržnosti;

2. uznává, že Nástroj pro propojení Evropy, který byl přijat v roce 2013, představuje coby společný právní rámec a nástroj financování pro odvětví dopravy zásadní prvek pro rozvoj transevropské dopravní sítě (TEN-T), a tedy i pro celkový pokrok na základě silnější unijní vize. Přijetí Nástroje pro propojení Evropy bylo pojato jako nástroj spolufinancování, jenž je nezbytný pro zahájení a realizaci infrastruktur a služeb TEN-T. Z tohoto důvodu je třeba provázat společenský blahobyt se soudržností, vytvářením pracovních míst⁽¹⁾, hospodářským růstem a environmentální udržitelností⁽²⁾, neboť náklady na Evropu bez TEN-T a Nástroje pro propojení Evropy by byly vyšší než ty, které jsou na ně v současnosti vynakládány⁽³⁾;

3. vítá úsilí vynaložené při tomto hodnocení v polovině období, pokud jde o otevřenost, účast, shromažďování návrhů od zúčastněných stran a konzultaci s Výborem regionů (VR)⁽⁴⁾;

4. domnívá se, že v rámci hodnocení tohoto nástroje v polovině období bude nezbytné podpořit udržení a prohloubení jeho základních prvků a významu z hlediska konkurenceschopnosti a posílení evropského sociálního kapitálu, zvýšení evropské územní soudržnosti a rovněž myšlenky společného evropského občanství s volným pohybem osob a zboží, což je podstatou evropského projektu. Z důvodu tohoto prohloubení je nezbytný přezkum jeho rozpočtových prostředků, postupů, kritérií a metod výběru projektů a jejich řízení, monitorování a hodnocení;

⁽¹⁾ TEN-Corridors: *Forerunners of a forward-looking European Transport System* (2016), P. Balázs, P. Cox, C. Trautmann, P. Wojciechowski, L. Brinkhorst, M. Grosch a K. Peijs: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/116220/tent-issues-papers.pdf>

⁽²⁾ *TEN-Corridors: Forerunners of a forward-looking European Transport System*, 2016.

⁽³⁾ The cost of non-completion of the TEN-T (2016), Fraunhofer Institut für System und Innovationsforschung (ISI): <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/2015-06-fraunhofer-cost-of-non-completion-of-the-ten-t.pdf>

⁽⁴⁾ *Mid-term evaluation of the Connecting Europe Facility (MCE)*: <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef>

5. dále poukazuje na to, že od jeho přijetí v roce 2013 jsou nadále platné úvahy předložené VR⁽⁵⁾. Některé oblasti možného zlepšení se týkají nedostatečných rozpočtových prostředků, pochybností ohledně koordinace Nástroje pro propojení Evropy s dalšími finančními prostředky, procesní složitosti nástroje či nedostatečné úlohy místních a regionálních orgánů a nedostatečné subsidiarity v různých orgánech pro plánování a provádění spolufinancovaných projektů⁽⁶⁾;

6. upozorňuje, že Evropská unie ve svých pokynech k rozvoji transevropské dopravní sítě uznává význam integrovaných politik a propaguje potřebu zaručit dostupnost a propojení všech regionů Evropské unie, včetně odlehlých, ostrovních a nejvzdálenějších regionů; z toho důvodu VR požaduje, aby se tyto regiony, které jsou naneštěstí vyloučeny z hlavní sítě, staly způsobilými pro opatření v rámci mořských dálnic;

7. připomíná Evropské komisi, že ve světě probíhají radikální změny týkající se vztahu mezi hospodářským rozvojem a územními celky, a to i co se týče vzniku nového typu městského a makroregionálního systému, který současně funguje na celosvětové i místní úrovni⁽⁷⁾. Z toho důvodu by reforma Nástroje pro propojení Evropy měla vzít v úvahu diskuse o tom, jak mohou evropské strategické dopravní infrastruktury přispět k návratu (relokalizaci) průmyslové činnosti do Evropy⁽⁸⁾. Dále by měla zohlednit to, jak globální geopolitické riziko ovlivňuje zkrácení hodnotových řetězců, význam kvality řídicích struktur regionálních orgánů, procesy technologické integrace i nárůst nerovností mezi regiony jednotlivých států (regiony nyní nově plní hlavní úlohu v rozdílu DPH na obyvatele a v soudržnosti v rámci jednotlivých států spolu s procesy konvergence mezi státy)⁽⁹⁾. Co se týče negativního vývoje, je třeba zároveň poznamenat, že postupy fiskální korekce přiměly regiony k tomu, aby omezily své investice, zejména v odvětvích spojených s dopravními infrastrukturami⁽¹⁰⁾. I když se v roce 2014 veřejné investice v ústředních orgánech mírně zvýšily a bylo také využito schodku veřejných financí, na nižší než státní úrovni pokles pokračoval⁽¹¹⁾, což zvětšilo regionální rozdíly a posílilo centralizaci. Budoucí přezkum Nástroje pro propojení Evropy musí tuto novou situaci zohlednit a zvážit opatření k využití potenciálu evropských strategických dopravních infrastruktur, aby bylo možné snížit rizika zjištěná v průmyslové a geopolitické oblasti, řešit prohlubování rozdílů mezi regiony a zvrátit negativní trendy zaznamenané v oblasti veřejných investic;

Financování

8. bere na vědomí přání Komise financovat TEN-T prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy. Původní přidělený rozpočet ve výši 33,2 miliardy EUR představoval značný finanční závazek a záměry mechanismu využít soukromý kapitál a soukromé iniciativy také představují důležitý aspekt týkající se spolufinancování⁽¹²⁾;

⁽⁵⁾ Stanovisko Výboru regionů Nástroj pro propojení Evropy (CdR 648/2012 fin) přijaté na 96. plenárním zasedání ve dnech 18. a 19. července 2012.

⁽⁶⁾ *Results of the OECD-CoR consultation of sub-national governments. Infrastructure planning and investment across levels of government: current challenges and possible solutions* (2016): <http://cor.europa.eu/en/documentation/brochures/Documents/Results%20of%20the%20OECD-CoR%20consultation%20of%20sub-national%20governments/2794-brochureLR.pdf>

⁽⁷⁾ *Macro-regional strategies in changing times* (2016) a *The State of European Cities 2016: Cities leading the way to a better future* (2016).

⁽⁸⁾ Eurofound. *ERM annual report 2016: Globalisation slowdown? Recent evidence of offshoring and reshoring in Europe* (2017), J. Hurley, D. Storrie a E. Perruffo: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/annual-report/2017/erm-annual-report-2016-globalisation-slowdown-recent-evidence-of-offshoring-and-reshoring-in-europe>

⁽⁹⁾ „OECD Regional Outlook 2016. Productive regions for inclusive societies“ (2016): <http://www.oecd.org/publications/oecd-regional-outlook-2016-9789264260245-en.htm>

⁽¹⁰⁾ „OECD Regions at a Glance 2016“ (2016) (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-regions-at-a-glance-2016_reg_glance-2016-en)

⁽¹¹⁾ Kapitola 2: Using the fiscal levers to escape the low-growth traps: <https://www.oecd.org/eco/public-finance/Using-the-fiscal-levers-to-escape-the-low-growth-trap.pdf>

⁽¹²⁾ *Assessment of Connecting Europe Facility: in-depth analysis* (2016), J. Papí, M. Sanz a Blomeyer, R. (2016): [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/572677/IPOL_IDA\(2016\)572677_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/572677/IPOL_IDA(2016)572677_EN.pdf)

9. lituje však rozpočtových omezení, k nimž došlo v důsledku strategií korekce uplatňovaných v posledním desetiletí. Snížení, k nimž došlo v průběhu prvních let jejich uplatňování, by mohla způsobit to, že nebudou splněny cíle stanovené na období 2020, 2030 (hlavní síť) a 2050 (globální síť);

10. v tomto ohledu a v souvislosti s revizí víceletého programu připomíná, že cíle stanovené v nařízeních (EU) č. 1315/2013 a (EU) č. 1316/2013 představují povinné unijní závazky;

11. žádá proto, aby byly podrobně prošetřeny možnosti – při dodržování zásady subsidiarity (přístup zdola nahoru) – zvýšení jejich současného financování, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost zdola vycházejícím potřebám, jež byly formulovány místními, metropolitními a regionálními subjekty, možnosti zlepšení koordinace jednotlivých fondů souvisejících s financováním (EFSI, Nástroje pro propojení Evropy, fondů soudržnosti) nebo dalších nástrojů, jež navrhuje EIB, přičemž je třeba zabránit tomu, aby EFSI opět čerpal prostředky z Nástroje pro propojení Evropy, a způsob, jak vyjasnit harmonogram specifických výzev k předkládání návrhů, který by mohl být zveřejněn na začátku finančního výhledu a jenž umožní lepší plánování, a tedy anticipaci zúčastněných stran, které se o zveřejnění těchto výzev zajímají;

12. zdůrazňuje, že financování z Nástroje pro propojení Evropy a dalších souvisejících struktur by nemělo konkurovat financování z EFSI nebo jeho tržnímu zaměření, jehož cílem je soustředit nové finanční prostředky a uvolnit neaktivní kapitál. Domnívá se tedy, že EFSI a Nástroj pro propojení Evropy mají odlišné cíle, a proto je nelze považovat za vzájemně zastupitelné. Je nicméně žádoucí, aby se v případě, kdy by mezi těmito dvěma fondy mohly existovat synergie, usilovalo o optimální spojení těchto zdrojů v zájmu stimulace investic v EU;

13. dále doporučuje, aby v souvislosti s uplatňováním článku 50 Smlouvy o Evropské unii (brexit) Komise uplatnila legislativní a politické nástroje, které jsou nezbytné k zajištění dostatečných rozpočtových prostředků pro dopravní politiku v oblasti TEN-T, spolu s orientačními a pružnými přiděly, které v případě potřeby umožní nové přidělení finančních prostředků;

14. upozorňuje na to, že zpoždění při realizaci prvků sítě TEN-T povede k omezení možností růstu regionů, které se projektu účastní, a ke snížení účinku meziregionální sítě spolupráce;

15. domnívá se, že s ohledem na nutnost zvýšit aktivitu zemí podporovaných z Fondu soudržnosti a také v zájmu zachování doplňkovosti mezi Nástrojem pro propojení Evropy a Fondem soudržnosti je třeba zachovat finanční přiděl určený těmto zemím;

Výběr, řízení projektů a správa

16. vyzývá Komisi, aby vynaložila značné úsilí pro zlepšení, pokud jde o výběr a řízení projektů, správu a kontrolu činností související s Nástrojem pro propojení Evropy prostřednictvím činností, jako jsou např.:

- zajištění toho, aby výzvy k předkládání projektů byly předvídatelnější,
- změna nezávaznosti provádění prioritních projektů uvedených v části I přílohy I v souladu s čl. 17 odst. 3 nařízení (EU) č. 1315/2013,
- rozvíjení pojmu „evropská přidaná hodnota“ jako kritéria pro přidělování projektů, aniž by se pustila ze zřetele situace nejvzdálenějších regionů,
- zjednodušení postupů pro podávání žádostí a poskytování specializované odborné pomoci při sestavování a řízení projektu,
- formulování dvoufázových nebo třífázových mechanismů, které motivují k předkládání zjednodušených návrhů v první fázi, což vyžaduje propracovanější návrhy až ve druhé nebo třetí fázi, kde již existuje větší finanční jistota,
- formulování jasné a transparentní metodiky prostřednictvím veřejných kritérií pro výběr a podepisování projektů,
- zahrnutí kritérií pro sdílené řízení projektů a konzultace regionů ve fázi hodnocení projektů,
- vyjasnění postupů a kritérií pro sledování a kontrolu spolufinancovaných projektů,

- vypracování pravidel, jimiž by se řídila informační politika ve všech fázích výběru, schvalování a provádění projektů,
- posílení úlohy evropských fór transevropských koridorů s cílem zlepšit jejich schopnost rozhodovat o rozvoji strategických infrastruktur, které mají zásadní význam pro hladké fungování a provoz v koridorech, jako jsou např. přeshraniční úseky, úzká místa, městské přístavní uzly ⁽¹³⁾ a chybějící spojení ⁽¹⁴⁾,
- prodloužení doby trvání výzev k předkládání projektů;

17. zdůrazňuje, že se financování TEN-T prostřednictvím nástroje sdíleného s energetikou a telekomunikacemi nezdá přirozené. Dopravní politika je jasně určená, a Výbor proto doporučuje, aby disponovala svými vlastními nástroji;

18. upozorňuje, že by zejména členské státy, které čerpají prostředky z Fondu soudržnosti, měly více využívat technické podpory, která je dostupná pro operační programy, s cílem zlepšit schopnost místních a regionálních orgánů a dalších účastníků čerpat prostředky EU. V rámci nástroje pro propojení Evropy je zvláště důležité, aby i méně rozvinuté členské státy připravily kvalitní projekty s využitím nástrojů technické podpory a aby tak při výzvách k předkládání návrhů na spolufinancování ze strany EU nebyly v nevýhodě oproti jiným členským státům;

19. domnívá se, že financování projektů v oblasti dopravy prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy musí probíhat především na základě dotací, ale půjčky, záruky nebo vlastní kapitál mohou být rovněž důležité;

Úloha regionů a měst

20. poukazuje na vysokou odpovědnost regionů a místních orgánů ve fázi provádění a sledování veřejných investic obecně. V roce 2014 odpovídaly orgány na nižší než celostátní úrovni zemí OECD za 40 % veřejných výdajů, za 50 % veřejných zakázek, za 59 % veřejných investic a za 63 % výdajů na státní zaměstnance ⁽¹⁵⁾;

21. je třeba připomenout, že v této souvislosti Evropská unie vykazuje různě vysokou důvěru v instituce v závislosti na jejich oblast územní správy (která je obvykle vyšší, čímž blíže je instituce občanům) ⁽¹⁶⁾. V současnosti je důvěra veřejnosti v orgány na nižší než celostátní úrovni větší než ve státní orgány na vyšší úrovni ⁽¹⁷⁾. Kromě toho představují regiony a místní samosprávy nejlepší úroveň, na níž je možné zjistit potřeby a zdroje, kde snadněji dochází ke spolupráci veřejného a soukromého sektoru a kde je řízení s největší pravděpodobností odpovědné a transparentní. Z toho důvodu by měla být příští revize Nástroje pro propojení Evropy pojímána z hlediska „společné tvorby“ TEN-T mezi orgány různých úrovní ⁽¹⁸⁾;

22. v tomto ohledu by Komise měla zajistit, aby plány členských států týkající se infrastruktury zahrnovaly cíle sítě TEN-T a prioritou byly projekty členských států, které jsou v souladu s TEN-T;

23. žádá proto Komisi, aby decentralizovala výběr projektů i jejich řízení, sledování a kontrolu prostřednictvím většího zapojení regionů do Nástroje pro propojení Evropy, což předpokládá:

⁽¹³⁾ Stanovisko Výboru regionů Obnova přístavních měst a oblastí, přijaté na 121. plenárním zasedání ve dnech 8. a 9. února 2017.

⁽¹⁴⁾ Stanovisko Výboru regionů Chybějící dopravní spojení v příhraničních regionech (COR 4294/2016), přijaté na 121. plenárním zasedání ve dnech 8. a 9. února 2017.

⁽¹⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 10.

⁽¹⁶⁾ *Handbook on Political Trust* (2017), vydal S. Zmerli & T. W. G. van der Meer, Political trust and multilevel government, J. Muñoz <http://doi.org/10.4337/9781782545118>

⁽¹⁷⁾ Otázka QA8a, standardní průzkum Eurobarometr č. 86 (listopad 2016): <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2137>

⁽¹⁸⁾ *Europe as a multilevel federation* (2017), M. Keating, *Journal of European Public Policy*, 24 (4), *El poder de lo próximo: las virtudes del municipalismo* (2016) J. Subirats; *Las ciudades ante el cambio de era: la nueva gobernanza urbana: actores e instrumentos* (2016) J.M. Pascual a J. Subirats.

- zrušení nezbytnosti souhlasu státu při podepisování projektů (ve prospěch kritéria více vycházejícího ze subsidiarity), což regionům umožní podepisovat projekty,
- následné zařazení místních orgánů a regionů mezi způsobilé účastníky podle článku 9 nařízení (EU) č. 1316/2013, což jim umožní předkládat návrhy a dohodnout se na jejich předložení,
- rozmanitost pravomocí jednotlivých regionů v závislosti na ústavním řádu každého členského státu by měla umožňovat zcela neomezenou účast regionů na zasedáních evropských fór týkajících se koridorů TEN. V rámci těchto fór by měly být podporovány jak nástroje vertikální koordinace mezi jednotlivými úrovněmi správy, tak nástroje horizontální koordinace mezi orgány na nižší než celostátní úrovni,
- provádění spolupráce mezi Nástrojem pro propojení Evropy a TEN-T prostřednictvím nových územních strategií, jako jsou makroregionální strategie (pro region Baltského moře z roku 2009, pro Podunají z roku 2010, pro jadransko-jónský region z roku 2014 a pro alpský region z roku 2015) nebo další iniciativy na zeměpisném základě, a koordinace činnosti s nástroji, jako jsou evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), a fóry jako Nordregio, VASAB atd. Kromě toho se doporučuje, aby byly k dispozici v případě makroregionů, pro něž existují strategie a technické dokumenty týkající se dopravy a logistických služeb,
- zapojení regionů do definování a vypracování pracovních programů před sestavením výzev k předkládání návrhů;

Místní a regionální úroveň spojená s globální úrovní

24. zdůrazňuje celkový přínos dokončení TEN-T pro každodenní život občanů EU. Aby byl celý projekt zviditelněn na evropské úrovni a umožnilo se provádění evropských dopravních strategií, tedy orgánům veřejné správy doporučuje, aby zajistily jednotné označení celé sítě TEN-T v Evropské unii a určily infrastruktury základní a globální sítě, uzly a koridory, a dále jim doporučuje specifický přístup k uzlům sítě jako k přístupovým bodům s jasným a dobře vymezeným propojením se sekundárními a terciárními dopravními sítěmi. V této souvislosti navrhuje, aby členské státy a regiony zohlednily TEN-T při koncepci a realizaci místní silniční a regionální železniční dopravy s cílem zajistit integrovanou perspektivu, jež se odrazí v intenzivnější a kvalitnější mobilitě všech občanů, což je zásadní faktor sociálního začleňování a ochrany životního prostředí. Stejně tak doporučuje, aby byla věnována zvláštní pozornost ostrovním regionům za účelem vhodné realizace nezbytných leteckých a námořních spojů, které by zaručily přístup občanů a zboží k hlavní síti za co nejméně obtížných podmínek;

25. poukazuje na to, že v regionech s problémy v oblasti železniční dopravy je nutné vybudovat potřebné infrastruktury na místní i regionální úrovni, aby zde bylo možné využívat železniční dopravu za obdobných podmínek jako v ostatních členských státech;

26. v tomto ohledu doporučuje podrobně analyzovat otázky související s informováním o dosažených záměrech a s transparentností ohledně cílů a výsledků. Občanům by měl být přiblížen Nástroj pro propojení Evropy a mapy TEN-T prostřednictvím informačních středisek, infografiky a dokumentů;

27. poukazuje na to, že v současnosti chybí účinná koordinace a provázanost klíčových investic v oblasti dopravy, jež byly identifikovány ve strategických dokumentech na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni. Regionální orgány nebyly zahrnuty do struktury řízení a provádění Nástroje pro propojení Evropy, což omezuje možnosti posuzování přidané hodnoty, soudržnosti a doplňkovosti plánovaných investic v rámci různých zdrojů financování; Koordinace by se dala podpořit prostřednictvím makroregionálních strategií EU;

28. upozorňuje na to, že dostupné finanční prostředky by měly být zaměřeny primárně na prioritu hlavní základní sítě, přičemž je nutné zvážit intermodální propojení (přístav – železnice). Veškeré zbývající finanční prostředky by mohly být použity pro sekundární, ale pevnou podporu projektů, jež jsou méně rozsáhlé z technického a rozpočtového hlediska a mají menší možnosti doplňkového soukromého financování (z důvodu své nižší ekonomické návratnosti v krátkodobém horizontu), pokud mají velkou „evropskou přidanou hodnotu“, jako např. úseky, které jsou přirozeně napojeny na základní síť, nebo ji doplňují o důležité regionální nebo meziregionální prvky, pokud splňují kritéria strategičnosti, strukturálnosti

a rychlé realizovatelnosti. To by mělo být rozvíjeno v budoucím rámci přezkumu dvěma směry: projekty, které přispívají k větší plynulosti přepravy zboží a osob v prioritních koridorech a projekty, jež poskytují jasnou přidanou hodnotu ohledně přístupnosti, propojení a územní soudržnosti;

29. je třeba začít uvažovat o „vnějším“ rozměru TEN-T, zejména ve vztahu ke třetím zemím a strategickým oblastem evropské spolupráce, jako je oblast Středomoří, oblast Baltského moře, východní sousedství, současný a budoucí Evropský hospodářský prostor a další oblasti, které jsou významné z geopolitického a hospodářského hlediska;

Priority

30. potvrzuje všechny tři specifické cíle a procentní podíly v odvětví dopravy, které Nástroj pro propojení Evropy uvádí v části IV přílohy I. Žádá však změnu článku 10 nařízení, který se zaměřuje na míru financování, a žádá navýšení těchto nákladů pro činnost v prioritních městských uzlech, přístavech, v námořní dopravě, v multimodálních platformách a spojích (jako jsou kombinované sítě železniční a silniční dopravy) a spojích „posledního kilometru“;

31. navrhuje pokročit v definování společné technické normy způsobilých projektů pro Nástroj pro propojení Evropy, aby bylo v rámci Unie dosaženo harmonizace podmínek rychlosti, výkonu, rozchodu UIC a spolehlivosti koridorů TEN-T a také norem týkajících se jejich stanic pro doplňování alternativních paliv;

32. má za to, že prioritou se musí stát přeshraniční doprava. Jedná se totiž o části sítě, jimiž se členské státy zabývají nejméně a které nepochybně představují evropskou přidanou hodnotu;

33. navrhuje, aby bylo v rámci městské agendy Evropské unie zahájeno nové partnerství v oblasti dopravních uzlů, které by doplnilo partnerství, jež již existuje v oblasti městské mobility. Jeho cílem by bylo analyzovat průchod sítí TEN-T městskými a metropolitními uzly a jejich integraci do struktury měst, logistiku měst a zvláště projekty „úseku prvního a posledního kilometru“, jak se potvrzuje v usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2017 o logistice v EU a multimodální dopravě v nových koridorech transevropské dopravní sítě (TEN-T) ⁽¹⁹⁾. Jak se uvádí v tomto usnesení, v městských uzlech se nachází velká část způsobů dopravy a probíhají v nich překládky a distribuce, které jsou pro logistický řetězec zcela zásadní, a právě v těchto místech je třeba vytvořit nezbytné podmínky pro propojení energetických a dopravních sítí s digitálním prostředím;

34. dále je třeba zvážit posílení územní soudržnosti prostřednictvím plného zavedení rozchodu UIC do železniční sítě Unie a vyzdvihnout přitom význam přeshraničních úseků, čímž by se stal např. vnitřní trh železničních kolejových vozidel konkurenceschopnější, a prostřednictvím prohloubení územní rovnováhy, přičemž by byla začleněna kritéria „přístupnosti“ a „propojenosti“ všech regionů Unie pro období po roce 2020;

Udržitelnost dopravy

35. připomíná zásadní význam udržitelnosti životního prostředí v rámci Nástroje pro propojení Evropy, a proto žádá o navýšení finančních prostředků pro tuto oblast za účelem zmírňování dopadů změny klimatu. V této souvislosti vyzývá k větší podpoře nástrojů souvisejících s multimodalitou v dopravě, jako jsou mořské dálnice, které mají zásadní dopad na dekarbonizaci, a to prostřednictvím prémiových mechanismů při přidělování projektů, stejně jako dalších podobných projektů, které podporují environmentální, sociální a hospodářskou udržitelnost a zmírňování změny klimatu: rozšíření elektrifikovaných železničních a silničních sítí, rozšíření sítí stanic pro doplňování alternativních paliv, využití potenciálu digitálních technologií v dopravě i opatření pro úpravu přístavních zařízení. Odkazuje rovněž na své stanovisko Evropská strategie pro nízkoemisní mobilitu ⁽²⁰⁾;

36. přezkum Nástroje pro propojení Evropy by měl zohlednit nové trendy spotřeby v modelech mobility a výroby oběhového hospodářství;

⁽¹⁹⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2016-0384+0+DOC+XML+V0//CS>

⁽²⁰⁾ COTER-VI/021.

37. navrhuje, aby byla urychlena opatření na podporu trvale udržitelných druhů dopravy a prozkoumaly se případně možnosti, jež nabízejí opatření, jako jsou ekologický bonus, možné poplatky za užívání infrastruktury a přezkum směrnice o euroviněť. Prostředky získané z různých poplatků by mohly být věnovány na rozpočet Nástroje pro propojení Evropy;
38. konstatuje, že při analyzování jednotlivých řešení v rámci sítě TEN-T je třeba zohlednit otázku udržitelného rozvoje jak na sociální, tak na hospodářské a environmentální úrovni. Za tímto účelem by nemělo být opomíjeno propojení regionů, které mají různé problémy, jako je okrajová poloha, ostrovní povaha či hospodářská, demografická a migrační nerovnováha.

V Bruselu dne 10. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů Přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí

(2018/C 054/05)

Zpravodaj: Andrew Varah Cooper (UK/EA), člen rady okresu Kirklees**Odkaz:** sdělení Evropské komise Dosahování přínosů politik EU v oblasti životního prostředí s pomocí pravidelného přezkumu jejich provádění

COM(2016) 316 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ****A. Obecné připomínky**

1. podporuje myšlenku, že přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí má za cíl zlepšit obecné znalosti o stávajících nedostacích v provádění právních předpisů a politik EU v oblasti životního prostředí v každém členském státě, poskytnout nová řešení, která budou doplňovat postupy prosazování práva, řešit základní příčiny těchto nedostatků, jež jsou často průřezové, a podpořit výměnu osvědčených postupů;
2. uznává, že balíček přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, který byl zveřejněn v únoru 2017 ⁽¹⁾, provádí vůbec poprvé komplexní přezkum způsobu uplatňování právních předpisů a politik EU v oblasti životního prostředí v praxi v členských státech, a to na základě 28 zpráv o jednotlivých zemích. Z přezkumu vyplývá, že politiky v oblasti životního prostředí jsou funkční, že se však vyskytují značné nedostatky, pokud jde o konzistentnost uvádění těchto pravidel a politik do praxe v rámci Evropy;
3. zdůrazňuje, že úspěšné provádění politiky EU v oblasti životního prostředí vyžaduje úzkou spolupráci mezi všemi úrovněmi správy – od místní úrovně po úroveň EU. Je proto potěšen tím, že Komise ve sdělení přímo zmiňuje spolupráci s Výborem regionů, připomíná však, že v mnoha členských státech je zapotřebí dalšího zlepšení, aby se zaručilo skutečné zapojení místních a regionálních orgánů do přezkumu a zlepšování provádění;
4. vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí co nejlépe využily na podporu zohledňování problematiky životního prostředí v rámci makroekonomických priorit procesu evropského semestru a na podporu splnění cílů udržitelného rozvoje v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030;
5. zdůrazňuje, že je třeba v průběhu let 2017 a 2018 vést s jednotlivými členskými státy strukturovaný dialog o provádění a řádně zapojit místní a regionální orgány s cílem posoudit, jak by se daly řešit strukturální problémy a potřeby jednotlivých členských států;
6. doporučuje, aby byla Evropská komise v analýze přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí důraznější a aby zlepšila srovnatelnost mezi členskými státy. Evropská komise by měla poskytnout transparentní a snadno srozumitelnou prezentaci pokroku dosaženého v hlavních výzvách týkajících se provádění jednotlivými členskými státy v příštím kole přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, což by nemělo členským státům, regionům nebo městům způsobit dodatečnou zátěž v souvislosti s podáváním zpráv;
7. naléhavě vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby i nadále posilovaly úlohu sítě IMPEL a dále rozvíjely vnitrostátní síť IMPEL, v jejichž rámci si mohou odborníci z místních a regionálních orgánů vyměňovat osvědčené postupy ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Všechny dokumenty jsou k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm.

⁽²⁾ IMPEL je síť Evropské unie pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí. Funguje ve všech členských státech EU.

8. domnívá se, že proces přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí by měl tam, kde je to možné a vhodné, navazovat na již existující mechanismy hodnocení, které se rovněž týkají pokroku při provádění evropských právních předpisů, jako jsou např. projekt „Make it Work“, činnost sítě IMPEL a program REFIT;

9. vítá sdělení Evropské komise o přístupu k právní ochraně v oblasti životního prostředí⁽³⁾ a očekává, že budou v roce 2017 předloženy pokyny týkající se dodržování předpisů v oblasti životního prostředí jakožto další konkrétní iniciativa Evropské komise na podporu lepšího provádění právních předpisů v této oblasti⁽⁴⁾;

10. podporuje zprávu Evropské komise Opatření na zjednodušení podávání zpráv v oblasti životního prostředí⁽⁵⁾, která je výsledkem kontroly účelnosti podávání zpráv ohledně politiky EU v oblasti životního prostředí a jejího monitorování⁽⁶⁾, již provedla Evropská komise a k níž VR přispěl předběžným stanoviskem COR-2015-05660-00-00-AC-TRA. VR opakuje svůj požadavek, aby Evropská komise přistupovala k monitorování a podávání zpráv v oblasti životního prostředí horizontálně, a očekává tedy, že Evropská komise následně provede opatření č. 1 a 2 zprávy a za účelem další harmonizace a zjednodušení povinností podávat zprávy stanovených v jednotlivých stávajících či nových právních předpisech navrhne legislativní změny týkající se těchto povinností;

B. Úloha VR v cyklu politiky přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí v interinstitucionálních souvislostech

11. nabízí Evropské komisi úzkou a strukturovanou spolupráci v celém cyklu přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, včetně aktivit společné technické platformy pro spolupráci v oblasti životního prostředí⁽⁷⁾, s důrazem na různé strukturální problémy týkající se provádění, s nimiž se potýkají místní a regionální orgány, a na jejich řešení, jak bylo uvedeno v části D tohoto stanoviska. K tomu patří také prozkoumání způsobů, kterými může VR přispět k podložení zpráv o jednotlivých zemích v rámci přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a pokynů pro členské státy tím, že jim dodá územní rozměr, se zohledněním zkušeností, které získal při svém přispívání k cyklu řízení strategie Evropa 2020 prostřednictvím pravidelného hodnocení evropského semestru z místní či regionální perspektivy;

12. vítá, že Evropská komise ve sdělení uvádí, že přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí doplňuje probíhající snahy týkající se provádění, jako jsou např. dohled nad dodržováním právních předpisů nebo postupy při jejich porušování;

13. považuje za důležité, aby byla metodika přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí po dvou kolech (tj. po čtyřech letech) vyhodnocena, aby tak bylo možné posoudit účinnost tohoto mechanismu;

14. domnívá se, že přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí skýtá příležitost k cílené spolupráci mezi VR a Evropským parlamentem spojené s výměnou zkušeností ohledně problémů a řešení vztahujících se k provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, v níž se spojí zájmy spolutváře právních předpisů a zkušenosti rozhodujících činitelů z provádějících orgánů. Výbor vyzývá Evropský parlament k úzké spolupráci v rámci obou otázek projednávaných ve výboru ENVI – tj. přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a nejdůležitější výzvy při provádění a zjištění hlavní příčiny – a v rámci příslušných budoucích zpráv Evropského parlamentu o provádění, včetně pořádání společných schůzí komise ENVE VR a výboru ENVI Evropského parlamentu k těmto tématům;

15. zdůrazňuje, že je připraven přispět k budoucím diskusím týkajícím se přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí pořádaným Radou, neformálním zasedáním ministrů životního prostředí či jiným aktivitám předsednictví Rady souvisejícím s přezkumem provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí. Nabízí svou pomoc při přípravách na tyto diskuse a činnosti, zejména prostřednictvím cílených stanovisek VR na žádost předsednictví Rady a prostřednictvím schůzí společné technické platformy VR a Evropské komise pro spolupráci v oblasti životního prostředí;

16. navrhuje prozkoumat možnost pořádat v úzké spolupráci mezi místními a regionálními orgány a zastoupeními Evropské komise a Evropského parlamentu v jednotlivých zemích schůzky zaměřené na určitá témata, a to v různých částech EU. Na těchto akcích by se diskutovalo o konkrétních místních výzvách při provádění, čímž by se mohlo přispět ke zprávám o jednotlivých zemích;

⁽³⁾ C(2017) 2616 final.

⁽⁴⁾ CDR 5660/2015.

⁽⁵⁾ COM(2017) 312 final.

⁽⁶⁾ SWD(2017) 230 final.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/environment/legal/platform_en.htm.

C. Začlenění dalších oblastí politiky

17. vyjadřuje politování nad tím, že Evropská komise omezila původní zaměření přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí na oblasti nakládání s odpady, ochrany přírody a biologické rozmanitosti, kvality ovzduší, hlukové zátěže a kvality vody a hospodaření s vodou ⁽⁸⁾;

18. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby učinila změnu klimatu důležitým prvkem příštího kola přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a aby do tohoto přezkumu zahrnula zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí a současně zaručila slučitelnost s ustanoveními týkajícími se správy energetické unie. Připomíná, že místní a regionální orgány hrají v oblasti boje proti změně klimatu zásadní roli, a v této souvislosti vyzývá ke zformulování a přidělení regionálních a místních cílů v oblasti změny klimatu, které budou doplňovat vnitrostátně stanovené příspěvky a budou důležitou součástí plnění závazků vyplývajících z Pařížské dohody o změně klimatu;

19. zdůrazňuje, že je třeba, aby bylo do dalšího kola přezkumu zahrnuto provádění směrnice o průmyslových emisích. V této souvislosti by měla v tomto procesu hrát významnější úlohu síť IMPEL, aby bylo podpořeno shromažďování osvědčených postupů za rok 2019;

20. doporučuje rovněž začlenění politiky EU v oblasti chemických látek, která je základním prvkem politiky EU v oblasti životního prostředí. Přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí by měl vyzdvihnout nedostatky a pozitivní zkušenosti, pokud jde o registraci, hodnocení a povolování chemických látek;

D. Základní příčiny neuspokojivého provádění politiky

21. vítá záměr Evropské komise zlepšit poznatky o jednotlivých zemích, pokud jde o kvalitu veřejné správy a správy věcí veřejných a o rozdělení pravomocí mezi celostátní/regionální/místní orgány v rámci provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;

22. uznává, že vedle úplnějších analýz týkajících se nedostatků v provádění v tradičních environmentálních odvětvích nabízí přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí vůbec poprvé v této oblasti rovněž předběžná zjištění ohledně možných základních příčin neuspokojivého provádění;

23. doporučuje, aby se přezkumy provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí zaměřovaly na neúčinnou koordinaci mezi místními, regionálními a celostátními orgány s cílem řešit: nejasné rozdělení pravomocí a úkolů, nedostatečnou administrativní kapacitu, nedostatečné financování a používání tržních nástrojů, nedostatečnou integraci politik a soudržnost politik, nedostatek znalostí a údajů a nedostatečné mechanismy zajišťování shody ⁽⁹⁾;

Účinná koordinace mezi místními, regionálními a celostátními orgány

24. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby vypracovala společnou metodiku pro vnitrostátní dialogy týkající se přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a poskytla pokyny k zajištění plné účasti místních a regionálních orgánů v celém procesu;

25. upozorňuje na vzájemnou souvislost mezi lepším prováděním a lepší právní úpravou: pokud by se ukázalo, že se cíle politiky v oblasti životního prostředí nedaří plnit, měla by se pozornost zaměřit rovněž na používaný soubor nástrojů EU, na soudržnost a soulad právních předpisů EU a na administrativní zátěž;

26. žádá členské státy, aby usnadňovaly realizaci místních a regionálních přezkumů provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí v souladu s celostátními přezkumy;

27. doporučuje, aby členské státy úzeji spolupracovaly s místními a regionálními orgány, a to již ve fázi tvorby politiky a poté ve fázi jejího provedení do vnitrostátního práva, jak je k tomu vybízí 7. akční program pro životní prostředí, například v rámci vertikálních týmů sestavených průřezově z odborníků veřejné správy;

⁽⁸⁾ Pro podrobný souhrn výsledků v jednotlivých oblastech politiky viz zpráva Výzkumné služby Evropského parlamentu č. 3/2017: Přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí. Tato zpráva byla vypracována na žádost Výboru regionů v rámci dohody o spolupráci mezi Parlamentem a VR.

⁽⁹⁾ Viz též studie VR na téma „Účinná víceúrovňová správa v oblasti životního prostředí v zájmu lepšího provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí“, která byla zveřejněna v září 2017 a již vypracovala společnost Milieu Ltd. Studie je k dispozici na adrese <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>.

28. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy dále rozvíjely mechanismy vedoucí ke zlepšení účinné vertikální koordinace, včetně zřetelného rozdělení úkolů mezi různými úrovněmi státní správy,

29. naléhavě vyzývá členské státy a regionální a místní orgány, aby dále omezovaly roztržičnost, a to i prostřednictvím dalších opatření, jako je zavedení integrovaných povolení v oblasti životního prostředí slučujících různá odvětvová povolení v oblasti životního prostředí, a zjednodušením postupů pro posuzování vlivů na životní prostředí a pro strategické posuzování vlivů na životní prostředí⁽¹⁰⁾;

Posílení administrativní kapacity v souvislosti s prováděním politiky v oblasti životního prostředí

30. zdůrazňuje, že – jak potvrdil přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí – k řádnému provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí se mnoha místním a regionálním orgánům nedostává finančních, lidských a technických zdrojů a že zejména menší obce mají často omezené prostředky na rozvoj vlastních odborných znalostí týkajících se regulačních požadavků. Zdůrazňuje proto, že úroveň EU by měla poskytnout více pomoci, a to buď přímo, nebo by měla vybízet členské státy k poskytnutí podpory na horizontální spolupráci místních a regionálních orgánů (uvnitř členských států či přeshraniční), aby mohly sdružovat projekty, vyměňovat si osvědčené postupy a vytvářet společné metody a postupy;

31. vyzývá členské státy a regionální a místní orgány, aby zajistily, že finanční a lidské zdroje přidělené místním a regionálním správám životního prostředí budou přiměřené úkolům, jimiž jsou pověřeny (nebo které na ně budou převedeny);

32. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby zpřístupnila pokyny EU ve více jazycích, a členské státy, aby vytvořily společné normy, šablony a kontrolní seznamy a ve spolupráci s regionálními a místními orgány vypracovaly vzdělávací programy, aby byla zajištěna soudržnost provádění a podávání zpráv;

33. požaduje, aby místní a regionální orgány přezkoumaly kvalitu postupů tak, aby zefektivnily povolovací řízení v oblasti životního prostředí a aby spojily své prostředky s dalšími orgány, díky čemuž budou moci dosáhnout úspor z rozsahu a řešit ekologické problémy přesahující administrativní hranice, a to s využitím sady nástrojů EU pro kvalitní veřejnou správu⁽¹¹⁾;

34. žádá Evropskou komisi, členské státy a regionální a místní orgány, aby podporovaly zapojení místních a regionálních odborníků do sítě IMPEL a do nástroje nadcházejících vzájemných hodnocení v rámci přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí;

35. žádá Evropskou komisi a obzvláště členské státy, aby do přípravy pokynů na úrovni EU i souvisejících vnitrostátních pokynů zapojily místní a regionální odborníky s cílem zajistit větší jasnost a flexibilitu při jejich uplatňování;

36. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby přidělila novému nástroji vzájemných hodnocení v rámci přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí dostatečný rozpočet. Komise by měla rovněž zajistit jeho doplňkovost s aktivitami vzájemných hodnocení prováděnými sítí IMPEL a s výměnou zkušeností v otázkách životního prostředí mezi řídicími orgány v rámci nástroje TAIEX REGIO PEER 2 PEER;

Lepší využívání evropských finančních prostředků k provádění *acquis* v oblasti životního prostředí

37. naléhavě vyzývá místní a regionální orgány, aby s podporou členských států využívaly technickou pomoc poskytovanou z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) v rámci tematického cíle 11 na posílení institucionálních a administrativních kapacit svých odborů životního prostředí a zlepšení jejich schopnosti čerpat prostředky z ESI fondů, zejména na rozsáhlé environmentální infrastruktury (cíle 6). Vyzývá je také k tomu, aby využívaly program EU na podporu strukturálních reforem ke zlepšení své správy v oblasti životního prostředí;

38. podporuje myšlenku, aby další členské státy vytvořily síť odborníků z řad řídicích orgánů z oblasti politiky soudržnosti na podporu investic v oblasti životního prostředí;

39. žádá EU, aby v rámci příprav na další víceletý finanční rámec prozkoumala všechny možnosti navýšení financování EU na provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, včetně možnosti účelového vázání určité části prostředků na tento účel;

⁽¹⁰⁾ Posuzování vlivů na životní prostředí a strategické posuzování vlivů na životní prostředí.

⁽¹¹⁾ Evropská komise, 2015: Kvalita veřejné správy – sada nástrojů pro pracovníky z praxe.

Integrace a soudržnost politiky

40. uznává, že nedostatečné začlenění environmentálních aspektů do jiných oblastí politiky je další hlavní příčinou neuspokojivého provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, a proto připomíná, že je potřeba začlenit hlavní cíle politiky v oblasti životního prostředí a změny klimatu do celé škály aktivit EU;

41. žádá místní a regionální orgány, aby zajistily řádnou koordinaci na politické a strategické úrovni přijetím místních/regionálních strategií udržitelného rozvoje a zajištěním začlenění environmentálních aspektů do svého územního plánování v rané fázi, aby se omezily konflikty. Vyzývá rovněž k řádnému začlenění environmentálních aspektů do provádění strategických posouzení vlivů na životní prostředí v rané fázi;

42. naléhavě vyzývá místní a regionální orgány, aby podporovaly dobrovolné uzavírání odvětvových dohod s klíčovými průmyslovými odvětvími nebo „dohod“ mezi veřejnými orgány a společenskými subjekty, jejichž cílem by bylo poskytování informací, zjišťování problémů a nacházení řešení;

43. zdůrazňuje skutečnost, že EU musí v mnoha oblastech environmentální politiky provádět důraznější a účinnější opatření zaměřená na zdroje, bez nichž nebude možné dodržovat různé právní předpisy EU v oblasti norem kvality životního prostředí na místní nebo regionální úrovni;

44. žádá Evropskou komisi a členské státy, aby lépe pomáhaly příslušným místním a regionálním orgánům v plnění těchto norem a cílů;

45. žádá, aby Evropská komise spolupracovala s příslušnými vnitrostátními orgány, Evropským výborem regionů, Paktem starostů a primátorů EU, Globálním paktem starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky a sdružením ICLEI s cílem vypracovat koncepci a metodiku pro zavádění místně a regionálně stanovených příspěvků, a přispět tak k cílům v oblasti změny klimatu, které byly dohodnuty v rámci Pařížské dohody o klimatu na konferenci COP 21. Průkopnické místní a regionální orgány by měly být nejprve zapojeny na základě dobrovolného „ověřování koncepce“;

Zlepšení dostupnosti znalostí a údajů

46. uznává, že omezená dostupnost údajů stále ještě působí problémy s prováděním na různých úrovních správy v mnoha členských státech a že místní a regionální orgány mohou sehrávat klíčovou úlohu při shromažďování znalostí a údajů a poskytování informací veřejnosti, a tím pomoci zlepšit povědomí mezi občany;

47. vítá skutečnost, že přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí má být založen na stávajících údajích a že by měl vést k jejich lepšímu využívání a k lepšímu odkazování na ně a ke zlepšení jejich dostupnosti zejména pro místní a regionální orgány;

48. podporuje strukturovanou diskusi o náležitém rozdělení odpovědností a zdrojů mezi obcemi, regiony a celostátní úrovní v členských státech, aby bylo zajištěno, že zprávy a ukazatele popisující stav životního prostředí budou konzistentní, efektivní a spolehlivé;

49. naléhavě vybízí členské státy, aby ve spolupráci s příslušnými místními a regionálními orgány dále rozvíjely strukturované rámce pro provádění a informace pro všechny zásadní právní předpisy EU v oblasti životního prostředí;

50. požaduje, aby Evropská komise zaručila, že členské státy a jejich místní a regionální orgány budou řádně plnit stávající minimální požadavky směrnice o přístupu k informacím;

51. žádá místní a regionální orgány, aby prováděly aktivní informační politiku, což by měl být obousměrný proces (zahrnující mechanismy zpětné vazby) a měl by poskytovat informace více zaměřené na občany, např. on-line mapové nástroje, aplikace a vzdělávací kampaně;

52. podporuje zapojení nevládních organizací do shromažďování a šíření informací v oblasti životního prostředí občanům a využívání „vědeckých iniciativ občanů“ při shromažďování informací o životním prostředí;

53. naléhavě vybízí Evropskou komisi a členské státy, aby podpořily orgány při zavádění elektronických řešení a elektronické veřejné správy s cílem zlepšit jejich monitorování a podávání zpráv v oblasti životního prostředí, např. prostřednictvím akčního plánu pro elektronickou veřejnou správu na období 2016–2020, programu LIFE, Nástroje pro propojení Evropy (CEF) a programu Horizont 2020 a v rámci spuštění platformy Reportnet 2.0 Evropskou agenturou pro životní prostředí ⁽¹²⁾;

54. žádá, aby bylo na všech úrovních vyvíjeno úsilí o zajištění sdílení elektronických údajů o životním prostředí a další rozvoj Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) ⁽¹³⁾. Mělo by být rovněž posíleno zapojení regionálních a místních orgánů do procesu infrastruktury INSPIRE;

Dostatečný mechanismus zajišťování shody

55. je znepokojen, že z analýzy přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí vyplývá, že častým problémem bývá monitorování a prosazování shody kvůli neúčinnosti sankcí a neefektivní interakci mezi inspektory a státními zástupci. Místní a regionální orgány se mohou při plnění úkolů spojených se zajišťováním shody setkat s problémy při výkladu nesoudržných právních předpisů EU a při jejich začleňování. Mnohé orgány místní správy jsou příliš malé, než aby mohly zajišťovat profesionální prosazování práva v oblasti životního prostředí;

56. žádá místní a regionální orgány, aby zajistily jednoznačné určení a rozdělení pravomocí a profesionalitu příslušných orgánů, aby účinně koordinovaly postup s celostátními orgány (tj. útvary police, celní správou, státními zastupitelstvími) a aby prověřily možnosti vytvoření společných regionálních agentur pro prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí v případě, že jsou jejich vlastní kontrolní pravomoci omezené;

57. naléhavě vybízí celostátní, regionální a místní orgány, aby uplatňovaly při zajišťování shody přístup založený na riziku zaručující optimální kombinaci monitorování, podpory a prosazování a aby lépe stanovovaly priority při využívání vlastních omezených zdrojů;

58. vyzývá místní a regionální orgány, aby se vzhledem ke své blízkosti podnikům a občanům podílely na podpoře dodržování právních předpisů, jež bude zahrnovat spolupráci s podnikatelskou sférou, příslušnými nevládními organizacemi a občany, na něž se předpisy vztahují;

59. žádá členské státy a regionální a místní orgány, aby používaly donucovací opatření rychle a přijaly přiměřené a odrazující sankce v případě porušení právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, a aby tak důsledně uplatňovaly směrnici 2008/99/ES o trestných činech proti životnímu prostředí;

60. naléhavě vybízí celostátní, regionální a místní orgány, aby potíraly korupci a zajistily řádné fungování soudních systémů v oblasti životního prostředí a dodržování procesních práv, která občanům přiznávají právní předpisy EU v oblasti životního prostředí ⁽¹⁴⁾;

61. podporuje všechny iniciativy celostátních a regionálních orgánů a sdružení místních orgánů, jež podnikají s cílem rozšířit své znalosti sdílením osvědčených postupů vyvinutých evropskými sítěmi, jako např. sítí IMPEL, Evropskou sítí státních zástupců pro životní prostředí a sítí příslušníků policie;

62. naléhavě vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby i nadále posilovaly úlohu sítě IMPEL a dále rozvíjely vnitrostátní sítě IMPEL, v jejichž rámci si mohou odborníci z místních a regionálních orgánů vyměňovat osvědčené postupy.

V Bruselu dne 10. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹²⁾ Opatření č. 3 z COM(2017) 312 final.

⁽¹³⁾ Směrnice 2007/2/ES.

⁽¹⁴⁾ Celkovou účinností vnitrostátních soudních systémů se zabývá srovnávací přehled EU o soudnictví a evropský semestr (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-semester_thematic-factsheet_effective-justice-systems_en.pdf).

Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů

(2018/C 054/06)

Zpravodaj: Bouke Arends (NL/SES), člen rady města Emmen

Odkaz: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů, milník na cestě ke spolupracující, propojené a automatizované mobilitě

COM(2016) 766 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

ÚVOD

1. prohlašuje, že evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů (C-ITS) je důležitým krokem na cestě ke strategii pro spolupracující, propojenou a automatizovanou mobilitu. Integrované provádění C-ITS v dopravních systémech ve městech, regionech a mezi nimi může přinést velké sociální výhody, např. vyšší bezpečnost, čistší životní prostředí, lepší dostupnost, sociální začlenění a více pracovních míst;
2. vedle opatření uváděných ve sdělení žádá dalekosáhlejší opatření pro plné využití potenciálu C-ITS a pro dosažení následujících cílů: nízkoemisní, plně automatizovaná multimodální doprava a mobilita jako služba a doprava z výchozího místa až do konečného místa určení, a to zejména v zájmu podpory sociálního začlenění;
3. uznává, že na cestě ke konečným cílům jsou nezbytné některé další kroky, které Komise rozpracovává – zčásti souběžně a zčásti postupně – v různých pracovních balíčcích, např. opatření pro nízkoemisní dopravu, a stanovení nezbytných změn fyzické infrastruktury;
4. domnívá se, že je žádoucí, aby EU hrála koordinační úlohu při vývoji interoperabilního systému v oblasti norem a předpisů týkajících se dopravních komunikačních systémů a technologií;
5. zastává názor, že na cestě ke konečným cílům je při provádění každé dílčí etapy nezbytná součinnost místních a regionálních orgánů, a že je proto Komise musí aktivněji a ve větším rozsahu zapojovat;
6. vyzývá Komisi, aby místním a regionálním orgánům lépe objasňovala, jak spolu různá opatření EU navzájem souvisejí a co mají přinášet. To vyžaduje koherentnější a cílenější komunikaci s místními a regionálními orgány o jednotlivých úzcích souvisejících pracovních balíčcích Komise. Pouze pak mohou místní a regionální orgány plnit úlohu, jež je nezbytná pro dosažení stanovených cílů a uskutečnění interoperability mezi jednotlivými regiony a městy;
7. vyzývá Komisi, aby konkrétním činnostem zajistila podporu veřejnosti, a to zejména s pomocí místních a regionálních orgánů, neboť tato podpora je nezbytná pro dosažení konečných cílů automatizované nízkoemisní dopravy. Veřejná podpora je nutná nejen pro výměnu údajů, které jsou nezbytné pro C-ITS, ale především pro přijetí postupně se automatizující dopravy. V této souvislosti by měla technika sloužit uživatelům;

EVROPSKÁ OPATŘENÍ PRO UMOŽNĚNÍ SPOLUPRACUJÍCÍ, PROPOJENÉ A AUTOMATIZOVANÉ MOBILITY

8. konstatuje, že většina dopravy osob a přepravy nákladu probíhá na krátké vzdálenosti v rámci regionů. Výpočty vycházející z údajů Eurostatu ukazují, že více než polovina veškerého nákladu (ve smyslu hmotnosti) v silniční dopravě se přepravuje na vzdálenosti menší než 50 km a více než tři čtvrtiny nákladu na vzdálenosti menší než 150 km. V osobní dopravě jsou tyto vzdálenosti obvykle ještě mnohem kratší;
9. žádá proto rovněž o přijetí konkrétních opatření k nasazení C-ITS mimo rámec transevropské dopravní sítě a o financování tohoto nasazení;
10. považuje za důležité, aby Komise (v souladu s nedávným zaměřením pozornosti výzkumu v rámci programu Horizont 2020 na integraci různých druhů dopravy a propojení s automatizací) zaujala specifický přístup k zavádění C-ITS v intermodálních uzlech dopravy a přepravy. Ten musí být v souladu s přístupem týkajícím se koridorů, a přispět tak k zavedení integrovaného dopravního systému;
11. poukazuje na to, že tyto uzly se nacházejí především v městských oblastech a městech, a že C-ITS a multimodální doprava zde může nejvíce přispět ke snižování negativních vlivů dopravy a přepravy, k nimž patří dopravní přetížení, znečištění ovzduší, nedostatek parkovacích míst a bezpečnostní rizika plynoucí z dopravy. Součástí multimodální dopravy je také cyklistika, jež má rovněž výrazně místní a regionální charakter;
12. konstatuje, že Komise dosud věnovala značnou pozornost automobilové dopravě, že se však automatizované systémy uplatňují a vyvíjejí rovněž ve veřejné dopravě, vnitrozemské vodní dopravě, letecké a železniční dopravě (např. drony a Hyperloop);
13. žádá proto, aby se prostřednictvím cílených opatření již od počátku podporovalo propojení a interoperabilita s veřejnou dopravou a mezi různými druhy dopravy;
14. konstatuje, že Komise oprávněně požaduje rovněž přijetí opatření pro zranitelné účastníky dopravy, že to však zároveň vyžaduje také větší zohledňování místních a regionálních specifik;
15. žádá konkrétní opatření na ochranu všech zranitelných účastníků silničního provozu, tj. nejen chodců a cyklistů, ale rovněž řidičů elektrokol, skútrů, motocyklů a lehkých (elektrických) užitkových vozidel pro zdravotně postižené osoby;
16. je si vědom toho, že vysoká hustota provozu a komplexní infrastruktura v městských oblastech znamenají složitou dopravní situaci, jež klade na systémy C-ITS mimořádné nároky. Proto je třeba v takových regionech a městech v Evropě provádět testy a projekty, jež potvrdí funkčnost C-ITS také v tomto prostředí;
17. konstatuje, že zavádění C-ITS v městských oblastech, především pak ve městech, je složité, a proto méně atraktivní pro rozvoj obchodních příležitostí;
18. vyzývá Komisi, aby přijala opatření ke snížení prahových hodnoty pro zavádění C-ITS v městských oblastech a městech;
19. dále vyzývá k přijetí opatření, jež zajistí, aby byly systémy, které tam budou vyvíjeny a testovány, vysoce kompatibilní se systémy dopravy a přepravy na delší vzdálenosti, tj. mezi státy a regiony;
20. je toho názoru, že C-ITS coby stavební kámen automatizované dopravy, mobility jako služby a dopravy z výchozího místa až do konečného místa určení může přispívat rovněž k sociálnímu začlenění. Platí to pro dostupnost pracovních míst i pro mobilitu osob, které nemají žádnou nebo jen omezenou možnost využívat stávající dopravní systémy, např. starší osoby a osoby se zdravotním postižením. Zejména ve venkovských oblastech, kde je veřejná doprava pod tlakem nebo kde zcela vymizela, může C-ITS v dlouhodobém horizontu přispět ke zlepšení dopravních možností. Automatizovaná doprava na míru se může stát v méně zalidněných oblastech dosažitelnou;

21. konstatuje, že pro řídce osídlené, venkovské oblasti může být rovněž obtížné, aby bez pomoci místních a regionálních orgánů rozvíjely obchodní příležitosti;

22. vyzývá proto Komisi, aby k tomu místní a regionální orgány stimulovala a usnadňovala zavádění C-ITS také v okrajových a odlehlých, méně rozvinutých a ostrovních regionech a v jiných méně zalidněných oblastech;

CESTA K PROVÁDĚNÍ C-ITS V ROCE 2019

Priority pro zavádění služeb C-ITS

23. poukazuje na to, že strategie C-ITS se zatím zaměřuje především na přechodné fáze, při nichž jde ve střednědobém horizontu o přechod k automatické dopravě;

24. žádá Komisi, aby vypracovala rovněž scénáře a připravila opatření dlouhodobějšího rozvoje směřujícího k plně automatizované dopravě, jež bude v budoucnu přinášet největší hospodářské a sociální výhody;

25. žádá také, aby na to byly vyčleněny nezbytné finanční prostředky i na dobu po roce 2019;

26. vyzývá Komisi, aby (vedle opatření uvedených ve sdělení, jež se plně zaměřují na silniční dopravu a na relativně krátkodobý horizont) přijala rovněž opatření pro další druhy dopravy, pro intermodalitu a pro rozsáhlejší provádění v dlouhodobém horizontu;

27. vyzývá Komisi, aby zaujala širší a komplexnější, dlouhodobý přístup týkající se konceptů „mobility jako služby“, „dopravy z výchozího místa až do konečného místa určení“ a jejich pozitivních účinků na hospodářský rozvoj a sociální začleňování, a dále „nízkoemisní mobility“;

28. žádá Komisi, aby stanovila, jaké konkrétní kroky a opatření je třeba v rámci jednotlivých scénářů provést;

29. vyzývá Komisi, aby vytvořila komunikační program pro získání veřejné podpory;

30. žádá, aby byla města a regiony a jejich zástupci, jakož i Evropský výbor regionů, intenzivně zapojeni do všech fází dalšího rozvoje evropské politiky pro C-ITS;

Interoperabilita na všech úrovních

31. domnívá se, že interoperabilita jednotlivých druhů dopravy vyžaduje další opatření, a to jak v nákladní, tak v osobní dopravě. Měly by být navzájem propojeny informační toky, což ale vyžaduje nejen koordinaci komunikačních systémů (5G apod.), ale také schopnost propojovat údaje z různých druhů dopravy. Při tom získávají místní a regionální orgány i soukromé subjekty (výrobci vozidel, provozovatelé navigačních systémů, poskytovatelé služeb mobility apod.) údaje, přičemž ale soukromé subjekty nemusejí své údaje v anonymizované podobě zpřístupňovat jiným uživatelům, např. provozovatelům infrastruktury. Při zajišťování bezpečného a účinného řízení dopravy a při provozování své infrastruktury jsou však provozovatelé infrastruktury, jimiž jsou často místní a regionální orgány, odkázáni na pokud možno úplné a včasné informace. Touto zásadní problematikou vzájemného předávání a zpřístupňování údajů, která se zatím uplatňuje pouze v podobě poskytování údajů veřejných orgánů soukromým subjektům (směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru), se však sdělení nezabývá;

32. žádá, aby byla vedle opatření v oblasti komunikačních technologií stanovených ve sdělení stanovena rovněž opatření pro organizaci informační řetězců. Nejde však pouze o to, jak komunikovat, ale především o to, co je skutečně důležité;

33. konstatuje, že některé aspekty informačních řetězců, např. dostupnost a disponibilitu vozidel, lze v konečném důsledku regulovat pouze na mezinárodní nebo evropské úrovni;

34. zdůrazňuje však, že vedle toho je pro dostupnost informací z místních a regionálních systémů řízení dopravy nezbytná především podpora a spolupráce místních a regionálních orgánů;

35. konstatuje, že interoperabilita vyžaduje nejen opatření v oblasti informačních a komunikačních technologií, ale také změny fyzické infrastruktury;

36. žádá Komisi, aby o tom poskytovala místním a regionálním orgánům včasné informace. Investice do místní a regionální infrastruktury musí být prováděny tak, aby tato infrastruktura splňovala požadavky C-ITS. Její větší jednotnost je podmínkou jednotné interoperability;

37. konstatuje, že interoperabilita jednotlivých druhů dopravy v Evropě vyžaduje, aby EU věnovala větší pozornost významu C-ITS v dopravních uzlech, jako jsou intermodální stanice a terminály, a že ty se nacházejí zejména v městských oblastech a městech;

38. žádá Komisi, aby společně s místními a regionálními orgány (a jejich zástupci) identifikovala překážky zavádění C-ITS v uzlech intermodální dopravy a aby vypracovala opatření k jejich odstranění;

Právní rámec

39. souhlasí s tím, že v zájmu dosažení interoperabilního systému je žádoucí, aby EU prováděla regulaci v oblasti norem a předpisů týkajících se komunikačních systémů a technologií;

40. vyzývá Komisi, aby s ohledem na význam místních a regionálních orgánů pro rozvoj C-ITS při vytváření právních rámců intenzivněji zapojila rovněž tyto orgány (a jejich zástupce);

41. je toho názoru, že jak pro zavedení C-ITS, tak pro splnění konečných cílů, tj. zavedení automatizované a udržitelné dopravy, mobility jako služby a dopravy z výchozího místa až do konečného místa určení, jsou vedle regulace nezbytná především následující opatření na evropské úrovni:

- koordinace: je nezbytná větší koordinace mezi jednotlivými souvisejícími evropskými pracovní balíčky a mezi Evropskou komisí a místními a regionálními orgány;
- usnadnění provádění a experimentování: současný vývoj směrem k C-ITS je silně orientován na trh a na technologie, nicméně realizace C-ITS v obtížných dopravních situacích a modalitách vyžaduje doplňkovou činnost veřejných orgánů na všech úrovních;
- výzkum: rozvoj dlouhodobých vizí vyžaduje jednak nezbytné změny fyzické infrastruktury, jednak vytváření scénářů, a to navzdory značným nejistotám;
- sledování a hodnocení: pro další postup po roce 2019 je nezbytné již dnes stanovit, jak bude probíhat sledování a hodnocení týkající se provádění opatření první a druhé fáze, přijetí ze strany trhu a veřejnosti, technického vývoje, aktuálního stavu v různých typech oblastí (městských a venkovských), jednotlivých druhů infrastruktury (mezinárodní, vnitrostátní, regionální a místní) a jednotlivých druhů dopravy (silniční, železniční a letecké), jakož i nákladní a osobní dopravy;
- sledování by mělo být trvalou činností, aby se dalo určit, který z možných scénářů se uskutečňuje;
- komunikace: k získání podpory veřejnosti je nezbytná cílená komunikace zahrnující získávání zpětných informací a zaměřená jak na místní a regionální orgány v zájmu dosažení interoperability mezi regiony, tak (s jejich pomocí) na širokou veřejnost;

Mezinárodní spolupráce

42. konstatuje, že Komise se ve sdělení správně zaměřuje na mezinárodní spolupráci mezi státy, že však řada činností probíhá (a musí probíhat) na místní a regionální úrovni, aby bylo možné C-ITS realizovat. Rozhodování tedy musí provádět různé orgány na různých úrovních. Toto rozhodování musí být vzájemně dobře sladěno a vyžaduje neustálou dobrou komunikaci mezi Evropskou komisí a místními a regionálními orgány;

43. vyzývá, aby byla přijata opatření zajišťující řádnou ochranu osobních údajů a soukromí uživatelů, což je rozhodujícím faktorem úspěšného zavádění spolupracujících, propojených a automatizovaných vozidel;
44. vyzývá proto Komisi, aby stimulovala mezinárodní spolupráci mezi místními a regionálními orgány v jednotlivých státech, aby byly místní a regionální projekty, testy a experimenty co nejlépe navzájem propojeny a aby byly sdíleny znalosti;
45. žádá, aby byl za tímto účelem (např. analogicky ke společnému podniku pro palivové články a vodík, v němž za podpory Evropské komise vzájemně spolupracují podniky a aktivně zapojené místní a regionální orgány) vypracován a předložen konkrétní přístup.

V Bruselu dne 10. října 2017

předseda
Evropského výboru regionů

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů Posílení územní odolnosti: poskytnutí nástrojů regionům a městům, aby mohly čelit globalizaci

(2018/C 054/07)

Hlavní zpravodajka: Micaela Fanelli (IT/SES), starostka obce Riccia, Campobasso

Odkaz: Diskusní dokument o využití potenciálu globalizace

COM(2017) 240 final

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

1. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. vítá skutečnost, že Komise předložením svého *diskusního dokumentu o využití potenciálu globalizace* uznává, že globalizace je zásadním bodem procesu úvah o budoucnosti Evropské unie ⁽¹⁾. Schopnost EU ovlivňovat podobu globalizace a řešit její dopady je ve veřejné diskusi o budoucnosti Evropy a její legitimitě, pokud jde o očekávání občanů vůči EU, skutečně klíčová;

2. uznává, že Komise zatím měla k tomuto tématu ucelený a informovaný přístup, což se projevilo zejména tím, že 14. září 2017 předložila v návaznosti na diskusní dokument rychlá opatření ve formě souboru předpisů týkajících se obchodu obsahujícího evropský rámec pro prověřování přímých zahraničních investic a zřízení stálého mnohostranného soudu pro investice. Tento soubor předpisů týkajících se obchodu bude předmětem samostatného stanoviska VR. Zdůrazňuje však, že je nezbytné, aby Komise zaujala ke globalizaci holistický přístup zahrnující především sociální politiky a politiky lidského kapitálu a inovace i migraci a demografické změny a jejich územní důsledky;

3. mimoto jej těší, že jsou v diskusním dokumentu o využití potenciálu globalizace vyváženým způsobem prezentovány příležitosti a výzvy, které s globalizací souvisejí. Globalizace přispěla k hospodářskému růstu v řadě regionů světa a tím také zvýšila životní úroveň mnoha evropských občanů. Ne všechny regiony, resp. skupiny obyvatelstva však měly z účinků globalizace stejný prospěch. Kromě toho vyvolávají tyto hluboké změny u spousty lidí nejistotu. EU musí i nadále zaujímat aktivní úlohu při formování procesu globalizace a musí aktivně využívat příležitosti, jež jsou s ní spojeny. Je nutné usilovat o to, aby byly příležitosti plynoucí z globalizace spravedlivěji rozděleny jak v rámci EU, tak na celém světě;

4. zdůrazňuje základní úlohu, kterou mají strategické úvahy týkající se financí, sociálního pilíře a politiky soudržnosti při budování schopnosti reagovat na výzvy vyplývající z globalizace; dále zdůrazňuje naléhavou potřebu jejich intenzivnější a lepší koordinace;

5. podporuje záměr Komise posílit v zájmu spravedlivějšího rozdělení příležitostí plynoucích z globalizace ve spolupráci s mezinárodními partnery globální řízení. Je nutné zlepšit akceptovatelnost mezinárodních politik tím, že bude probíhat více demokratických diskusí, což je proces, který vyžaduje čas a musí být odpovídajícím způsobem koncipován. EU může v tomto ohledu přispět svými zkušenostmi z procesu evropské integrace a zasadit se o mírové uspořádání světa, které se bude vyznačovat multilateralismem a bude založeno na pevných pravidlech;

6. vítá, že Komise uznává silný regionální rozměr v různých oblastech politik v souvislosti s globalizací, nerovnoměrnost územního dopadu globalizace ⁽²⁾ a společnou odpovědnost všech úrovní veřejné správy za to, aby byla evropská ekonomika konkurenceschopnější, udržitelnější a odolnější vůči globalizaci, a aby tak bylo zajištěno, že – jak zdůrazňuje roční analýza růstu na rok 2017 – přínosy globalizace „budou ve společnosti spravedlivě rozděleny mezi různé skupiny, zejména mladé lidi“ a že „obavy týkající se rovnosti, spravedlnosti a začlenění vyžadují zvyšování informovanosti na všech úrovních o dopadech politik a reforem na distribuci příjmů ⁽³⁾“;

⁽¹⁾ V návaznosti na usnesení k bílé knize Evropské komise o budoucnosti Evropy – Úvahy a scénáře pro EU27 v roce 2025, které VR přijal dne 12. května 2017, zahájil VR konzultaci, jejíž výsledky budou předloženy ve stanovisku, jehož přijetí je plánováno na polovinu roku 2018.

⁽²⁾ Diskusní dokument o budoucnosti financí, s. 16.

⁽³⁾ COM(2016) 725 final, 16.11.2016.

7. zdůrazňuje však, že při projednávání nerovnoměrných dopadů globalizace na pracovní trhy dokument neřeší náležitě témata, jako je jejich územní variabilita v rámci Unie, interakce s krizí a úspornými opatřeními, význam jevu označovaného jako „inflation dovedností“, nedostatečné obsazení vyšších segmentů nabídky pracovních míst – zejména mladými generacemi – a souvislost se snížením nabídky v nižších segmentech;

8. zdůrazňuje, že je nutné zachovat schopnost místních a regionálních orgánů investovat jakožto jednoho z prvků odolnosti vůči globalizaci. Opakuje proto, že veřejné výdaje členských států a místních a regionálních orgánů na spolufinancování v rámci ESI fondů a EIB nemají být považovány za strukturální výdaje podle Paktu o stabilitě a růstu, neboť tyto investice jsou z definice v obecném evropském zájmu a prokázaly svůj pákový účinek, pokud jde o podporu hospodářského růstu ⁽⁴⁾;

9. připomíná své přesvědčení, že růst nemůže být provázen zvyšováním nerovností a šířením sociálního vyloučení, a skutečnost, že čl. 3 odst. 3. SEU zavazuje EU, aby budovala vysoce konkurenceschopné sociálně tržní hospodářství směřující k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku, a dále článek 9 SFEU, tedy horizontální sociální doložku SFEU, která požaduje, aby EU ve všech svých politikách a činnostech přihlížela k požadavkům spojeným se zárukou přiměřené sociální ochrany a bojem proti sociálnímu vyloučení;

10. poukazuje na to, že podle nedávných studií náklady na politiky sociálního zabezpečení nesnižují konkurenceschopnost, a v důsledku toho by systémy sociálního zabezpečení členských států měly být považovány za produktivní faktor, nikoli za brzdu hospodářství, a uvádí v této souvislosti, že poprvé také OECD ⁽⁵⁾ považuje začlenění za primární cíl spolu s produktivitou a zaměstnaností a zdůrazňuje, že vlády států mají věnovat větší pozornost sociálním skupinám, které nejvíce zatěžují náklady reforem;

11. znovu vyjadřuje znepokojení nad tím, že evropská rozpočtová pravidla někdy ztěžují přerozdělování plodů globalizace k znevýhodněným sociálním kategoriím, ba dokonce často prohlubují jejich obtíže tím, že dochází k oslabování mechanismů sociální ochrany a přerozdělování bohatství; zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou sehrávají regionální a místní orgány při poskytování veřejných služeb ⁽⁶⁾, a poukazuje na rostoucí obtíže, jimž tyto orgány čelí v důsledku rozpočtových pravidel, chtějí-li zachovat kvalitu a zajistit inovace poskytovaných služeb; Očekává proto, že se zejména v procesu evropského semestru dostane většího uznání úloze, kterou hrají místní a regionální orgány při provádění cíle udržitelného rozvoje č. 11, pokud jde o začlenění, bezpečnost, odolnost a udržitelnost;

12. vítá diskusní dokument Komise o sociálním rozměru Evropy ⁽⁷⁾ a její návrh evropského pilíře sociálních práv a považuje obě tyto iniciativy za rozhodný krok vpřed v procesu dosahování lepších životních a pracovních podmínek v Evropě a v lepším rozdělování přínosů globalizace; podporuje myšlenku srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů a požaduje za nutné stanovit závazné sociální cíle;

13. navrhuje ukončení podpory „neadresných strukturálních reforem“ a vytvoření strategie EU, jež by využívala globalizaci a jejímž základem by byly tři hlavní osy: jasná *aktivní strategie* pro zlepšení dovedností, znalostí, infrastruktury, a tedy regionální konkurenceschopnosti, s cílem pomoci všem oblastem EU využít příležitosti globalizace; *strategie zmírňování dopadů* zahrnující Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) a další nástroje sociální politiky; a *participativní strategie* založená na demokratické odpovědnosti na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni umožňující lepší zapojení občanů do tvorby politik EU;

⁽⁴⁾ Stanovisko VR Podpora kvality veřejných výdajů v oblastech, ve kterých EU vykonává činnost; BUDG-V-009, COR-2014-04885, zpravodajka: Catiuscia Marini (IT/SES); stanovisko VR Optimální využití flexibility v rámci současných pravidel Paktu o stabilitě a růstu; ECON-VI/002, COR-2015-01185, zpravodajka: Olga Zrihen (BE/SES); stanovisko VR Překlenutí investiční mezery: jak vyřešit problémy, ECON-VI/014, zpravodaj: Markku Markkula (FI/ELS), 8.–9. února 2017.

⁽⁵⁾ OECD, *Going for Growth* (Směřování k růstu), 2017.

⁽⁶⁾ Evropská komise, *Šestá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti*, 2014.

⁽⁷⁾ Přípravuje se stanovisko VR k evropskému pilíři sociálních práv a diskusnímu dokumentu o sociálním rozměru Evropy (zpravodaj: Mauro D'Attis (IT/ELS), přijetí plánováno na plenárním zasedání VR ve dnech 9.–11. října 2017).

14. znovu opakuje význam obnovení a posílení místně podmíněného přístupu evropských politik, který umožní účinnou správu procesů reorganizace a územní aglomerace, které jsou důsledkem globální integrace trhů. Tato změna orientace, na niž se již zaměřila politika soudržnosti, je nezbytná k omezování narůstající sociální a teritoriální nerovnosti, která vzniká mezi metropolitními a městskými oblastmi a oblastmi venkovskými. Negativní dopad těchto nerovností na příznivé sociální podmínky by mohl ohrozit politickou a institucionální rovnováhu Unie;

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

V oblasti obchodní politiky

15. zdůrazňuje, že obchod není samoúčelný, ale je třeba jej považovat za prostředek k dosahování obecných cílů EU stanovených v článku 3 Smlouvy o EU, a k provádění strategie Evropa 2020, Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů udržitelného rozvoje⁽⁸⁾;

16. vítá, že se Komise zavázala zvýšit transparentnost obchodních jednání. Vyzývá Evropskou komisi, aby v rámci jednání a rozhodování o obchodních dohodách při formulování společného postoje EU účinně spolupracovala se všemi úrovněmi veřejné správy a se všemi zúčastněnými stranami, a aby účinně informovala o výsledcích těchto jednání. Vyzývá rovněž členské státy, aby zvýšily transparentnost už ve fázi, kdy jsou formulovány cíle obchodní politiky daného obchodní jednání;

17. připomíná, že podle čl. 3 odst. 1 SFEU je společná obchodní politika oblastí výlučné pravomoci EU. Pokud však obchodní jednání zahrnují rovněž oblasti pravomocí sdílených s členskými státy, musí být – i s ohledem na zásadu subsidiarity – rozdělení pravomocí při těchto jednáních vyjasněno již v co nejranější fázi;

18. domnívá se, že by Komise a členské státy měly přijmout opatření k tomu, aby zajistily zapojení místních a regionálních orgánů do vyjednávání o obchodu;

19. připomíná, že pouze několik dní po zveřejnění diskusního dokumentu Komise (10. května 2017) předložil dne 16. května 2017 Soudní dvůr EU svůj posudek 2/15 k dohodě o volném obchodu se Singapurem, v němž dospěl k závěru, že tento druh smlouvy spadá do výlučné pravomoci EU, s výjimkou ustanovení týkajících se ochrany investic, jež spadají do oblasti pravomocí sdílené mezi EU a členskými státy. Komise proto může v budoucnu směřovat k návrhům obchodních dohod, jež budou pokrývat pouze oblasti výlučné pravomoci EU. Tento přístup by však neměl vést k tomu, že by Komise snížila své ambice týkající se transparentnosti a zapojení všech úrovní veřejné správy. VR proto očekává, že Komise počítá se zastoupením VR v poradní skupině pro obchodní jednání EU, jejíž zřízení oznámila ve svém sdělení Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace⁽⁹⁾ ze dne 13. září 2017;

20. vyzývá Komisi, aby uskutečňovala cíle Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 prostřednictvím nového Evropského konsensu o rozvoji. Odstraňování strukturálních příčin chudoby a rostoucích nerovností ve světě může rovněž přispět k omezení příčin migrace;

21. konstatuje, že největší část celosvětového růstu bude v budoucnu vycházet ze zemí mimo EU. Zároveň již byly prostřednictvím mnohostranných a dvoustranných dohod citelně sníženy celní překážky. Očekává proto růst tlaku na necelní překážky a oblast regulace. Nicméně je nutné plně respektovat právo evropských, vnitrostátních, regionálních a místních orgánů na regulaci ve veřejném zájmu a také úlohu a široké rozhodovací pravomoci celostátních, regionálních a místních orgánů při organizování a poskytování služeb obecného hospodářského zájmu. Spolupráce v oblasti regulace nesmí narušovat demokratické legislativní procesy;

22. vítá přístup Komise, podle něhož se má na podporu udržitelného růstu a vytváření pracovních míst v rozvojových zemích prostřednictvím plánu vnějších investic, který je navrhován v rámci Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), usilovat o intenzivnější spolupráci se soukromým sektorem. V této souvislosti je nutné vytvořit odpovídající nástroje, které zajistí, že soukromé investice budou mít udržitelný a spravedlivý dopad, jenž bude sloužit také zájmům rozvojových zemí a nebude zaměřen pouze na zisk;

⁽⁸⁾ Stanovisko *Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti – evropské úsilí v oblasti udržitelnosti*, CIVEX-VI/020, zpravodaj: Franco Iacop (IT/SES), 6. dubna 2017.

⁽⁹⁾ COM(2017) 492 final.

23. zdůrazňuje, že Soudní dvůr EU ve svém posudku 2/15 konstatuje, že „(...) liberalizace obchodu je podmíněna tím, že smluvní strany dodržují své mezinárodní závazky v oblasti sociální ochrany pracovníků a ochrany životního prostředí“ (odstavec 166). Domnívá se proto, že směrnice pro jednání o dohodách o volném obchodu by měly zachovávat požadavek předběžného posouzení dopadů na udržitelnost. Obchodní dohody musí respektovat stávající regulační normy a pracovní právní předpisy, jež by měly být v budoucích dohodách o volném obchodu předmětem zvláštní kapitoly;

24. podporuje Komisi v záměru zasazovat se i nadále o mírové uspořádání světa, které se bude vyznačovat multilateralismem a bude založeno na pevných pravidlech. Patří sem dodržování, účinné prosazování a transparentní další rozvíjení obchodních dohod v zájmu zabezpečení rovných podmínek hospodářské soutěže, posílení základních práv pracovníků v souladu s osmi základními pracovními normami Mezinárodní organizace práce (MOP) a zajištění vysokých evropských norem ochrany, a to obzvláště ve vztahu ke globálnímu Jihu;

25. vyzývá Radu, aby dosáhla rychlé dohody týkající se reformy nástrojů na ochranu obchodu, zejména nové antidumpingové metodiky EU. Dále na základě článku XXI Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) a článků 65 a 346 SFEU vyzývá k harmonizaci kritérií definujících „strategické investice“, a to jak z hlediska hodnoty (intervenční prahové hodnoty), tak odvětví, pokud je ohrožena veřejná bezpečnost a obchodní partneři nezaručují reciprocitu. Vítá v této souvislosti filozofii návrhu nařízení o sledování zahraničních investic do strategických odvětví EU, který předložila Komise dne 13. září, jako důležitý krok k dosažení rovných podmínek v Evropě a lepší ochrany, a to zejména v případě akvizic podniků v EU ze strany státem kontrolovaných podniků ze třetích zemí.

26. poukazuje na to, že při uzavírání dalších dohod o volném obchodu je třeba zajistit, aby byly dodržovány vysoké normy, které platí v EU, například v oblasti ochrany spotřebitele, ochrany životního prostředí a přírody či ochrany údajů;

27. zdůrazňuje, že vzhledem k exportnímu zaměření evropské ekonomiky může být začlenění zadávání veřejných zakázek do mezinárodních obchodních dohod pro Evropu přínosné. EU je v této oblasti již nyní jednou z nejotevřenějších ekonomik na světě díky uplatňování Dohody o vládních zakázkách v rámci WTO. Další asymetrické otevírání trhů s veřejnými zakázkami není vhodné. Nicméně z důvodu velkého nesouladu mezi otevřeností trhů EU s veřejnými zakázkami a restriktivními praktikami významných obchodních partnerů, resp. v případě, že není zaručena vzájemná otevřenost, by měla být v EU zvážena nezávazná dobrovolná iniciativa podle vzoru „Charty nákupu z evropských regionů“ na podporu kvalitních místních a regionálních produktů v Evropě. Tato iniciativa by mimo jiné mohla vyjasnit, jak by mohly být podpořeny výrobky vyrobené v evropských regionech. VR také opakuje svou dlouhodobou výzvu Komisi, aby předložila legislativní návrh na rozšíření ochrany zeměpisného označení i na jiné než zemědělské produkty;

28. zdůrazňuje, že procentuální podíl malých a středních podniků zapojených do mezinárodních aktivit je stále velmi nízký; uznává význam hospodářské diplomacie EU pro plné využití tohoto neprozkoumaného potenciálu a zdůrazňuje, že je nutná lepší koordinace mezi EU, členskými státy, místními a regionálními orgány a finančními institucemi, jako je např. Evropská investiční banka (EIB), aby bylo možné překonat přetrvávající překážky přístupu na trh, a lepší využívání sítě delegací EU ve světě, jakož i evropských obchodních a průmyslových komor;

29. domnívá se, že by EU měla zařadit daňovou transparentnost, spravedlnost a účinnost mezi hlavní priority své obchodní politiky a zajistit celosvětovou harmonizaci provádění společných standardů, například těch, které navrhla OECD prostřednictvím své iniciativy proti erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS);

30. rovněž podporuje výzvu týkající se fiskální politiky, že v návaznosti na návrhy Komise týkající se směrnic o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob by Komise měla navrhnout vytvoření tzv. „vyrovnání daně“ z obratu dosaženého v Evropě digitálními společnostmi, přičemž by se mělo vycházet z článku 116 Smlouvy o fungování EU, aby se zabránilo narušení podmínek hospodářské soutěže na jednotném trhu;

31. vyjadřuje znepokojení nad tím, že i přes důkladnou analýzu, již provedl Eurofound zejména prostřednictvím Evropského monitoru pro relokalizaci, přetrvává nedostatek vhodných nástrojů umožňujících prostřednictvím konkrétních údajů měřit případný asymetrický dopad globalizace na regionální úrovni, a opakuje proto svou výzvu, aby Komise před zahájením obchodních jednání prováděla ve spolupráci s VR a centrem znalostí pro územní politiky Společného výzkumného střediska systematické posouzení územních dopadů;

V oblasti vnitřní politiky

32. očekával, že diskusní dokument navrhne konkrétní opatření ke zdokonalení EFG, a to řešením některých jeho nedostatků, k nimž patří např. jeho omezený rozpočet (150 milionů EUR ročně na období 2014–2020), zdlouhavé postupy, a to kvůli skutečnosti, že není součástí víceletého finančního rámce EU, a požadovaný vysoký podíl spolufinancování ze strany členských států (nejméně 40 %). Žádá proto doplnit EFG o preventivní složku, navýšit jeho rozpočtové prostředky nejméně na 500 milionů EUR ročně, začlenit jej do víceletého finančního rámce, výrazně snížit kritéria pro aktivaci mechanismů EFG ⁽¹⁰⁾, zajistit součinnost s evropskými strukturálními a investičními fondy, zajistit větší flexibilitu, aby bylo možné reagovat na specifické potřeby regionů a území;

33. je přesvědčen, že současné globální tlaky vyžadují komplexní a místně podmíněnou průmyslovou strategii EU ⁽¹¹⁾, jejíž součástí bude strategická koordinace mezi příslušnými politikami a nástroji EU;

34. zdůrazňuje, že jak je uvedeno v dokumentech Komise, zásadní ekonomická transformace probíhá na místní úrovni, kde vzájemně působí průmysl a občané. Proto je prioritní se zaměřit na investiční potřeby na místní a regionální úrovni, aby všechny regiony mohly využívat výhod vnitřního trhu a lépe se připravit na to, aby čelily výzvám globalizace. Je třeba koordinovat evropské strukturální a investiční fondy a zejména Evropský fond pro strategické investice, aby bylo možné podpořit regiony v jejich strategiích „inteligentní“ specializace, a tyto fondy musí být skutečně přístupné pro celou regionální strukturu prostřednictvím postupného procesu inovací, jenž by měl zahrnovat všechny subjekty daného území;

35. zdůrazňuje, že EU, jež se stala předním světovým dovozcem a vývozcem potravin, prohloubila svou závislost na třetích zemích. Ceny zemědělských produktů v Evropě jsou stále častěji spojeny s nejnižšími cenami nabízenými na světovém trhu, a evropští zemědělci jsou tudíž vystaveni větší konkurenci, přestože musejí dodržovat přísnější environmentální, sociální a zdravotní normy. Zvýšená závislost EU na dovozech je rovněž v rozporu s jejím cílem snížení emisí skleníkových plynů. Vývoz přebytků EU za ceny nižší, než jsou výrobní náklady v Evropě, kromě toho ohrožuje živobytí zemědělců v rozvojových zemích a vybízí venkovské obyvatelstvo k migraci, což je v rozporu se závazkem EU k plnění cílů udržitelného rozvoje OSN. Opakuje proto svou výzvu, aby byla SZP reformována tak, aby byla spravedlivější a udržitelnější ⁽¹²⁾;

36. vyjadřuje své znepokojení nad tím, že se ruší pracovní místa v důsledku přesídlování evropských společností mimo Evropu, kde se uplatňují nižší nároky v sociální, daňové a environmentální oblasti;

37. znovu připomíná, že evropský pilíř sociálních práv může přispět ke zlepšení životních a pracovních podmínek a boji proti chudobě, pokud se přetransformuje do konkrétních legislativních následných opatření a pokud budou úloha a profil sociálních ukazatelů v rámci evropského semestru posíleny;

38. zdůrazňuje, že ústředním tématem vytváření evropské strategie v oblasti globalizace je mezinárodní migrace, a znovu připomíná ⁽¹³⁾ svou podporu evropského programu pro migraci z r. 2015. Zejména připomíná, že je nutné další úsilí při vytváření silné společné politiky v oblasti azylu a legální migrace, budování partnerství s třetími zeměmi, v nichž bude uznána úloha místních a regionálních orgánů, a zahájení plánu mezinárodních investic při provádění rozvojových cílů OSN;

⁽¹⁰⁾ Zejména s ohledem na skutečnost, že podobný americký program (Trade Adjustment Assistance, TAA) nestanoví žádný minimální práh počtu propuštěných pracovníků.

⁽¹¹⁾ Stanovisko VR z vlastní iniciativy *Evropská průmyslová strategie – úloha a perspektiva místních a regionálních orgánů*, jež v současnosti připravuje Heinz Lehmann (DE/ELS).

⁽¹²⁾ Viz stanovisko VR SZP po roce 2020, zpravodaj Guillaume Cros (FR/SES), přijato dne 12. července 2017 AC NAT-VI/021 (Úř. věst. C 342, 12.10.2017, s. 10).

⁽¹³⁾ Viz stanovisko VR *Rámec pro partnerství se třetími zeměmi v oblasti migrace*, zpravodaj: Peter Bossman (SI/SES), přijato 9. února 2017, COR-2016-04555-00-00-AC.

39. ačkoliv legální migrace kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí přispívá k udržitelnému růstu hospodářství EU, je důležité mít na paměti negativní dopady, jež má takový odliv mozků na budoucí hospodářský rozvoj partnerských zemí;

40. připomíná, že je nutné, aby politika soudržnosti byla lépe schopna mírnit negativní účinky globalizace na regiony a území a naopak rozvíjet její kladné účinky formulací a prováděním místních rozvojových strategií, které přispívají k tomu, aby byla evropská ekonomika konkurenceschopnější, udržitelnější a odolnější; upozorňuje proto na nutnost investovat do úloh místních orgánů a jejich schopnosti mobilizovat nepostradatelné zdroje – informace, pravomoci a legitimitu – k budování těchto strategií se zvláštním zaměřením na regiony, které jsou při zvládání výzev vyplývajících z mezinárodní konkurence nejzranitelnější (*územní právo globalizace*);

41. poukazuje na to, že migranti jsou přínosem pro hospodářství hostitelských zemí. Žádá, aby byla věnována větší pozornost jejich účinné integraci prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy;

42. vyjadřuje politování nad tím, že dokument odpovídajícím způsobem nezmiňuje potřebu zlepšit institucionální kapacity na všech úrovních veřejné správy, jež jsou základní podmínkou účinného provádění všech nástrojů zaměřených na podporu územního rozvoje, a poukazuje na to, že analýza VR ukazuje, že 53 % doporučení pro jednotlivé země na rok 2017 se týká této oblasti, přičemž právě v ní byl pokrok provádění menší. Znovu vyzývá k přijetí kodexu chování, jenž by dal územní rozměr evropskému semestru, což je hlavní nástroj pro koordinaci hospodářské a fiskální politiky na úrovni EU, jenž však nenaplnuje s ním spojené naděje z důvodu nedostatečného provádění doporučení pro jednotlivé země a nedostatečné vlastní odpovědnosti;

43. zdůrazňuje, že městská agenda EU – Amsterodamský pakt – může přispět k vytváření politik územního rozvoje, a navrhuje dále posílit nástroje jejího provádění (Urbact, Městská inovativní opatření, Pakt starostů a primátorů, inteligentní města a obce) a zároveň vyzývá Komisi, aby zajistila vyšší míru využívání klíčových nástrojů politiky soudržnosti, jako jsou integrované územní investice (ITI) nebo komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), které se nyní využívají jen zřídka;

44. žádá Komisi, aby při dalším rozvíjení EFG věnovala pozornost zejména těm regionům a obcím, které byly zvlášť zasaženy negativními důsledky globalizace, aby pro ně tento proces nebyl nepříznivý. Vývoj spojený s globalizací by měl být přínosný pro všechny občany EU;

45. zdůrazňuje, že v souladu s reformou politiky soudržnosti⁽¹⁴⁾ jsou nezbytné diferencované a místně podmíněné přístupy využívající mj. povahu a potenciál venkovských oblastí, aby bylo možné upevnit model rozvoje, který bude udržitelnější a založený na zachování ekologické a demografické rovnováhy na evropském území a plném využívání jeho zdrojů⁽¹⁵⁾;

46. vyzývá Komisi, aby dále rozvíjela koncepci „územní odolnosti“ do evropského paradigmatu, který by postupně formoval politiky Unie. Při sestavování tohoto modelu budou zásadní otázky, jako je diverzifikace výrobní základny a ekonomiky různých území, rozvoj výrobních, sociálních a institucionálních vazeb mezi městskými, příměstskými a venkovskými oblastmi, udržitelná transformace oběhu zdrojů, schopnost reagovat na nově vznikající rizika a problémy – např. změnu klimatu – a aktivní rozvoj sociálního kapitálu na místní úrovni.

V Bruselu dne 10. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁴⁾ Fabrizio Barca, „Poziční dokument: Politika soudržnosti EU, dlouhodobý výhled. Velká příležitost pro EU“. 7. fórum o soudržnosti, Brusel, 26.–27. června 2017.

⁽¹⁵⁾ Pro srovnání viz italská státní strategie pro vnitrozemské oblasti (www.agenziacoazione.gov.it/it/arint/).

Stanovisko Evropského výboru regionů Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU

(2018/C 054/08)

Hlavní zpravodaj: Marcin Ociepa (PL/EKR), předseda rady města Opole**Odkaz:** společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU

JOIN(2017) 21 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ**

1. vítá sdělení Komise o strategickém přístupu k odolnosti ve vnější činnosti Evropské unie (JOIN(2017) 21 final), zejména pak to, že v něm byla vyzdvížena významná úloha, již v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality hrají místní a regionální orgány jakožto jedny z hlavních subjektů při budování odolnosti v sousedství EU. Poukazuje nicméně na to, že toto zdůraznění jejich úlohy by mělo být převedeno do podoby konkrétních politických opatření Evropské unie a jejích členských států, například tím, že budou místní a regionální orgány a jejich sdružení v partnerských zemích EU zapojeny do vnější činnosti EU, že bude podporováno budování kapacit místních a regionálních orgánů v různých oblastech politiky atd.;
2. souhlasí s definicí odolnosti, která je uvedena v dokumentu týkajícím se globální strategie EU, vyzývá však Evropskou komisi k tomu, aby uznala, že místní a regionální orgány budují odolnou společnost a současně jsou jedním ze základů stabilní demokracie, díky čemuž se zvyšuje odolnost jednotlivých států. Domnívá se, že by EU ve svém strategickém přístupu měla zohlednit zásadu zdola vycházejícího postupu a měla by podporovat a usnadňovat výměnu osvědčených postupů mezi místními a regionálními orgány z členských států EU a ze sousedních zemí;
3. jednoznačně podporuje zintenzivnění činnosti v oblasti odolnosti v souladu s ustanoveními globální strategie EU, se zvláštním důrazem především na vztahy se zeměmi ve východním a jižním sousedství EU, ale také na vztahy se třetími zeměmi, s nimiž členské státy EU udržují výsadní vztahy spolupráce;
4. upozorňuje na to, že je nezbytné vypracovat vhodné a účinné nástroje finanční a technické pomoci, jež budou umožňovat flexibilní reakci na nastalé změny a budou v co největší míře určeny k realizaci konkrétních opatření podporujících budování odolnosti, a nikoli na pokrytí nákladů spojených s řízením programů;
5. podtrhuje význam účinné spolupráce mezi Evropskou unií a partnerskými organizacemi, jako jsou Organizace spojených národů a Mezinárodní měnový fond, pro něž je budování odolnosti společným cílem;
6. podporuje čtyři základní prvky (lepší analýza rizik a příčin nedostatečné odolnosti; účinnější sledování vnějších tlaků, aby bylo možné včas přijímat náležitá opatření; začlenění odolnosti do programování a financování vnější činnosti; rozvoj mezinárodní politiky a praxe v oblasti odolnosti) a také deset hlavních faktorů strategického přístupu k odolnosti, jež jsou vyjmenovány v příloze a umožňují začlenit strategický přístup k odolnosti do vnější činnosti EU a označit místní a regionální orgány za subjekty, bez nichž nelze zajistit rozsáhlejší přispění k vypracovávání strategie, vést politický dialog, programovat pomoc a zavádět řešení;
7. upozorňuje na to, že otázka odolnosti musí být zasazena do odpovídajícího kontextu – do rozvojové, investiční a vzdělávací politiky a také do dohod o mezinárodní spolupráci, díky čemuž bude možné lépe plánovat opatření zaměřená na posílení odolnosti, včetně opatření, která jsou prováděna na místní, regionální a přeshraniční úrovni;

8. ztotožňuje se s názorem, že budování vnější odolnosti je prostředkem, nikoliv cílem. Z tohoto důvodu je nutné učinit dlouhodobá opatření, na nichž se budou podílet státní orgány, společnosti a komunity jak v členských státech EU, tak v partnerských zemích, a to s cílem zvýšit bezpečnost a docílit trvalé stability;

9. zdůrazňuje, že v zájmu budování odolnosti je nutné podporovat zavádění celostátních, regionálních a místních strategií a plánů pro řízení rizik a rovněž zajistit, aby byl posouzen jejich soulad se sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030 ⁽¹⁾. Vyzdvihuje rovněž skutečnost, že je důležité rozvíjet spolupráci mezi městy a regiony, a úlohu, již v tomto ohledu hraje Úřad Organizace spojených národů pro snižování rizika katastrof a jeho kampaň s názvem „Making Cities Resilient“;

10. uznává, že opatření v oblasti migrace by měla být plně zohledněna v celkových politických vztazích s partnerskými zeměmi. Tato opatření by měla být založena na zásadách vlastní odpovědnosti partnerů, spolupráce a bezvýhradného dodržování humanitárního a uprchlického práva a povinností v oblasti lidských práv včetně práva na ochranu;

11. bere na vědomí postoj Evropské komise k genderovému rozměru a zranitelným odvětvím, upozorňuje však na to, že je nutné se rozsáhleji zabývat otázkou odolnosti nejzranitelnějšího obyvatelstva. V závislosti na místě bydliště se může lišit to, která odvětví a lidé jsou nejzranitelnější, a tudíž může být různá i míra jejich ohrožení. Z tohoto důvodu musí být těmto odvětvím a sociálním skupinám při budování odolnosti nezřídka věnována větší pozornost;

12. očekává, že bude zintenzivněno úsilí s cílem urychlit realizaci požadavků uvedených v globální strategii EU, a vyzdvihuje význam přístupu, který je zaměřen na konkrétní území (angl. place-based) a v jehož rámci jsou místní a regionální orgány brány v potaz při uskutečňování cílů globální strategie EU souvisejících s cíli udržitelného rozvoje, které jsou součástí Agendy pro udržitelný rozvoj 2030;

MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ORGÁNY COBY DŮLEŽITÍ PARTNEŘI PŘI BUDOVÁNÍ VNĚJŠÍ ODOLNOSTI EU

13. vyzdvihuje důležitou úlohu místních a regionálních orgánů při budování odolnosti, jelikož jsou první úrovní, na níž jsou v případě ohrožení či nebezpečí přijímána rozhodnutí a podnikány příslušné kroky, a také úrovní, která má nejbližší k občanům a na níž musí být zakořeněna řádná správa věcí veřejných a demokracie. Místní orgány, jež provozují tísňové služby (policie, hasičský sbor, zdravotnické služby) a mají nejrozsáhlejší a nejlepší informace o dané oblasti a místním obyvatelstvu, do značné míry určují stupeň a kvalitu odolnosti;

14. poukazuje na to, že veškerá činnost a spolupráce s místními a regionálními orgány v oblasti budování odolnosti musí probíhat v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality;

15. upozorňuje zejména na to, že významným faktorem jsou podmínky v místních komunitách, co se týče informačních činností, prevence, reakce v případě nebezpečí a obnovy po jeho odeznění – od rodin přes různá sdružení a církve až po všechny úrovně samosprávy;

16. upozorňuje na úlohu místních a regionálních orgánů při identifikaci nebezpečí a vyhodnocování rizik. Tyto orgány jsou díky vyvinutým a osvědčeným mechanismům pro řízení rizik, které jsou přizpůsobeny podmínkám daného regionu a rázu místního obyvatelstva, schopny účinně a rychle identifikovat nebezpečí a vyhodnotit s ním spojené riziko. Z tohoto důvodu je nutné více přihlížet ke zprávám a analýzám, jež jsou vypracovávány v regionech a obcích při identifikaci nebezpečí a vyhodnocování rizik;

17. poukazuje na to, že v zájmu posílení spolupráce mezi unijními aktéry (politickými, humanitárními a rozvojovými) a ukončení vleklých krizí v sousedství EU musejí být ve větší míře zohledňovány zkušenosti místních a regionálních orgánů, například prostřednictvím sítě kontaktů, osvědčených postupů, navázání dialogu atd. V této oblasti má EU velice vysoký potenciál, který by měla využít a jenž spočívá ve zkušenostech získaných jejími východními, jižními nebo nejvzdálenějšími regiony, jelikož tyto regiony vzhledem ke své geostrategické poloze již řadu let úzce spolupracují se sousedními zeměmi;

⁽¹⁾ CDR 5035/2016 – zpravodaj: Adam Banaszak (PL/EKR); CDR 2646/2014 – zpravodaj: Harvey Siggs (UK/EKR).

18. zdůrazňuje, že je třeba neustále posilovat místní kapacity v oblasti řízení rizik a včasné reakce na místní úrovni;
19. vyzývá k tomu, aby byla přijata opatření na podporu místních a regionálních orgánů při plnění úkolů v oblasti ochrany kritické infrastruktury, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost financování této ochrany a zajištění odpovídajících nástrojů a zdrojů;
20. poukazuje na to, že je třeba výrazněji podpořit činnost nejrůznějších přeshraničních struktur a euroregionů – obzvláště euroregionů ležících u hranic EU – s cílem zvýšit jejich odolnost realizací regionálních přeshraničních projektů v oblasti infrastruktury a bezpečnostní, sociální, vzdělávací, hospodářské a kulturní politiky;
21. podotýká, že je nutné vyvinout větší úsilí o zefektivnění informační politiky ohledně nebezpečí a otrěsů, které mohou mít nepříznivý dopad na odolnost. Místní a regionální orgány musejí být do informační politiky v této oblasti bezpodmínečně trvale zapojeny;
22. zdůrazňuje, že je nutné inspirovat se na ústřední úrovni osvědčenými řešeními, mechanismy a příklady úspěšných postupů, které v regionech vyvinuly a zavedly místní a regionální orgány, a že by bylo vhodné zmapovat osvědčené postupy těchto orgánů pro potřeby regionů a obcí EU i regionů a obcí v oblastech, na něž se vztahuje evropská politika sousedství;
23. doporučuje položit zvláštní důraz na otázku spolupráce místních a regionálních orgánů v oblasti vzdělávání, která má pro budování odolné společnosti zásadní význam. Vyzývá orgány EU k tomu, aby místní a regionální orgány v tomto ohledu podporovaly při současném respektování zásady subsidiarity;
24. doporučuje přijmout opatření s cílem zvýšit povědomí místního obyvatelstva o možných nebezpečích, zejména o hybridních hrozbách a hrozbách souvisejících s energetickou bezpečností, a připravit na ně místní prostředí. Tato opatření by měla být uskutečněna v těsné spolupráci s akademickou obcí a podniky v regionech, orgány majícími na starosti bezpečnost a místními a regionálními orgány;
25. podtrhuje úlohu občanské společnosti jakožto jednoho z klíčových subjektů při budování odolnosti. Upozorňuje zejména na podporu nevládních organizací a partnerskou spolupráci s nimi. Díky občanské angažovanosti a organizacím třetího sektoru lze navrhnout a realizovat moderní a kreativní vzdělávací kampaně a postupy a humanitární pomoc a rozvíjet v partnerských zemích společensky prospěšné postoje, obzvláště v zemích s vysokou pravděpodobností výskytu hybridních hrozeb;
26. zdůrazňuje, že je nezbytné intenzivněji působit proti nepřátelské propagandě třetích zemí vedené v rámci hybridní války. Je potěšen tím, že byla v Evropské službě pro vnější činnost zřízena pracovní skupina EastStratCom, a doporučuje rozvíjet její spolupráci s celostátními, regionálními a místními orgány;
27. poukazuje na to, že je třeba posílit spolupráci místních a regionálních orgánů v oblasti předcházení konfliktům a budování míru. Tyto orgány představují úroveň správy, která má nejbližší k občanům, a z tohoto důvodu nejenom nejlépe znají místní obyvatelstvo, ale plní rovněž důležitou úlohu tím, že jej vedou a zastupují;

ÚLOHA MEZINÁRODNÍHO PROSTŘEDÍ PŘI BUDOVÁNÍ ODOLNOSTI

28. poukazuje na své vlastní zkušenosti z mezinárodní spolupráce v rámci Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Konferenci regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP) a také smíšených poradních výborů a pracovních skupin a doporučuje využít tato fóra a jejich zkušenosti při budování odolnosti v zemích, na něž se vztahuje evropská politika sousedství;
29. zdůrazňuje, že je důležité, aby si místní a regionální orgány z EU a ze třetích zemí na politické a administrativní úrovni vyměňovaly odborné znalosti, vědomosti a osvědčené postupy. Vyzdvihuje pozitivní úlohu, již VR v tomto ohledu hraje ve vztahu k Libyi (prostřednictvím iniciativy z Nikósie) a Ukrajině (prostřednictvím programu U-LEAD);

30. souhlasí se sdělením Komise v tom, že je nutné dále rozvíjet prohloubenou spolupráci s OBSE s cílem předcházet násilným konfliktům. Poukazuje rovněž na to, že je v zájmu dosažení odolnosti nutné posílit spolupráci s OSN a Africkou unií a s dalšími mezinárodními partnery;

31. podporuje úsilí EU o zajištění toho, aby se osvědčené postupy a normy EU, včetně těch, jež vzešly z činnosti a zkušeností místních a regionálních orgánů, odrazily v příslušných mnohostranných nástrojích a politických rámcích, a to včetně MOP, WHO a skupiny G20;

32. souhlasí s tím, že budování odolnosti je úkolem, který má mnoho rozměrů. Za prioritní považuje opatření týkající se oblasti infrastruktury, bezpečnosti, hospodářství, společnosti a vzdělávání, která umožňují udržitelný rozvoj podporující začlenění. Místní a regionální orgány hrají v těchto odvětvích nepopíratelnou úlohu. Z hlediska zeměpisné oblasti poukazuje na to, že by měl být kladen prvořadý důraz na partnery ze Středomoří a ze zemí Východního partnerství. Současně je třeba mít na paměti úlohu zemí Blízkého východu a Střední Asie a jejich vliv na odolnost EU;

33. sdílí názor, že je nutné rozvinout výzkumnou činnost v rámci programu Horizont 2020 v zájmu zvýšení odolnosti, zejména co se týče bezpečnosti, hospodářství, společenských věd, zásobování vodou a potravinového zabezpečení a migrace a násilného vysídlení obyvatelstva. Upozorňuje na to, že by do této práce měla být ve větší míře zapojena místní akademická zařízení, jež jsou centrem vědecké činnosti v regionech. Za tímto účelem je třeba zintenzivnit podpůrná, institucionální a sociální opatření;

34. souhlasí s tím, že strategická komunikace je účinným nástrojem v boji proti terorismu a extremismu a na ochranu před kyberkriminalitou. Je toho názoru, že je nutné co nejrychleji EU a partnerské země ochránit před vlivem vnějších dezinformačních činností, jejichž cílem je diskreditovat politické a sociální systémy, které mají zásadní význam pro naši identitu, bezpečnost a stabilitu;

35. poukazuje na to, že je třeba posílit úlohu místních a regionálních kapacit v oblasti odolnosti a vyhodnocování rizik za účelem zvýšení odolnosti. Týká se to především regionů ležících u hranic EU. Díky opatřením tohoto typu se zvýší vnímavost vůči konfliktům v bezprostředním sousedství EU a budou vytvořeny vylepšené mechanismy pro posuzování povahy a dopadů rizika, tlaků a zranitelnosti partnerských zemí vůči ořesům;

ODVĚTVOVÁ A SPECIFICKÁ OPATŘENÍ V KONKRÉTNÍM KONTEXTU BUDOVÁNÍ ODOBNOSTI

36. zasazení odolnosti do určitého kontextu vyžaduje, aby byla tato otázka zohledněna v odvětvových politikách EU na všech úrovních – stát, region, obyvatelstvo. Díky specifickému přístupu budou moci odvětvové politiky účinně přispívat k budování odolnosti s přihlédnutím k mimořádnosti situace dle jednotlivých oblastí působnosti a provádění;

37. zdůrazňuje, že jedním z nejdůležitějších opatření pro budování odolnosti je řešení hlavních příčin nelegální migrace (patří k nim chudoba, nerovnosti, demografický růst, nedostatek pracovních, vzdělávacích a ekonomických příležitostí, nestabilita, konflikty, obchodování s lidmi, organizovaná trestná činnost, změna klimatu a zhoršování životního prostředí a dlouhodobé důsledky násilného vysídlení obyvatelstva). Proto je třeba mít na paměti, že pomoc slabšímu a zranitelnému obyvatelstvu je neúčinnější tam, kde se daná hrozba vyskytuje;

38. doporučuje, aby byl vypracován podrobný rámec pro zaměstnanost a důstojnou práci a aby byla zohledněna úloha a pozice místních a regionálních orgánů v odvětvových politikách týkajících se zaměstnanosti a sociálních věcí, a to s využitím činnosti Mezinárodní konference práce;

39. zdůrazňuje, že je třeba zajistit především bezpečnost kritické dopravní infrastruktury, a současně poukazuje na to, že je při tom třeba zohlednit obzvláště úlohu místních a regionálních orgánů jakožto subjektů, jež velmi často nesou přímou odpovědnost za stav této infrastruktury a spravují oblasti, jimiž prochází;

40. je potěšen tím, že je Komise odhodlána spolupracovat s místními orgány na zvyšování odolnosti v rychle se rozvíjejících městských oblastech, kde může nedostatečné plánování nebo investice do opatření na zmírnění klimatických a geofyzikálních rizik vystavit obyvatelstvo významným lidským a ekonomickým škodám v případě, kdy dojde k otřesům a zátěžím. Odstranění základních rizikových faktorů pomocí veřejných a soukromých investic na základě identifikace rizika je nákladově efektivnější než opatření přijímaná v reakci na nastalou katastrofu. Podtrhuje význam odvětvového dialogu s místními a regionálními orgány o udržitelné urbanizaci s cílem posílit jejich odolnost a inovační kapacitu, a to v souladu s cíli nové městské agendy;

41. vyzdvihuje mimořádný význam humanitární pomoci v případě živelních pohrom, přírodních katastrof a jiných událostí, při nichž je tato pomoc nezbytná. Při poskytování této pomoci musejí být plně respektovány základní zásady lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti a musejí být dodržována lidská práva, která zaručuje Ženevská úmluva a dodatkové protokoly k této úmluvě.

V Bruselu dne 10. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů – Budování evropské ekonomiky založené na datech

(2018/C 054/09)

Zpravodaj: Kieran McCARTHY (IE/EA), rada města Cork**Odkaz:** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Budování evropské ekonomiky založené na datech,

COM(2017) 9 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Vybudování evropské ekonomiky založené na datech: výzva, před kterou stojíme

1. zdůrazňuje ústřední úlohu místních a regionálních orgánů při provádění doporučení týkajících se jednotného digitálního trhu, při poskytování digitálních služeb občanům a při vytváření a řízení digitální infrastruktury, jako je vytváření dat. Digitální služby také představují motor ekonomického růstu na místní a regionální úrovni, protože vytvářejí pestré škálu příležitostí pro inovace, zakládání malých a středních podniků a podnikání, tvorbu pracovních míst a společenský pokrok;
2. sdílí názor Evropské komise, že by EU a členské státy měly v úzké spolupráci s místními a regionálními orgány určovat směrování snah na evropské, celostátní a místní úrovni o výraznější transformaci postupů a struktur veřejné správy prostřednictvím využívání IKT a vytváření dat, aby se zlepšila smysluplnost, kvalita a produktivita práce a účinnost orgánů veřejné správy a snížila byrokracie pro širokou veřejnost a podniky;
3. žádá Komisi, aby podpořila činnost místních a regionálních orgánů v oblasti financování tím, že bude i nadále schvalovat využívání ESI fondů přednostně na digitální infrastrukturu, jako je rozvoj dat a rozvoj dovedností, a to ve všech evropských regionech, a uznáním toho, že ve venkovských, horských, ostrovních a řídce osídlených oblastech čelí projekty digitálního rozvoje, jež by měly být chápány jako služby obecného hospodářského zájmu, technologickým překážkám;
4. upozorňuje na skutečnost, že znevýhodněné regiony nemají ani základní infrastrukturu, ani odborné znalosti nutné k zavádění ekonomiky založené na digitálních datech, a doporučuje v tomto ohledu, aby těmto regionům byla poskytnuta regulační podpora, jejímž cílem by bylo usnadnit jejich přístup na evropský jednotný digitální trh;
5. uznává, že důležitým prvkem jednotného digitálního trhu je shromažďování dat. Tento nově vznikající celosvětový trend skýtá pro místní a regionální orgány i podniky mimořádný potenciál v různých oblastech, od zdravotnictví, životního prostředí, potravinového zabezpečení, klimatu a účinného využívání zdrojů až po energetiku, inteligentní dopravní systémy a inteligentní města a regiony;
6. vítá oznámení Komise o tom, že se bude zabývat omezeními volného pohybu dat z důvodů jiných, než je ochrana osobních údajů v EU, a bezdůvodnými omezeními v oblasti lokalizace dat pro účely jejich ukládání či zpracování;
7. souhlasí s tvrzením, že výměna dat v současné době zůstává omezená. Trhy s daty pomalu vznikají, ale nejsou široce využívány veřejným či soukromým sektorem ani prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru. Potenciální uživatelé nemusí být vybaveni správnými nástroji a dovednostmi pro kvantifikaci ekonomické hodnoty svých dat a mohou se obávat ztráty nebo ohrožení své konkurenční výhody, kdyby byla data dostupná konkurentům. Vlastník dat nic neztrácí tím, že data sdílí. Právě naopak: sdílení poznatků zvyšuje hodnotu dat;

8. bere na vědomí různé zdroje a typy dat, jež jsou generovány stroji nebo procesy a jsou založeny na nově vznikajících technologiích, jako je například internet věcí. Ty představují bohaté příležitosti pro různé druhy účastníků trhu – jako jsou výrobci, výzkumní pracovníci a poskytovatelé infrastruktury, a zvláště pak inteligentní města a regiony rozvíjené v působnosti místních a regionálních orgánů – k rozšíření využívání technologií, nápadů a produktů, jež internet věcí umožňují;

9. zdůrazňuje, že zpřístupnění strojově čtených dat zlepšuje sdílení dat a snižuje potřebu často nákladných ad hoc žádostí o údaje. Soubory komplexních ukazatelů jsou podkladem pro veřejnou rozpravu a lepší proces rozhodování na místní úrovni a mohou přinést pozitivní změnu vypracovávání, provádění, řízení a monitorování určité politiky na úrovni místních a regionálních orgánů;

10. zdůrazňuje, že městům a regionům zároveň připadá zásadní úloha vytvářet databáze veřejných informací, zajišťovat zabezpečení dat a rozvoj nezbytných digitálních dovedností a zaručovat a usnadňovat financování širokopásmové infrastruktury a sítí. Vhodné prostředí pro meziregionální a přeshraniční poskytování on-line služeb může podstatnou měrou napomoci při vytváření služeb na vysoké úrovni a ekonomiky založené na datech;

11. zdůrazňuje, že místní a regionální úroveň může rovněž přispět ve všech fázích shromažďování dat a poskytování služeb občanům a podnikům. To zahrnuje podporu digitálních a podnikatelských dovedností s cílem plně využít nových technologií, analýzu dat velkého objemu, porozumění otázkám kybernetické bezpečnosti, zvyšování zaměstnatelnosti a vytváření nových obchodních příležitostí. V praxi jsme toho svědky v evropských městech a regionech s dobrými příklady spolupráce s celostátními orgány a výzkumnými středisky působícími v oblasti inovací a interoperability veřejného sektoru;

12. vítá program EU „Městská inovativní opatření“, jež řídí Komise a financuje EFRR a v jehož rámci mohou města určit a testovat inovativní řešení, jako je generování dat pro účely udržitelného rozvoje měst;

13. poukazuje na to, že místní a regionální orgány musí mít rozsáhlý a účinný vliv na zákony, jež budou mít dopad na jejich pravomoci v oblasti ekonomiky založené na datech. Jakékoli nové nařízení může obcím a regionům přinést zbytečnou novou administrativní zátěž a dodatečné finanční náklady, jež jsou podle názoru Výboru v nepoměru k užítku pro občany;

Vyvážení transparentnosti a omezení

14. zdůrazňuje, že občané očekávají rozhodné a účinné normy ochrany údajů, zejména na jednotném digitálním trhu. Ochrana údajů by nikdy neměla být považována za překážku, nýbrž za nedílnou součást jednotného digitálního trhu. Proto je zásadní, aby existoval jasný právní rámec ochrany údajů přizpůsobený pro ekonomiku založenou na datech;

15. zdůrazňuje, že je třeba rozlišovat, zda takovéto strojově generované údaje jsou osobní (tj. vztahující se k určité žijící osobě), a podléhají tedy obecnému nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, GDPR), nebo neosobní anebo zda ve skutečnosti představují kombinaci obou;

16. požaduje, aby regulační rámec EU odpovídal, co se digitálního prostředí týče, i nadále svému účelu s cílem podporovat inovace a aby plně využil potenciál jednotného trhu a investice do ekonomiky EU;

17. souhlasí s tím, že jak uživatelům, tak výrobcům zařízení generujících data je třeba dát jistotu, pokud jde o jejich potenciální odpovědnost;

18. souhlasí s tím, že EU musí zajistit přeshraniční a meziodvětvový tok dat a to, aby přístup k datům a jejich opětovné použití byly optimální. Zcela zásadní pro rozvoj ekonomiky založené na datech jakožto součásti jednotného digitálního trhu je koordinovaný evropský přístup;

19. vítá vizi Komise, podle níž by EU prostřednictvím obchodních dohod stanovila pravidla elektronického obchodování a přeshraničních toků údajů a řešila nové formy digitálního protekcionismu, přičemž mají být plně dodržována pravidla EU pro ochranu údajů a tato pravidla nemají být dotčena;

20. uznává, že aby mohl realizován plný potenciál evropské ekonomiky založené na datech, měla by být jakákoli činnost členských států ovlivňující ukládání nebo zpracovávání dat vedena „zásadou volného pohybu dat v rámci EU“, a to v důsledku jejich závazků vyplývajících z ustanovení Smlouvy a týkajících se volného pohybu služeb a svobody usazování a z příslušných sekundárních právních předpisů;

Podpora rozvíjení potenciálu obecného nařízení o ochraně osobních údajů

21. vítá obecné nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, GDPR) a souhlasí s tím, že obavy o ochranu soukromí jsou legitimní. Přísná pravidla ochrany údajů nastolí důvěru, která umožní rozvoj ekonomiky založené na datech na celém vnitřním trhu a také to, aby byla řešena otázka zranitelnosti v oblasti IKT a otázka potenciální virtuální kriminality a aby byly vytvořeny účinné a ucelené preventivní strategie;

22. podporuje revidovanou směrnici o soukromí a elektronických komunikacích navrhovanou s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany, která bude plně v souladu s nařízením GDPR;

23. doporučuje zaručit dostupnost dat pro účely regulace a dohledu, která není nijak zpochybněna, zlepšením spolupráce mezi vnitrostátními orgány a místními a regionálními orgány nebo mezi těmito orgány a soukromým sektorem spíše než prostřednictvím omezení týkajících se lokalizace;

24. uznává, že bezpečné ukládání a zpracovávání dat je umožněno nejmodernějšími osvědčenými postupy v oblasti správy IKT, a to v mnohem větším měřítku než u jednotlivých systémů;

25. zdůrazňuje, že nový balíček by měl pomoci zlepšit prevenci kybernetických incidentů, jejich odhalování a reakci na ně a vést k lepšímu sdílení informací a koordinaci mezi členskými státy a Komisí v boji proti závažným kybernetickým incidentům. K dosažení tohoto bude zapotřebí skutečného partnerství, do jehož činnosti budou zapojeny členské státy, orgány EU, místní a regionální orgány, soukromý sektor a občanská společnost;

26. domnívá se, že vzhledem k tomu, že porušení bezpečnosti představují hrozbu pro veřejně prospěšné služby, např. dopravní sítě, místní dodávky vody, elektrorozvodnou síť či energetiku, a že místní a regionální orgány používají a vlastní mnoho digitálních informačních produktů a služeb, mají tyto orgány klíčovou úlohu v potírání kyberkriminality, sběru dat s ní souvisejících a ochraně bezpečnosti dat;

27. zdůrazňuje, že kybernetické útoky mají tendenci využívat jedno z pěti hlavních slabých míst digitálních technologií, jež jsou ústřední pro inteligentní města a regiony. Patří k nim slabé zabezpečení softwaru a šifrování údajů, využívání ne dobře zabezpečených starších systémů a chabá údržba, mnoho vztahů vzájemné závislosti a rozsáhlý a složitý prostor k útoku („attack surface“), kaskádový efekt, kdy se negativní následky rychle přenesou mezi silně vzájemně propojenými subjekty, a mnoho slabých míst na základě lidské chyby či úmyslného protiprávního jednání zaměstnanců;

28. zdůrazňuje, že bezpečnostní slabiny v oblasti generování dat přinášejí nárůst útoků na důležitou městskou infrastrukturu a systémy řízení měst s důsledky pro lidskou bezpečnost. Je zapotřebí širší soubor systémových a koordinovaných zásahů zahrnující zmírňování dopadů a prevenci a zajišťující uplatňování prostřednictvím tržních iniciativ i prostřednictvím správní regulace a prosazování;

29. zdůrazňuje, že bezpečnost internetu věcí se velmi liší, přičemž některé systémy nepoužívají šifrování, uživatelská jména a hesla a jiné nejsou zabezpečeny proti napadení malwarem či změně firmwaru. Složité vztahy vzájemné závislosti v rámci internetu věcí znamenají, že existuje rozsáhlý prostor k útoku a mnoho slabých míst;

30. poznamenává, že v rámci orgánů místní a regionální správy a poskytovatelů veřejných služeb / veřejné infrastruktury by měl být vypracován pokročilý systém školení v oblasti bezpečnosti, jenž by byl uplatňován v různých organizacích, zejména by však byl zaměřen na ty, kteří se podílejí na elektronickém zadávání zakázek týkajících se technologií pro inteligentní města a na zavádění a každodenním provozu těchto technologií;

31. je zastáncem rozšíření a prohloubení zmírňovacích strategií tak, aby bezpečnost již od fáze návrhu byla de facto přístupem uplatňovaným v případě všech budoucích zakázek v souvislosti s inteligentními městy a regiony. Tyto strategie by měly zahrnovat komplexní posouzení stávající městské infrastruktury a informačních systémů a opravné změny či nahrazení v oblasti zabezpečení, vytvoření týmů pro základní bezpečnost a pro reakci na počítačové hrozby, jež by fungovaly v rámci správy měst a měly by odborné dovednosti a odpovědnost přesahující běžnou správu IT, a výraznou změnu ve školení v oblasti bezpečnosti a pokračování profesního rozvoje ve veřejném i obchodním sektoru;

Rozvoj generování datových toků

32. podtrhuje skutečnost, že generování osobních údajů vyvolává otázky ve všech oblastech politiky místní a regionální správy. Místní a regionální orgány jsou zpracovateli a správci údajů – tyto údaje se jako průřezová tematika týkají oblastí politiky bezpečnosti a práva, hospodářství, komunikací, vzdělávání, zdraví, veřejné správy, dopravy, životního prostředí a ochrany spotřebitelů;

33. zdůrazňuje, že sledovatelnost a jasná identifikace zdrojů dat jsou předpokladem pro skutečnou kontrolu dat na trhu. Pro vytvoření důvěry v systém mohou být nezbytné spolehlivé a případně standardizované protokoly pro perzistentní identifikaci zdrojů dat;

34. podporuje myšlenku, že by místním a regionálním orgánům měl být udělen přístup k datům v případech, kdy by to bylo v „obecném zájmu“ a zásadně by to zlepšilo fungování veřejného sektoru, například v případě optimalizace systémů řízení provozu na základě údajů v reálném čase od soukromých vozidel;

35. souhlasí s tím, aby bylo stanoveno jako priorita, že veškerá politická opatření musí tuto ekonomickou realitu a právní rámec pro ochranu osobních údajů brát v úvahu a současně respektovat základní práva jednotlivců;

36. zdůrazňuje, že na místní úrovni, vnitrostátní úrovni ani na úrovni Unie v souvislosti s nezpracovanými daty generovanými stroji, která nejsou považována za osobní údaje, nebo v souvislosti s podmínkami jejich hospodářského využití a obchodovatelnosti v současné době neexistují komplexní politické rámce;

37. varuje rovněž před tím, aby byli v zájmu posílení ochrany osobních údajů občané nadměrně omezováni v uplatňování svého práva na kontrolu osobních údajů tím, že by jim byla upírána možnost souhlasu zejména vůči místním a regionálním orgánům;

38. zdůrazňuje klíčovou odpovědnost nezávislých orgánů pro ochranu údajů za zajišťování ochrany osobních údajů a potřebu dodatečných motivačních nástrojů pro zpracovatele, jež by odměnily úsilí v oblasti ochrany údajů, tedy usnadnění důkazního břemene pro zpracovatele, kteří se zavážou k plnění samoregulačních norem nebo kodexů chování;

39. požaduje, aby byla řešena právní nejistota v souvislosti s nezpracovanými daty generovanými stroji a s nedostatečným uplatňováním práv duševního vlastnictví. Mezer v regulačním rámci či výše uvedených právních nejistot lze zneužít tím, že budou pro uživatele zavedeny nekalé běžné smluvní podmínky, nebo technickými prostředky, jako jsou chráněné formáty či šifrování;

Zlepšení interoperability

40. souhlasí, že nově vznikajícími otázkami v ekonomice založené na datech jsou přenositelnost neosobních údajů, interoperabilita služeb za účelem umožnění výměny dat a vhodné technické normy pro provádění smysluplné přenositelnosti;

41. oceňuje závazek týkající se podpory vhodných norem pro zlepšení interoperability, přenositelnosti a bezpečnosti cloudových služeb, a to lepším začleněním práce společenství otevřených zdrojů do procesu vytváření norem na evropské úrovni;

42. vítá přísnější přístup k pravidlům týkajícím se přenositelnosti zakódovaný prostřednictvím norem. Konstatuje, že existuje prostor pro zahájení experimentálních přístupů pro konkrétní odvětví, a vyzývá místní a regionální orgány, aby se zapojily do spolupráce více zúčastněných stran včetně tvůrců norem, průmyslu a technické komunity;

43. trvá na tom, že širší chápání interoperability jako něčeho, co je podstatné nejen pro veřejnou správu, ale pro všechna odvětví, je pro zavedení internetu věcí a hladký tok dat napříč všemi regiony zásadní. Dostupnost společných formátů, norem a specifikací je zřejmou nutností a regiony v tomto ohledu přispívají svým úsilím uplatňovat ve vlastním kontextu veřejné správy ustanovení směrnic o informacích veřejného sektoru, a zejména to, co stanoví nedávný Evropský rámec interoperability;

44. zdůrazňuje, že vzhledem k nárůstu spotřeby dat a souběžného přístupu k datům, vzhledem ke směřování k velkým rychlostem odesílání resp. stahování a vzhledem k nutnosti celoplošného a okamžitého přenosu, který bude zároveň probíhat s krátkou odezvou a spolehlivě, bude nezbytné zajistit v celé Evropě síť s velmi vysokou kapacitou a širokopásmovou infrastrukturu, které budou stále blíže ke koncovým uživatelům;

45. domnívá se, že by bylo vhodné, aby Komise přijala taková opatření, jejichž cílem by bylo propojení a interoperabilita stávajících či připravovaných cloudů na úrovni jednotlivých států, regionů a případně i obcí, a to využitím možností normalizace. Současně zdůrazňuje, že je důležité provádět na místní úrovni vhodná opatření, která zajistí funkčnost specifikací pro cloudové aplikace;

46. důrazně upozorňuje na to, že smysluplná přenositelnost neosobních údajů by rovněž musela zohlednit širší aspekty správy údajů zahrnující transparentnost pro uživatele, řízený přístup a interoperabilitu, aby různé platformy spojily dohromady způsoby, které by podněcovaly inovace;

Závěry

47. požaduje pevný koordinovaný přístup k posuzování rizik v souvislosti s generováním dat, zejména pak rizik, u nichž se má za to, že poškozují jednak rozvoj ekonomiky EU založené na datech a jednak provozování přeshraničních datových služeb a technologií na vnitřním trhu;

48. trvá na tom, že by všechna budoucí řešení rovněž měla zohledňovat oprávněné zájmy účastníků trhu včetně místních a regionálních orgánů, kteří investují do vývoje produktu, zajistit přiměřenou návratnost jejich investic a přispět tak k inovaci. Všechna budoucí řešení by zároveň měla zajistit vyvážené sdílení přínosů mezi držiteli dat, zpracovateli a poskytovateli aplikace v rámci hodnotových řetězců;

49. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mohou podporovat inovace a konkurenceschopnost v rámci ekonomiky založené na datech prostřednictvím individuálně uzpůsobených řešení na straně poptávky i nabídky, včetně zavádění širokopásmového připojení, digitální ekonomiky, elektronického začleňování a elektronické veřejné správy. Kromě toho poskytují zařízení pro vzdělávání a odbornou přípravu, provádějí iniciativy EU v oblasti financování a usnadňují prospěšnou spolupráci a výměnu s jinými veřejnými orgány, a to i za hranicemi;

50. požaduje platformu EU pro systémy generování dat, podobnou vznikajícím platformám pro elektronickou veřejnou správu a pro širokopásmové připojení;

51. na závěr podotýká, že města a regiony v Unii zasluhují větší uznání za udržitelné zavádění digitální agendy a budování ekonomiky EU založené na datech. Místní a regionální orgány patří mezi hlavní cílovou skupinu doporučení agendy a musí být považovány za klíčovou hybnou sílu a partnery pro její provádění.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

**Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropský pilíř sociálních práv a diskusní dokument
o sociálním rozměru Evropy**

(2018/C 054/10)

Zpravodaj: Mauro D'Attis (IT/ELS), člen rady obce Roccafronza (provincie Messina)

Odkazy: Návrh Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv

COM(2017) 251 final

Diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy

COM(2017) 206 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Návrh vyhlášení

Preambule (pátý odstavec) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Listina základních práv Evropské unie, poprvé vyhlášená dne 7. prosince 2000 na zasedání Evropské rady v Nice, chrání a podporuje řadu základních zásad, které jsou nezbytné pro evropský sociální model. Ustanovení této listiny jsou při dodržení zásady subsidiarity určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie.	Listina základních práv Evropské unie, poprvé vyhlášená dne 7. prosince 2000 na zasedání Evropské rady v Nice, chrání a podporuje řadu základních zásad, které jsou nezbytné pro evropský sociální model. Ustanovení Listiny základních práv jsou při dodržení zásady subsidiarity určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie.

Odůvodnění

Jedná se o upřesnění, že celý odstavec pojednává o Listině základních práv.

Pozměňovací návrh 2

Návrh vyhlášení

Preambule (sedmý odstavec) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Evropský parlament vyzval k zavedení pevného evropského pilíře sociálních práv, který posílí sociální práva, bude mít v krátkodobém a střednědobém výhledu pozitivní dopad na životy občanů a umožní podporu budování evropského projektu v 21. století. Evropská rada zdůraznila, že je třeba se prioritně zabývat hospodářskou a sociální nejistotou, a vyzvala k zajištění perspektivní budoucnosti pro všechny, uchránění našeho způsobu života a nabídnutí lepších příležitostí mladým lidem. Vedoucí představitelé 27 členských států a Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropské komise se v Římské agendě zavázali k práci na dosažení sociální Evropy. Tento závazek je založen na zásadách udržitelného růstu a prosazování pokroku v hospodářské i sociální oblasti, soudržnosti a konvergence a zároveň na dodržování integrity vnitřního trhu. Sociální partneři se zavázali, že budou dál přispívat k Evropě, která přináší výsledky pro své pracovníky a podniky .	Evropský parlament vyzval k zavedení pevného evropského pilíře sociálních práv, který posílí sociální práva, bude mít v krátkodobém a střednědobém výhledu pozitivní dopad na životy občanů a umožní podporu budování evropského projektu v 21. století. Evropská rada zdůraznila, že je třeba se prioritně zabývat hospodářskou a sociální nejistotou, a vyzvala k zajištění perspektivní budoucnosti pro všechny, uchránění našeho způsobu života a nabídnutí lepších příležitostí mladým lidem. Vedoucí představitelé 27 členských států a Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropské komise se v Římské agendě zavázali k práci na dosažení sociální Evropy. Tento závazek je založen na zásadách udržitelného růstu a prosazování pokroku v hospodářské i sociální oblasti, soudržnosti a konvergence a zároveň na dodržování integrity vnitřního trhu a bere v potaz různorodost vnitrostátních systémů a zohledňuje klíčovou úlohu sociálních partnerů . Sociální partneři se zavázali, že budou dál přispívat k Evropě, která přináší výsledky pro své zaměstnance a zaměstnavatele .

Odůvodnění

Vložená část věty slouží k upřesnění zásad stanovených v Římském prohlášení (bod 3), k nimž patří i respektování různorodosti vnitrostátních systémů.

Pozměňovací návrh 3

Návrh vyhlášení

Preambule (sedmý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Komise, Rada a Evropský parlament musí při práci na evropském pilíři sociálních práv respektovat interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů.

Odůvodnění

Je důležité, aby Komise dodržela svou dohodu, kterou uzavřela s Radou a s Evropským parlamentem a podle níž nemají být na úrovni EU přijímány právní předpisy, pokud to není nutné.

Pozměňovací návrh 4

Návrh vyhlášení

Preamble (jedenáctý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Vytvoření evropského pilíře sociálních práv a postupná realizace evropské sociální agendy má podpořit vybudování udržitelné a inkluzivní Evropy, posílit snahy o odstranění sociálních a územních rozdílů a přispět k zavedení sociálně tržního hospodářství.</i>

Odůvodnění

Výbor regionů zdůrazňuje dlouhodobé cíle, jichž má být vytvořením pilíře sociálních práv dosaženo a které mají přispět k vybudování soudržnější Evropy, jež bude více pečovat o potřeby občanů v sociální oblasti.

Pozměňovací návrh 5

Návrh vyhlášení

Preamble (jedenáctý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Evropský pilíř sociálních práv je opěrným bodem silné evropské sociální agendy, v níž se vzájemně doplňují konkurenceschopnost a sociální spravedlnost. V tomto ohledu má – při respektování tradic a postupů jednotlivých členských států – zásadní význam úsilí o zajištění takových mezd, které zamezí chudobě pracujících, umožní důstojnou životní úroveň a budou se vyvíjet v souladu s produktivitou.</i>

Odůvodnění

VR – ačkoli je si vědom výlučné pravomoci členských států v této oblasti – již v minulosti vyzdvihl význam silné evropské sociální agendy, jejíž hlavní složkou jsou spravedlivé mzdy ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

Pozměňovací návrh 6

Návrh vyhlášení

Preambule (dvanáctý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Vzhledem k tomu, že se v posledních letech zvýšila míra nezaměstnanosti mladých lidí a vzrostl počet chudých osob či osob ohrožených chudobou, je v evropském pilíři sociálních práv zohledněna potřeba omezit udržitelným způsobem chudobu, podpořit sociální začleňování a snížit nezaměstnanost mladých lidí.</i>

Odůvodnění

Výbor regionů již v minulosti vyzdvihl význam přijetí opatření, na což je třeba znovu poukázat a což je třeba uvážit i v rámci dlouhodobějšího plánování, jako v případě tohoto pilíře ⁽²⁾.

Pozměňovací návrh 7

Návrh vyhlášení

Preambule (sedmnáctý odstavec) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Naplňování evropského pilíře sociálních práv představuje sdílený závazek a odpovědnost Unie, jejích členských států a sociálních partnerů. Zásady a práva stanovené evropským pilířem sociálních práv by měly být prováděny na úrovni Unie i na úrovni členských států v rámci jejich příslušných pravomocí a v souladu se zásadou subsidiarity.	Naplňování evropského pilíře sociálních práv představuje sdílený závazek a odpovědnost Unie, jejích členských států, místních a regionálních orgánů a sociálních partnerů. Zásady a práva stanovené evropským pilířem sociálních práv by měly být prováděny na úrovni Unie i na úrovni členských států v rámci jejich příslušných pravomocí a v souladu se zásadou subsidiarity, přičemž je třeba brát v potaz různorodost vnitrostátních systémů a zohledňovat klíčovou úlohu sociálních partnerů.
	Evropská unie a členské státy musí společně usilovat o to, aby zajistily finanční zdroje, jež budou k provádění pilíře sociálních práv nezbytné.

Odůvodnění

Jelikož se jedná o záležitosti v přímé pravomoci místních a regionálních orgánů, nesmí být opomenut jejich závazek a jejich odpovědnost, přičemž je třeba brát v potaz různorodost vnitrostátních systémů. Kromě toho je nutné zajistit odpovídající finanční zdroje pro provádění pilíře.

⁽²⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

Pozměňovací návrh 8

Návrh vyhlášení

Preamble (sedmnáctý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Místní a regionální orgány jsou podporovány v úsilí o provádění vhodných opatření v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti, včetně podpory a vypracování opatření zaměřených na zajištění rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem a přístupem na trh práce, jak se uvádí v nedávno předloženém návrhu Komise.</i>

Odůvodnění

Jedná se o jasný odkaz na to, co Výbor regionů uvedl již v jednom ze svých předchozích stanovisek ⁽³⁾.

Pozměňovací návrh 9

Návrh vyhlášení

Preamble (dvacátý odstavec) – vložit odstavec

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti, která je jednou z nejdůležitějších a nejobsáhlejších politik EU, jelikož prostřednictvím solidarity podstatným způsobem přispívá k posílení EU obecně, výraznou měrou napomáhá k realizaci sociálního pilíře.</i>

Odůvodnění

Jedná se o jasný odkaz na to, co Výbor regionů uvedl již v jednom ze svých předchozích stanovisek ⁽⁴⁾.

Pozměňovací návrh 10

Návrh vyhlášení

Kapitola I bod 1 – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní účastnit se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce.	<i>a. Každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní účastnit se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce.</i>

⁽³⁾ Stanovisko VR Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2020 (CDR 1814/2016).

⁽⁴⁾ Stanovisko VR Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2020 (CDR 1814/2016).

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	b. Děti a mladí lidé ze sociálně a ekonomicky slabších skupin mají právo na specifická opatření zaměřená na zlepšení jejich školních výsledků, která mohou přispět k vytvoření rovnějších vzdělávacích a sociálních příležitostí. c. Každý má právo na kvalitní stáže a učňovskou přípravu, jež budou zahrnovat spravedlivou odměnu a odpovídající pojištění.

Odůvodnění

Účelem pozměňovacího návrhu je doplnit zmínku o specifických opatřeních, jež budou zaměřena na zlepšení školních výsledků dětí a mladých lidí, kteří se mohou dostat na scestí. Zabývá se rovněž zásadní otázkou vytvoření spravedlivých podmínek pro stážisty a učně.

Pozměňovací návrh 11

Návrh vyhlášení

Kapitola I bod 4 písmeno c) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Nezaměstnaní mají právo na personalizovanou, kontinuální a konzistentní pomoc. Dlouhodobě nezaměstnaní mají právo na hloubkové individuální posouzení své situace nejpozději 18 měsíců od ztráty zaměstnání.	Nezaměstnaní mají právo na personalizovanou, kontinuální a konzistentní pomoc, zejména odbornou přípravu odpovídající jejich dovednostem, osobním a pracovním zkušenostem, schopnostem a pohnutkám. Dlouhodobě nezaměstnaní mají právo na hloubkové individuální posouzení své situace nejpozději 18 měsíců od ztráty zaměstnání.

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 12

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 5 písmeno d) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Musí se zamezit pracovním poměrům vedoucím k nejistým pracovním podmínkám, mimo jiné prostřednictvím zákazu zneužívání atypických pracovních smluv. Zkušební doba by měla být přiměřenou délkou.	Musí se podporovat veškeré pracovní poměry, které zahrnují regulované pracovní podmínky a zkušební dobu přiměřené délky, díky čemuž se zamezí šíření nejistých forem práce.

Odůvodnění

Není definováno, co se rozumí „nejistými pracovními podmínkami“. Místní a regionální orgány jakožto zaměstnavatelé v souvislosti s poskytováním odpovídajících služeb by se mohly dostat do značných nesnází, pokud by byla zakázána práce na částečný úvazek, práce na dobu určitou a příležitostná práce.

Pozměňovací návrh 13

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 6 – vložit písmeno za písmeno a)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Jsou podporována opatření pro zajištění vývoje reálných mezd v souladu s produktivitou, a to při respektování postupů jednotlivých členských států.</i>

Odůvodnění

Výbor regionů již v minulosti vyzdvihl význam silné evropské sociální agendy, jejíž hlavní složkou jsou mzdy ⁽⁵⁾. EU má v této oblasti pouze koordinační pravomoc, může však podpořit její provádění.

Pozměňovací návrh 14

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 6 písmeno b) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Musí být zajištěna přiměřená minimální mzda, kteřá uspokojí potřeby pracovníků a jejich rodin s přihlédnutím k vnitrostátním hospodářským a sociálním podmínkám , přičemž však musí být zachován přístup k zaměstnání a motivace hledat si práci. Musí být zamezeno chudobě pracujících.	Musí být zajištěna přiměřená minimální mzda, a to s přihlédnutím k různorodosti vnitrostátních systémů a se zohledněním klíčové úlohy sociálních partnerů , přičemž však musí být zachován přístup k zaměstnání a motivace hledat si práci. Musí být zamezeno chudobě pracujících.

Odůvodnění

Potřeby rodin mohou být velmi různé. Při určování mezd by se nemělo přihlížet ani k potřebám, ani k příjmům ostatních rodinných příslušníků. Rozhodujícím kritériem by mělo být to, aby zaměstnanec dostal takovou mzdu, která bude odpovídat aktuálním sociálním a hospodářským podmínkám na trhu.

⁽⁵⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

Pozměňovací návrh 15

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 6 písmeno c) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Všechny mzdy musí být stanovovány transparentním a předvídatelným způsobem podle vnitrostátních zvyklostí a musí být uznávána samostatnost sociálních partnerů.	Všechny mzdy musí být stanovovány transparentním a předvídatelným způsobem podle vnitrostátních zvyklostí a musí být uznávána samostatnost sociálních partnerů. Musí se zamezit rozdílům v odměňování žen a mužů.

Odůvodnění

V oblasti mezd je nutné odstranit diskriminaci na základě pohlaví.

Pozměňovací návrh 16

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 9 – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem Rodiče a osoby s pečovatelskými povinnostmi mají právo na vhodnou dovolenou, pružné pracovní podmínky a přístup k pečovatelským službám. Ženy a muži musí mít rovný přístup ke zvláštním dovoleným, aby mohli plnit své pečovatelské povinnosti a musí být motivováni k jejich vyváženému využití.	Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem Rodiče a osoby s pečovatelskými povinnostmi mají právo na vhodnou dovolenou, pružné pracovní podmínky a přístup k pečovatelským službám. Ženy a muži musí mít rovný přístup ke zvláštním dovoleným, aby mohli plnit své pečovatelské povinnosti a musí být motivováni k jejich vyváženému využití. Jsou podporována opatření, která motivují k rodičovství a jsou zaměřena na zvýšení míry porodnosti ⁽⁶⁾.

Odůvodnění

S ohledem na demografickou výzvu je důležité neopomíjet překážky, jež brání zakládání rodin, a nutnost podpořit v Evropě míru porodnosti, jak VR uvedl rovněž v jednom ze svých předchozích stanovisek.

⁽⁶⁾ Stanovisko VR Reakce EU na demografickou výzvu (CDR 40/2016).

Pozměňovací návrh 17

Návrh vyhlášení

Kapitola II bod 10 – vložit písmeno za písmeno c)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	d. V mimopracovní době mají pracovníci právo zdržet se komunikace o pracovních záležitostech elektronickými prostředky.

Odůvodnění

Technický rozvoj stírá hranice mezi pracovní a mimopracovní dobou, proto je důležitým aspektem pracovních práv právo „odpojit se“.

Pozměňovací návrh 18

Návrh vyhlášení

Kapitola III bod 15 písmeno a) – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a. Pracovníci a osoby samostatně výdělečně činné v důchodu mají právo na důchod, který odpovídá jejich příspěvkům a zajišťuje přiměřený příjem. Ženy a muži musí mít rovné příležitosti nabývat důchodová práva.	a. Pracovníci a osoby samostatně výdělečně činné v důchodu mají právo na důchod, který odpovídá jejich příspěvkům a zajišťuje přiměřený příjem. Ženy a muži musí mít rovné příležitosti nabývat důchodová práva a je třeba vyrovnat rozdíly v důchodech žen a mužů prostřednictvím opatření, jejichž cílem bude odstranit nerovnosti v každodenním životě, které ženám brání přispívat do důchodových systémů stejnou měrou jako muži.

Odůvodnění

Jedná se o kompromisní znění.

Pozměňovací návrh 19

Návrh vyhlášení

Kapitola III bod 19 – vložit bod

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Začleňování uprchlíků a legálních migrantů Je podporováno úspěšné začlenění uprchlíků, nezletilých osob bez doprovodu a legálně pobývajících migrantů, které je nevyhnutelným úkolem pro vybudování moderní a fungující sociální Evropy, a to mimo jiné prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy s cílem identifikovat potenciál těchto osob a usnadnit jejich integraci.

Odůvodnění

V pilíři není ani zmínka o uprchlících, nezletilých osobách bez doprovodu a legálně pobývajících migrantech. Je třeba zdůraznit úsilí o jejich úspěšné začlenění.

Pozměňovací návrh 20

Návrh vyhlášení

Kapitola III bod 20 – změnit

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Přístup k základním službám Každý má právo na přístup ke kvalitním základním službám, včetně vody, hygienického zařízení, energií, dopravy, finančních služeb a digitálních komunikací. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám.	Přístup ke službám obecného hospodářského zájmu a k základním službám a. Každý má právo na přístup ke kvalitním a cenově dostupným službám obecného hospodářského zájmu, jako jsou sociální služby, aniž je dotčena pravomoc členských států poskytovat, zadávat a organizovat tyto služby. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám. b. Každý má právo na přístup ke kvalitním a cenově dostupným základním službám, včetně vody, hygienického zařízení, energií, dopravy, finančních služeb a digitálních komunikací. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám.

Odůvodnění

Poskytování služeb obecného hospodářského zájmu je nezbytným nástrojem pro dosažení sociální soudržnosti.

Pozměňovací návrh 21

Návrh vyhlášení

Kapitola III bod 20 – vložit bod

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Přístup k umění a ke kultuře Každý má právo na přístup k umění a ke kultuře.

Odůvodnění

V pilíři se vůbec nehovoří o přístupu k umění a ke kultuře, jež mají zásadní význam pro dosažení sociální soudržnosti a pro boj proti marginalizaci a chudobě. Volný přístup k umění a ke kultuře napomáhá rovněž v boji proti radikalizaci.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. vítá zřízení sociálního pilíře jakožto nezbytné doplnění politické, hospodářské a měnové unie a příspěvek k náležitému uplatňování horizontální sociální doložky ⁽⁷⁾. Díky němu bude možné vybudovat udržitelnou a inkluzivní Evropu, která posílí postavení svých občanů a podpoří rovné příležitosti;
2. vyjadřuje politování nad tím, že Komise výslovně uvedla, že naplňování cílů pilíře představuje sdílenou odpovědnost Unie, jejích členských států a sociálních partnerů ⁽⁸⁾, přičemž zcela opomenula odpovědnost a pravomoci místních a regionálních orgánů v této oblasti;
3. opětovně upozorňuje na význam silné evropské sociální agendy, v níž se budou vzájemně doplňovat konkurenceschopnost a sociální spravedlnost ⁽⁹⁾, aby se zamezilo veškerým formám sociálního dumpingu a zvýšila se zaměstnanost. Z toho důvodu připomíná odhodlání vyjádřené v preambuli Smlouvy o Evropské unii „podporovat hospodářský a sociální rozvoj svých národů“ a zajišťovat, že „rozvoj hospodářské integrace bude provázen rozvojem ostatních oblastí“;
4. vyzdvihuje přidanou hodnotu, již místní a regionální orgány vnášejí do koncipování a provádění sociálních a hospodářských politik s cílem přispět k větší konvergenci směrem nahoru, a opakuje svou výzvu k tomu, aby bylo v rámci evropského pilíře sociálních práv podporováno úsilí místních a regionálních orgánů o provádění vhodných opatření v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti ⁽¹⁰⁾;
5. vítá záměr Komise zohledňovat při koncipování evropských politik ve větší míře cíle sociální politiky a formulovat v této oblasti (minimální) normy, které budou muset EU a členské státy v rámci svých pravomocí dodržovat;
6. opakuje svou výzvu k tomu, aby byla zajištěna odpovídající koordinace hospodářských a sociálních politik mezi úrovní EU a vnitrostátní úrovní ⁽¹¹⁾ tím, že bude lépe zastoupen územní rozměr ⁽¹²⁾;
7. podpora sociálního rozměru umožní posílit projekt EU a vyvolat zájem občanů o obnovený projekt, s nímž se budou moci ve větší míře ztotožnit;
8. podotýká, že hospodářská a sociální politika EU by měly zvyšovat potenciál EU k dlouhodobému růstu, a to podporou produktivity a konkurenceschopnosti evropských podniků a dovedností pracovníků;
9. poukazuje na to, že sociální pilíř by měl přispívat ke zmírňování chudoby a sociálního vyloučení a snižování míry nezaměstnanosti, obzvláště nezaměstnanosti mladých lidí, tím, že bude potírat veškeré sociální nerovnosti ⁽¹³⁾, a to včetně nerovných podmínek žen a mužů. Měl by sem být zařazen mechanismus evropského pojištění pro případ nezaměstnanosti ⁽¹⁴⁾, který je jedním z prvních společných nástrojů pro překonávání krizí v oblasti zaměstnanosti;
10. připomíná, že krize v oblasti zaměstnanosti způsobila vysokou míru dlouhodobé nezaměstnanosti, proti níž je třeba zasáhnout prostřednictvím odpovídajících aktivních politik, vzdělávacích opatření zaměřených na doplnění potřebných dovedností těchto pracovníků a v případě potřeby prostřednictvím finanční podpory;

⁽⁷⁾ Článek 9 SFEU.

⁽⁸⁾ COM(2017) 251 final, preambule (sedmá část odstavce).

⁽⁹⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

⁽¹⁰⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

⁽¹¹⁾ Stanovisko VR Sociální rozměr hospodářské a měnové unie (CDR 6863/2013).

⁽¹²⁾ Usnesení k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2016 (COR-2015-5929).

⁽¹³⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

⁽¹⁴⁾ Návrh italské vlády zavést evropské pojištění pro případ nezaměstnanosti.

11. zdůrazňuje, že politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti, která je jednou z nejdůležitějších a nejobsáhlejších politik EU ⁽¹⁵⁾, musí výraznou měrou napomoci k realizaci sociálního pilíře;

12. zdůrazňuje, že sociální investice jsou investicemi do budoucnosti a že se na ně nesmí pohlížet jen jako na výdaj z veřejných rozpočtů;

13. zdůrazňuje, že je třeba koordinovat strategie a cíle mezi sociálním pilířem a Evropským sociálním fondem;

Konkrétní doporučení

14. podporuje záměr Komise zvýšit v EU zaměstnanost a zajistit vhodné podmínky k tomu, aby podniky vytvářely více kvalitních pracovních míst;

15. opakuje svou výzvu k posílení sociálního rozměru EU a hospodářské a měnové unie. Očekává, že legislativní návrh ohledně evropského pilíře sociálních práv umožní řešit otázky pracovních práv a pracovní mobility na měnícím se trhu práce při současném respektování zásady subsidiarity ⁽¹⁶⁾;

16. opětovně upozorňuje na význam silné evropské sociální agendy, v níž se budou vzájemně doplňovat konkurenceschopnost a sociální spravedlnost ⁽¹⁷⁾, aby se zamezilo veškerým formám sociálního dumpingu a zvýšila se zaměstnanost;

17. připomíná, že jakékoliv opatření, ať již veřejné či soukromé, musí zohledňovat místní a regionální zvláštnosti, demografické výzvy a přetrvávající vysokou míru nezaměstnanosti mladých lidí, v souvislosti s níž poukazuje na to, že je důležité rozšířit přínosy systému záruk pro mladé lidi na osoby do 30 let ⁽¹⁸⁾ a vytvořit z tohoto systému stálý prvek evropské politiky zaměstnanosti s udržitelným a přiměřeným financováním z evropských i vnitrostátních fondů;

18. upozorňuje na to, že vzhledem k rychlým a zásadním změnám – od stárnutí obyvatelstva přes nové modely rodinného života, digitalizaci a nové formy práce až po dopad globalizace a urbanizace – je nezbytné usilovat o uskutečnění cílů v podobě rozsáhlejšího a nepřetržitého vzdělávání, přizpůsobení dovedností a aktivní podpory talentů, opatření v oblasti aktivního stárnutí a rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, jíž lze dosáhnout pomocí odpovídající politiky v oblasti rodiny, zaměstnanosti a vzdělávání ⁽¹⁹⁾;

19. znovu zdůrazňuje význam sladění dovedností s potřebami trhu práce, jež mají územní rozměr, a v této souvislosti opětovně vyzdvihuje úlohu místních a regionálních orgánů v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a zejména podpory mladých podnikatelů ⁽²⁰⁾;

20. z tohoto důvodu se vyslovuje pro to, aby bylo v evropském pilíři sociálních práv zakotveno právo na vzdělání jakožto jedno ze základních sociálních a lidských práv;

21. dále připomíná, že s přihlédnutím k vnitrostátním, regionálním a místním okolnostem a dostupným zdrojům a vzhledem k tomu, že investice do lidského kapitálu lze považovat za sociální investice, by členské státy měly být podporovány v provádění záruky k získání dovedností, která má zlepšit příležitosti k zaměstnání a plné zapojení dospělých s nízkou kvalifikací do společnosti v Evropě ⁽²¹⁾;

22. domnívá se, že pro vytvoření vyváženého a regulovaného trhu práce je důležité vzít v potaz změny, k nimž dochází ve světě práce (4.0), a také zaměstnanecké vztahy a ochranu pracovníků, včetně práva „odpojit se“. V této souvislosti žádá, aby byla zřízena stálá skupina na vysoké úrovni tvořená zástupci Komise, Rady, Parlamentu a Výboru regionů s cílem rozvinout na evropské úrovni diskusi o dopadu digitalizace a nových technologií a podpořit nezbytné hospodářské a sociální politiky, i pokud jde o místní a regionální opatření, která bude třeba přijmout;

⁽¹⁵⁾ Stanovisko VR Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2020 (CDR 1814/2016).

⁽¹⁶⁾ Usnesení o prioritách Evropského výboru regionů v souvislosti s pracovním programem Evropské komise na rok 2018 (2017/C 272/01).

⁽¹⁷⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

⁽¹⁸⁾ Stanovisko VR Balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí (CDR 789/2013).

⁽¹⁹⁾ Stanovisko VR Reakce EU na demografickou výzvu (CDR 40/2016).

⁽²⁰⁾ Stanovisko VR Hlavní směry politiky zaměstnanosti členských států (CDR 1419/2015).

⁽²¹⁾ Stanovisko VR Nová agenda dovedností pro Evropu (COR-2016-04094).

23. zdůrazňuje, že s ohledem na vývoj ve světě práce ⁽²²⁾ je nezbytné, aby byly rychlým, jednoduchým a spolehlivým způsobem uznávány kvalifikace velmi mobilních odborných pracovníků ⁽²³⁾;
24. je toho názoru, že v rámci nových forem zaměstnání či při vymezování nových společných minimálních norem EU musí být vždy zohledněna přiměřená úroveň sociální ochrany;
25. žádá, aby byl položen důraz na cíl úspěšného začlenění uprchlíků, nezletilých osob bez doprovodu a legálně pobývajících migrantů, mimo jiné prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy;
26. žádá, aby byla věnována zvláštní pozornost právním aktům, jichž se dotýká vystoupení Spojeného království z EU, k nimž patří například volný pohyb pracovníků uvnitř Unie, koordinace systémů sociálního zabezpečení a fondy EU související s oblastí zaměstnanosti a sociální politiky ⁽²⁴⁾;
27. vyzývá k tomu, aby byly využívány vhodnější nástroje pro posuzování rozdílů na nižší než celostátní úrovni, jako jsou například další spolehlivé údaje o sociálních otázkách na místní a regionální úrovni;
28. navrhuje, aby byla okamžitě věnována pozornost chudobě a sociálnímu vyloučení – bez ohledu na jejich příčinu a dotčenou kategorii obyvatelstva – a zdůrazňuje, že je nutné podniknout rozsáhlejší kroky s cílem pomoci rodinám, zajistit trvalé vymanění se z různých forem sociálního vyloučení a navýšit finanční prostředky určené na sociální ochranu. Než se tak stane, považuje za osvědčený postup stanovení základního zaručeného příjmu, který podpořila řada místních a regionálních orgánů;
29. zdůrazňuje, že se sociální pilíř musí zabývat otázkou marginalizace a sociálního vyloučení, přičemž musí být kladen přednostní důraz na opatření zaměřená na osoby se zdravotním postižením a rodiny s větším počtem dětí;
30. vyjadřuje politování nad tím, že se pilíř zabývá bydlením pouze v souvislosti se sociálními službami. Domnívá se, že odpovídající a dostupné bydlení pro všechny musí být nezbytným předpokladem, který může zajistit větší sociální soudržnost a přispět k vybudování komunit odolných vůči sociální, hospodářské a geografické segregaci;
31. poukazuje na to, že je nutné zajistit ve spolupráci s místními a regionálními orgány dostupnost rozsáhlé sítě služeb, a to nejen těch základních, ale také služeb obecného hospodářského zájmu, včetně služeb sociálních, jež budou kvalitní a dostupné;
32. lituje toho, že v pilíři nebylo zmíněno právo na přístup k umění a ke kultuře, jež mají zásadní význam pro dosažení sociální soudržnosti a pro boj proti marginalizaci a chudobě ⁽²⁵⁾;
33. připomíná Komisi a Radě, že by bylo vhodné zavést pobídkové mechanismy pro ty země, jež uskutečňují strukturální reformy za účelem dosažení sociálních cílů strategie Evropa 2020 a snížení sociální nerovnováhy;
34. zdůrazňuje, že sociální pokrok Evropy se může stejnoměrně projevit i v zemích, které nejsou součástí eurozóny ⁽²⁶⁾ a nejsou tedy v počáteční fázi příjemci v rámci sociálního pilíře, a vyzývá Komisi a Radu, aby našly vhodné nástroje pro tento účel;
35. zdůrazňuje, že je nutné vyjasnit, jakým způsobem lze provádění pilíře podpořit z evropských fondů ⁽²⁷⁾, a upozorňuje také na to, že Evropská unie a členské státy musejí na uskutečňování cílů pilíře vyčlenit odpovídající zdroje;
36. vyzývá Komisi, aby vypracovala návrh do budoucna zaměřeného akčního programu v oblasti sociální politiky, který bude zahrnovat konkrétní opatření;

⁽²²⁾ Zvláštní vydání Eurobarometru č. 417, „Evropský prostor dovedností a kvalifikací“.

⁽²³⁾ Modernizace směrnice o uznávání odborných kvalifikací (2013/55/EU).

⁽²⁴⁾ Pracovní skupina výboru EMPL Evropského parlamentu: „V současnosti je v oblasti zaměstnanosti, volného pohybu pracovníků a sociální politiky v platnosti přibližně 670 aktů EU (včetně legislativních aktů, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů)“.

⁽²⁵⁾ Evropská aliance pro kulturu a umění.

⁽²⁶⁾ Evropská konfederace nezávislých odborových svazů.

⁽²⁷⁾ Evropská sociální síť.

37. opakuje svou výzvu k tomu, aby bylo v rámci evropského pilíře sociálních práv podporováno úsilí místních a regionálních orgánů o provádění vhodných opatření v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti ⁽²⁸⁾;

38. poukazuje na to, že je třeba vypracovat odpovídající nástroje pro měření a monitorování dosaženého pokroku ⁽²⁹⁾, a vyzývá k vytvoření protokolu o sociálním pokroku při jakékoli budoucí změně Smluv, a to se záměrem postavit sociální práva na roveň hospodářským právům ⁽³⁰⁾;

39. zdůrazňuje nutnost posílit sociální a občanskou hodnotu dobrovolnictví jakožto prostředku, jak rozvíjet a podporovat územní celky a zajistit sociální odpovědnost a přímé zapojení občanů.

V Bruselu dne 10. října 2017

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽²⁸⁾ Stanovisko VR Evropský pilíř sociálních práv (CDR 2868/2016).

⁽²⁹⁾ <http://www.esn-eu.org/news/925/index.html>.

⁽³⁰⁾ https://www.etuc.org/press/trade-unions-fight-stronger-european-pillar-social-rights#.Wb_76WepWUm.

Stanovisko Evropského výboru regionů – Evropská politika seismického z odolnění budov a infrastruktury

(2018/C 054/11)

Zpravodaj: Vito Santarsiero (IT/SES), člen rady regionu Basilicata**POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. podotýká, že nedávné studie seismického ohrožení na evropském kontinentu (např. projekt SHARE ⁽¹⁾, financovaný ze 7. rámcového programu) sice potvrzují, že nejvyšší úroveň seismického ohrožení se týkají zemí, jako je Itálie, Řecko, a Rumunsko, ale poukazují také na menší úroveň ohrožení v některých oblastech v zemích, jako je Francie, Německo, Belgie, Španělsko a Portugalsko. Jedná se i o nebezpečí spojená s tsunami;
2. konstatuje, že v členských státech Evropské unie (EU) existuje velké množství budov a infrastruktury, které vyžadují nemalou údržbu vzhledem ke své konstrukci, změnám okolních podmínek a norem ve stavebnictví. Pokud jde o budovy, ukazují údaje Eurostatu a institutu Building Performance Institute Europe (BPIE) ⁽²⁾, že ze zhruba 25 miliard m² užitné podlahové plochy v zemích EU-27 (plus Švýcarsko a Norsko) bylo asi 40 % dokončeno před rokem 1960;
3. konstatuje, že některé země EU, zejména v oblasti Středomoří, byly v nedávné době postiženy ničivými zemětřeseními s vážnými společenskými i hospodářskými škodami. Zvláště závažná je bilance v Itálii, kde v posledních padesáti letech došlo k mnoha zemětřesením, jež si dohromady vyžádala více než 5 000 obětí a hospodářská škoda se odhaduje na zhruba 150 miliard EUR;
4. konstatuje, že z celosvětové analýzy proběhlých seizmických jevů vyplývá, že počet obětí a rozsah škod souvisí ve větší míře s nedostatečnou odolností budov a nepřipraveností postižených komunit, než s intenzitou seizmických jevů;
5. zdůrazňuje, že ze zkoumání dopadů zemětřesení na místní systémy, jejich strukturu osídlení, infrastrukturu i na ekonomický a výrobní systém vyplývá, že dochází k markantnímu zpomalení a často ke skutečnému zastavení procesů územního růstu;
6. zdůrazňuje, že zajištění bezpečnosti budov a infrastruktur znamená příznivě ovlivňovat také regionální politiku a politiku soudržnosti a cíle městského a venkovského růstu Evropské unie;
7. je toho názoru, že evropská politika seismického z odolnění budov a infrastruktury by měla být založena na přístupu v podobě víceúrovňové správy, v jehož rámci se budou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality a analogicky s metodou prováděnou podle městské agendy EU koordinovat příslušné pravomoci na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni. Připomíná v této souvislosti, že úroveň EU je ve velké míře odpovědná za definici technických norem a vnitrostátní, regionální a místní úroveň zejména za stavební předpisy a urbánní plánování;
8. podotýká, že komplexní opatření k prevenci seismického ohrožení představují pro EU prioritní požadavek pro ochranu bezpečnosti jejích občanů, ochranu jejího historického a kulturního dědictví, omezení výdajů způsobených škodami na osobách a na majetku, zachování podmínek pro rozvoj území a prorůstových investic;

⁽¹⁾ (www.share-eu.org).⁽²⁾ BPIE, 2011. *Europe's buildings under the microscope. A country-by-country review of the energy performance of buildings.*

9. zdůrazňuje, že především místní a regionální orgány mají politickou a institucionální odpovědnost za ochranu svých občanů, jednak protože představují první úroveň správy, která má zaručit záchranné operace a pomoci obyvatelstvu v mimořádné situaci, jednak protože hrají důležitou roli ve fázi plánování pro případ mimořádných situací a v přípravě preventivních opatření, a to jak strukturálních (operace), tak nestrukturálních (informace);

10. zdůrazňuje rovněž, že místní a regionální orgány jakožto orgány, které jsou nejbližší občanům, u nich mohou stimulovat zvyšování povědomí o právu/povinnosti předcházet rizikům a následný aktivní přístup k jejich zmírňování;

OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ SEISMICKÉHO OHROŽENÍ

11. domnívá se, že by se vzhledem k velkému množství soukromých i veřejných budov a infrastruktury, u něhož je potřeba zasáhnout, měla na základě jednotných evropských kritérií (Eurokódy a další) stanovit klasifikace seismické odolnosti budov a infrastruktury;

12. vyzývá Evropskou komisi, aby podnítila dialog s odvětvím pojišťovnictví na celoevropské úrovni s cílem nalézt finanční pobídku v podobě slevy na pojistném v průběhu rekonstrukce, a považuje za vhodné prohloubit ekonomickou udržitelnost a případné výhody plynoucí z posílení systému pojistného krytí a stanovit opatření týkající se společného sdílení rizik;

13. považuje za užitečné, aby se za účelem podpory rozvoje zmírňujících opatření prostřednictvím zvýšeného povědomí komunit popsaly jak následky možných seismických jevů, tak zejména výhody z odolnění, pokud jde o zmírnění společenského (zejména ztrát na životech) a hospodářského dopadu, a jasně se o nich informovalo;

14. konstatuje, že zatím nejsou k dispozici přesné metody a výsledky, jež lze snadno předat netechnickým zúčastněným stranám (administrátoři, občané atd.) a které se týkají hlavních výhod, které mohou vyplývat z provádění preventivních opatření k z odolnění, a proto je důležité hlouběji se tímto tématem zabývat a vyčlenit financování na specifické výzkumné činnosti;

15. domnívá se, že v zájmu optimalizace a správného zaměření technického a ekonomického úsilí, jehož cílem je zmírnění seismického ohrožení stávajících budov, je jako výchozí bod pro další významná opatření a významné veřejné a soukromé iniciativy důležité prosazovat znalosti a analýzy týkající se nedostatečné odolnosti stávajících struktur a za tímto účelem povzbuzovat rozsáhlé shromažďování údajů pro statistické vyhodnocování a stanovit společné priority a metodiku, jež budou držet krok s vývojem právních předpisů v této oblasti, a pobídky či financování;

16. podotýká, že zkušenosti z některých členských států, jako je například Itálie, dokládají malou ochotu k investicím do vhodných opatření, pokud jde o starší majitele nebo o rekreační objekty. Jako vhodné se proto jeví kroky v oblasti informování těchto kategorií a druhů pobídek neomezující se pouze na hlavní bydlení. Uznává totiž, že je třeba pozměnit opatření zaměřená na analýzu a renovaci stávajících budov mj. na základě studií a zkušeností, jež zasazují jednotlivé budovy do rámce hodnocení nedostatečné odolnosti celé městské oblasti nebo aglomerace, a rozpoznat tak případné problémy převládající ve skutečných podmínkách využívání budov;

17. konstatuje, že v evropských zemích již probíhá rozsáhlá renovace veřejných a soukromých budov s cílem zvýšit jejich energetickou účinnost, která se financuje i z evropských fondů, ale že se tyto zásahy obecně netýkají otázky konstrukční bezpečnosti a ochrany před zemětřesením;

18. zdůrazňuje naproti tomu, že je zapotřebí provést efektivní renovaci prostřednictvím integrovaných a udržitelných zásahů, díky nimž bude možné dosáhnout co nejméně invazivním způsobem současného zvýšení seismické odolnosti a energetické účinnosti;

19. považuje za zásadní, aby se kromě preventivních strukturálních opatření rozvíjela také preventivní „nestrukturální“ opatření, zaměřená obecně na rozvoj vědomostí o seismickém ohrožení a konkrétně na zvýšení povědomí a zlepšení aktivního chování občanů;

20. je přesvědčen, že preventivní strukturální opatření mohou mít kromě zmírňování ohrožení pozitivní dopad na životní prostředí, a sice prostřednictvím prodloužení životnosti staveb a následného omezení demoličních zásahů a rekonstrukce po zemětřesení. Tento záměr je zdůrazněn rovněž v evropském nařízení o stavebních výrobcích (EU) č. 305/2011), které oproti jeho předchozímu znění (89/106/EHS) zavedlo sedmý základní požadavek na stavby, a sice „udržitelné využívání přírodních zdrojů“;

21. uznává, že program seismického z odolnění sice vyžaduje obrovské zdroje a je velmi zatěžující v regionech a členských státech s vysokým a rozšířeným seismickým ohrožením, přispívá však všude k zaměstnanosti a hospodářskému růstu, a zejména k oživení stavebního trhu;

22. považuje za důležité, aby se zásahy k seismickému z odolnění regulovaly evropským rámcem technických norem, jež se zabývají také otázkou seismického z odolnění stávajících staveb na základě uceleného přístupu, jehož cílem je zajistit bezpečnost, odolnost a trvanlivost;

23. je toho názoru, že by bylo vhodné založit platformu EU pro výměnu poznatků, zkušeností a osvědčených postupů na různých úrovních v zemích EU;

NOVÁ EVROPSKÁ POLITIKA PRO ZMÍRNĚNÍ SEISMICKÉHO OHROŽENÍ

24. podporuje a opakuje to, co je zdůrazněno ve stanovisku k sendajskému rámci⁽³⁾, tj. že by všechny projekty EU související s budováním nové infrastruktury měly zaručit odpovídající schopnost odolávat katastrofám, a poukazuje zároveň na to, že tento cíl může někdy znamenat zvýšení nákladů;

25. navrhuje, že by se parametry charakterizující seismické ohrožení určité oblasti a analogicky i parametry charakterizující ohrožení jinými přírodními pohromami, jež budou určeny na základě vhodně definovaných kritérií, mohly zahrnout mezi referenční parametry rozdělování evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) mezi evropskými regiony, a zdůrazňuje, že EU musí vyžadovat, aby byly všechny prvky infrastruktury postavené s využitím ESIF a všech dalších fondů EU odolné vůči katastrofám;

26. navrhuje, že by právní předpisy EU mohly stanovit, aby se ESIF využívaly na zvyšování seismické odolnosti veřejných i soukromých nemovitých statků a infrastruktury silniční dopravy i služeb, jež jsou strategické pro země EU;

27. navrhuje, aby se v akčním plánu počítalo s renovací všech budov spojených s veřejným prostorem, včetně rezidenčních. Veřejný prostor by měl jednak představovat bezpečné místo v případě mimořádných událostí a kromě toho by tato renovace měla představovat dlouhodobou urbánní strategii, v níž by se mělo počítat s přesunem rezidentů do veřejných prostor umožňujících jejich ochranu;

28. vyzývá Evropskou komisi, aby v koordinaci s členskými státy a v příslušném případě místními a regionálními orgány vytvořila akční plán pro seismické z odolnění budov a infrastruktury ve smyslu čl. 5 odst. 5 písm. b) nařízení (EU) č. 1301/2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj. Dále žádá členské státy a místní a regionální orgány, aby plně využívaly podpory, již této investiční prioritě poskytují operační programy regionálního rozvoje;

29. navrhuje, aby tak byl vyslán silný signál k podpoře investic, mj. prostřednictvím spolupráce veřejného a soukromého sektoru, do seismického z odolnění budov a infrastruktury se zvláštním důrazem na zachování kulturního a historického dědictví, na strategickou infrastrukturu a na zemědělské a průmyslové stavby a infrastrukturu;

30. žádá, aby se usilovalo o zvýšení investic do výzkumu a inovací v oblasti ochrany staveb před zemětřesením, včetně přípravy rozsáhlých informačních a vzdělávacích programů;

31. vyzývá dotčené členské státy a regiony, aby zahrnuly seismické z odolnění stávajících budov jako prioritu do svých operačních programů regionálního rozvoje, a zdůrazňuje, že je potřeba vyčlenit finanční zdroje na prevenci seismického ohrožení, mj. prostřednictvím vhodných nástrojů pobídek;

⁽³⁾ Viz stanovisko Akční plán pro sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030, NAT-VI/015, zpravodaj: Adam Banaszak (PL/EKR).

32. domnívá se, že se při provádění návrhů uvedených v předcházejících odstavcích musí zohlednit mapy seismického nebezpečí a ohrožení každé země či regionu, aby se optimalizovaly zdroje a výsledky. Proto navrhuje, aby se podporovala vhodná výzkumná činnost na jejich tvorbu, nebo, v případě jejich existence, na jejich aktualizaci;
33. domnívá se, že akční plán navržený Komisí by mohl být vhodným nástrojem k další podpoře seismického z odolnění stávajících staveb jakožto priority operačních programů regionálního rozvoje v členských státech;
34. podotýká, že společné akce v této oblasti mohou být potenciálně účinnější než dílčí opatření zavedená jednotlivými členskými státy, a proto vyzývá k jednotnému a koordinovanému úsilí v oblasti ochrany před zemětřesením a seismického z odolnění staveb;
35. doporučuje, aby se v souladu s cíli stanovenými v prioritě 1 sendajského rámce propagovaly a podporovaly iniciativy v oblasti popularizace a informování občanů na místní i vnitrostátní úrovni, jejichž cílem bude podpora šíření kultury prevence.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů – Kosmická strategie pro Evropu

(2018/C 054/12)

Zpravodaj: Andres Jaadla (EE/ALDE), člen rady města Rakvere**Odkaz:** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Kosmická strategie pro Evropu

COM(2016) 705 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ**

1. konstatuje, že jak se uvádí v dokumentu Kosmická strategie pro Evropu, vesmír je pro Evropu důležitý. Evropa dosáhla v oblasti vesmírných technologií řady úspěchů a vybudovala jedinečné kapacity pro pozorování Země, geolokalizaci a průzkumné mise. Kosmické technologie, údaje a služby se v každodenním životě evropských občanů staly nepostradatelnými a musejí být dále systematicky rozvíjeny;
2. podotýká, že je třeba vyzdvihnout také strategický význam kosmického prostoru pro Evropu. Upevňuje úlohu Evropy jako silného globálního aktéra a je přínosem pro její bezpečnost a obranu. Politika pro oblast vesmíru může pomoci zvýšit zaměstnanost, hospodářský růst a investice v Evropě. Investování do kosmu posouvá hranice vědy a výzkumu. VR proto důrazně podporuje požadavek Evropského parlamentu ⁽¹⁾ na předložení komplexní komunikační strategie ohledně přínosů kosmických technologií pro občany a podniky;
3. je přesvědčen, že jde o to, nalézt konkrétní možnosti, jak mohou kosmické technologie, údaje a služby mohou podpořit čtené politiky EU a klíčové politické priority, včetně konkurenceschopnosti evropského hospodářství, politiky migrace, boje proti změně klimatu, jednotného digitálního trhu a udržitelného řízení přírodních zdrojů;
4. vítá skutečnost, že Evropská unie a Evropská kosmická agentura spojily síly v úsilí o učinění pokroku v evropské spolupráci v oblasti vesmíru tím, že dne 26. října 2016 podepsaly společné prohlášení EU a ESA o společných vizích a cílech. ESA sice sleduje své vlastní cíle, ale spolupráce s členskými státy a institucemi EU vytváří synergie. Je velmi vítané, že EU a ESA zaujaly společný postoj k dlouhodobým vizím a cílům ⁽²⁾, díky čemuž má EU i ESA soudržný rámec pro provádění příslušných strategií. Při spolupráci je třeba se za každou cenu vyvarovat duplicit, resp. škodlivé hospodářské soutěže;
5. vítá skutečnost, že Evropa a členské státy EU mají Evropskou kosmickou agenturu, která má více než padesátileté zkušenosti s budováním evropských kapacit ve vývoji kosmických technologií a aplikací ve všech oblastech činnosti v oblasti vesmíru. Tuto funkci je třeba zachovat a dále posilovat v zájmu společenského a hospodářského rozvoje regionů mj. v oblasti inteligentní specializace;
6. je přesvědčen, že kosmická strategie EU může z dlouhodobého hlediska fungovat jen při aktivní účasti všech členských států a že jen tak lze také zaručit úspěch evropského kosmického odvětví při vytváření růstu a pracovních míst. Toho lze dosáhnout prostřednictvím konkrétních a cílených opatření, se zvláštním zaměřením na budování kapacit a zapojení těch členských států, které se v oblasti vesmíru teprve začínají angažovat;

⁽¹⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. září 2017 o kosmické strategii pro Evropu.

⁽²⁾ http://www.esa.int/About_Us/Welcome_to_ESA/Joint_statement_on_shared_vision_and_goals_for_the_future_of_Europe_in_space_by_the_EU_and_ESA.

7. je přesvědčen, že pro evropský průmysl má rozhodující význam odborná příprava inženýrů, techniků a vědeckých pracovníků. Zřizování středisek kompetencí a excelence a středisek celoživotního učení přispěje díky posílení evropského trhu práce a budování infrastruktury pro pokusy, testy a nové výpočetní a analytické kapacity k neustálému rozvíjení poznatků a schopností v oblastech souvisejících s vesmírem a vědy o vesmíru. Na tom musí evropská kosmická strategie stavět;

8. domnívá se, že zapojení mladých lidí a jejich nadšení a motivace jsou investicí do budoucnosti Evropy. Je třeba více investovat do informování a vytváření úspěšných příkladů, které by ukázaly, jakou úlohu zastávají evropští občané při vyvíjení komplexních systémů (na Zemi, ale i při vývoji družic). Přínos vesmíru pro společnost se projevuje různě: v komunikačních technologiích, v umožnění výměny informací v reálném čase, v systémech pozorování, které jsou neustále aktivní a mají vysoké rozlišení, v rychlé reakci v případě přírodních katastrof, v podpoře zemědělství, lesnictví, rybolovu a námořní dopravy, v důslednější kontrole hranic a bezpečnosti a v mnoha dalších aplikacích;

9. konstatuje, že neustále roste potřeba nákladově efektivních malých družic pro účely komunikace a sledování. V oblasti aplikací a služeb pro pozorování Země se rýsuje rychlé zdokonalování technických možností malých družic a vznik nových aplikací jak pro monitorování a obhospodařování zemědělské půdy, tak i pro předpovědi počasí, a to především díky pokroku v oblasti nové radarové techniky. Proto také musí EU zaměřit svou pozornost na kontinuitu programu Copernicus a Galileo, aby na tomto trhu neztratila kontakt s celosvětovým vývojem;

10. upozorňuje na to, že při četných jednáních bylo poukazováno na nutnost mezinárodní spolupráce na vysoké úrovni⁽³⁾ v oblasti hospodářství, společnosti a diplomacie, aby byl zaručen přístup členských států EU do vesmíru a bezpečnost vesmírné infrastruktury. To se týká jak kosmického odpadu a potřebných volných oběžných drah, tak i dohod o správě kmitočtů a řízení vesmírného provozu. Zálžitosti týkající se vesmíru musí být upraveny mezinárodními úmluvami. Místní a regionální orgány jsou ideálními prostředníky mezi jednotlivými komunitami (společenskými skupinami, spotřebiteli, podnikateli a výzkumnými pracovníky);

11. je přesvědčen, že úspěchy a udržitelnost evropského kosmického průmyslu závisí na využívání a zpracování informací a dat velkého objemu (big data) a jejich zdrojů. Inovativní řešení, nové postupy, větší bezpečnost a lepší ochranu před kybernetickými útoky lze zaručit jen tehdy, pokud podniky získají lepší přístup k údajům a bude fungovat podnětná spolupráce s vědeckými pracovníky, vysokými školami a veřejným sektorem;

Obecné připomínky

12. konstatuje, že tento dokument o kosmické strategii pro Evropu zohledňuje a zčásti přebírá příslušná dřívější stanoviska VR, mj. stanoviska ke sdělení *Na cestě ke kosmické strategii Evropské unie sloužící občanům* a *Kosmická průmyslová politika EU*, dále zprávu výboru EP pro zahraniční věci o vesmírných kapacitách evropské bezpečnosti a obrany, studii o pronikání na trh v oblasti vesmíru (Space Market Uptake in Europe), doporučení ohledně doplnění regionálního rozměru do evropské kosmické strategie zveřejněná v dubnu 2016 sítí NEREUS (Recommendations on adding a regional dimension to the European Space Strategy) a doporučení předložená Poradní skupinou pro vesmír v rámci programu Horizont 2020 ohledně možných priorit výzkumu a inovací v pracovním programu na období 2018–2020 (Advice on potential priorities for Research and Innovation in the work programme 2018–2020);

13. poukazuje na to, že Kosmická strategie pro Evropu konkrétně reaguje na celosvětový vývoj v kosmickém odvětví, kde se zostřuje hospodářská soutěž v důsledku nového paradigmatu „nového kosmického prostoru“, jež se objevilo v 80. letech 20. století v USA, poté, co se na trhu objevily společnosti, které chtěly proniknout do vesmíru. Digitální technologie a digitalizace otevírají nové podnikatelské příležitosti, zároveň však hlavní technologické posuny narušují tradiční průmyslové modely a modely podnikání v odvětví, které se uplatňovaly při přístupu do vesmíru a jeho využívání;

⁽³⁾ Fórum na vysoké úrovni *Space as a driver for socio-economic sustainable development* (Vesmír jako hybná síla udržitelného socioekonomického rozvoje), Dubaj, 24. listopadu 2016.

14. upozorňuje na to, že spolupráce všech institucí je nutná, protože pro kosmické odvětví jsou typické dlouhé vývojové cykly. Ty zvyšují tržní rizika, neboť tržní potenciál nových aplikací musí být vyhodnocen s velkým předstihem a přizpůsobování zdrojů je obtížné. Proto může být pro podnikatele, kteří chtějí začít podnikat v kosmickém odvětví, obtížné najít investory, neboť cyklický trh a zdroje lze jen stěží sladit se změněnou poptávkou;

15. domnívá se, že EU a ESA musí zintenzivnit vzájemnou spolupráci, aby podpořily členské státy při provádění evropských činností výzkumu a vývoje vesmíru, posílily využívání inovativního zadávání zakázek, zmobilizovaly více investic soukromého sektoru a partnerství s průmyslem a podpořily vývoj minidružic a nanodružic;

16. je přesvědčen, že EU a ESA musí vypracovat společná propagační opatření a společné plány využití technologií s cílem účinně uplatnit výsledky z různých oblastí výzkumu a vývoje. Globální problémy v důsledku rostoucí populace, zvýšená poptávka po zdrojích a změna klimatu si vyžadují informace o naší planetě, které může poskytnout jen řešení vycházející z výzkumu vesmíru;

17. vyzdvihuje následující konkrétní priority:

- aktivní utváření politických opatření, díky nimž budou více zapojeny malé a střední podniky, bude podporováno zakládání nových podniků (spin-off firmy a startupy) a bude možné vytvořit pracovní místa v oblastech využívajících kosmické technologie;
- podpora výzkumu a vývoje, další vzdělávací programy na všech úrovních v oblastech IT, přírodních věd, matematiky, techniky a sociálních věd;
- investování do kosmu s vyzdvižením úlohy investičních fondů a investičních nástrojů a se zapojením soukromých investorů;
- rozvoj spolupráce mezi evropskými, vnitrostátními a regionálními subjekty a mezi průmyslem a uživateli, zejména prostřednictvím strukturované podpory ze strany Evropské komise, která přispěje k zajištění toho, aby kapacity pro tok informací odpovídaly stávajícím výzvám v oblasti technologií objevování na dálku;
- podstatné zlepšení v oblasti řízení a správy kosmického odvětví jak v členských státech, tak i na úrovni EU, a podpora spolupráce mezi EU a ESA, přičemž hlavní důraz se klade na uživatele, ale i na regiony, vzhledem k jejich potenciálu v této oblasti;
- spolufinancování při vytváření regionálních podnikatelských inkubátorů Evropské kosmické agentury za účelem posílení podnikání v kosmickém odvětví;
- podpora vzdělávacích činností a veřejných institucí zabývajících se školením ekonomů s přihlédnutím ke specifickým potřebám podnikání v kosmickém odvětví;

Úloha „kosmických regionů“ při provádění evropské kosmické strategie

18. vítá skutečnost, že Kosmická strategie pro Evropu zohledňuje důležitost účasti regionů na svém provádění, zejména prostřednictvím konkrétních opatření Evropské komise ve spolupráci s Agenturou pro evropský GNSS, která je odpovědná za programy EGNOS a Galileo. Dokladem toho jsou síť Copernicus Relays a Copernicus Academy, které propagují podporu využívání údajů z dálkového průzkumu a jejich aplikací;

19. připomíná, že regionální rozměr je zásadní pro to, aby mohli uživatelé požívat větších výhod vesmíru, a být tak středem pozornosti evropské kosmické strategie. Místní a regionální orgány jsou příslušné a ochotné zapojit se do provádění evropské politiky pro oblast vesmíru, neboť ta podporuje i strategie pro inteligentní specializaci v řadě regionů;

20. vítá, že se řada regionů zapojila do sítě NEREUS (Síť evropských regionů využívajících kosmické technologie), což svědčí o rostoucím významu kosmického prostoru pro ekonomiku regionů. Cílem sítě NEREUS je plně využívat potenciál kosmických technologií ve prospěch evropských regionů v oblasti výzkumu a vývoje a také pro konkurenceschopnost jejich

hospodářství, vyzdvihovat regionální rozměr politik pro oblast vesmíru na politické úrovni a podporovat přístup k evropským vesmírným činnostem „zdola nahoru“. Je třeba vyzdvihnout opatření regionů, které se do sítě NEREUS zapojily. Regionální orgány mají potenciál a zkušenosti se začleňováním opatření subjektů podnikatelského sektoru, vědecké obce i veřejných organizací a organizací občanské společnosti, a to by mělo být využito k budování partnerství pro provádění opatření v rámci kosmické strategie;

21. domnívá se, že politika EU pro oblast vesmíru potřebuje jasnou vizi toho, jak lze společnost, hospodářství a politiku Evropy nadchnout pro možnosti, které vesmír nabízí. Politika pro oblast vesmíru by měla zastávat významnější úlohu i v dalších regionálních strategiích EU, neboť mj. otevírá příležitosti v rámci cílů v následujících oblastech: městská agenda EU, řešení pro inteligentní města a inteligentní energetiku, územní plánování, zemědělství, opatření v oblasti klimatu atd.;

22. zastává názor, že regionální orgány vykonávající své základní úkoly s cílem podnítit vědu, technologie a sociálně-ekonomický rozvoj svých území musí být vnímány jako koordinátoři regionální kosmické politiky. Regionální orgány mají potenciál a zkušenosti se začleňováním opatření subjektů podnikatelského sektoru, vědecké obce i veřejných organizací a organizací občanské společnosti, a to by mělo být využito k budování partnerství pro provádění opatření v rámci kosmické strategie;

23. poukazuje na to, že Evropská kosmická agentura vyvíjí spolu s regiony řadu iniciativ, např. zřizuje úřady pro zdroje evropského vesmírného vzdělávání (ESERO – European Space Education Resource Offices). Je třeba maximalizovat přínosy takovýchto iniciativ a více stimulovat jejich rozvoj;

24. má za to, že by Komise měla připravit podpůrná opatření zaměřená na činnosti týkající se regionálních klastrů, styčných kanceláří, agentur, vysokých škol a výzkumných ústavů, aby podpořila zavádění produktů a služeb založených na vesmírných technologiích v různých odvětvích;

25. dále se domnívá, že by Komise měla rovněž s ohledem na pravomoci a potřeby státních orgánů stanovit kritéria, s jejichž pomocí by se posuzoval přínos vesmírných služeb pro veřejnost a na jejichž základě by Evropská komise a vnitrostátní orgány mohly posuzovat, zda jsou žádosti předložené potenciálními uživateli za účelem získání podpory na zavádění služeb a aplikací způsobilé k podpoře;

26. podporuje vypracování a provádění tohoto rozsáhlého a ambiciózního evropského kosmického programu, který bude vycházet z dosažených výsledků a bude dále sledovat a rozvíjet stěžejní témata, jako je monitorování životního prostředí, změna klimatu, bezpečnost, konkurenceschopnost a výzkum vesmíru;

27. domnívá se, že je pravděpodobné, že uživatelé – mj. místní a regionální orgány a podniky – budou zřejmě i nadále potřebovat pobídky a podporu od EU a členských států. Vzhledem k inovativnosti kosmického odvětví a jeho významu pro hospodářství vyzývá Výbor k tomu, aby se se zapojením strukturálních fondů a bank a ve spolupráci s ESA hledaly nové způsoby financování vývoje a plošného využívání aplikací. Vzhledem k problémům s financováním investic do projektů v oblasti výzkumu a vývoje by se mělo zvýšit financování výzkumných projektů prováděných ve spolupráci se středisky výzkumu a vývoje a s hospodářskými subjekty;

Příspěvek k hlavním evropským programům EGNOS a Galileo (družicová navigace) a Copernicus (monitorování životního prostředí a bezpečnosti)

28. je přesvědčen, že EU musí zajistit financování provozní fáze programu Galileo (např. údržbu a obnovu satelitů, zajištění integrity systému, pozemní provoz a přístup k údajům). Jen tak lze trvale zaručit žádoucí hospodářské účinky;

29. domnívá se, že provozní fáze programu Copernicus je klíčová pro proniknutí těchto nových technologií do ekonomiky, avšak k pokrytí počátečních nákladů spojených s využíváním nových technologií nejrůznějšími uživateli bude i nadále vyžadovat finanční podporu;

30. požaduje, aby Komise do budoucna zaručila, aby byl provoz infrastruktury programu Copernicus dlouhodobě financován z rozpočtu EU a byla tak zajištěna nejen finanční udržitelnost, ale i transparentnost a demokratická kontrola financování;

31. považuje za naléhavě nutné zřídit velká výpočetní střediska, která budou zpracovávat a ukládat údaje stažené z programu Copernicus. Vzhledem k rozvoji nových služeb a aplikací v této oblasti jsou také velmi důležité nejen možnost využití historických údajů, ale i kapacity pro včasný přenos velkého množství dat k jejich využití;

32. vyzdvihuje velký význam monitorování vesmíru a systémů družicové navigace, jako je Galileo a Copernicus, které umožňují včas reagovat na přírodní katastrofy jako zemětřesení, lesní požáry, sesuvy půdy a záplavy. Požaduje, aby to bylo náležitě zohledněno při rozvoji navazujících služeb pro místní a regionální orgány. Účinná kosmická strategie je jednou z hlavních součástí udržitelného a odolného rozvoje a pomáhá zachraňovat životy a chránit životní prostředí a majetek;

33. poukazuje na to, že aby bylo možné využívat údaje z programu Copernicus a Galileo a vyvíjet na tomto základě nové služby, je třeba provést změny v právních předpisech, aby byl zajištěn soulad s dalšími opatřeními regionální, energetické a environmentální politiky a s opatřeními v oblasti zemědělství a monitorování životního prostředí, která využívají prostorová data. Je nezbytné zajistit, aby bylo možné využívat údaje získané prostřednictvím těchto programů i k podávání zpráv na úrovni EU a aby tam, kde je to možné, mohl být tento postup legálně uplatňován;

Dvojití využití údajů z vesmíru pro účely bezpečnosti a obrany

34. připomíná, že kapacity a služby související s vesmírem hrají důležitou roli při obraně a bezpečnosti Evropy, jelikož umožňují důsledné provádění společné bezpečnostní a obranné politiky a navíc propojují politiku EU např. s oblastí vnější činnosti, správy hranic, námořní bezpečnosti, politiky změny klimatu, bezpečnosti dodávek energie, zvládání katastrof, humanitární pomoci a dopravy. Je nutné posílit strategické partnerství s dalšími zeměmi, které provádějí vesmírné programy, aby se zvýšila nezávislost Evropy z hlediska nejvýznamnějších vesmírných technologií a přístupu do vesmíru;

Aktivnější zapojení členských států a společenských skupin do různých úkolů v rámci provádění kosmické strategie pro Evropu

35. zdůrazňuje, že všechny členské státy musí mít přístup ke službám v oblasti vesmíru a k novým možnostem stimulace hospodářství a rozšiřování svých poznatků. Musí se výrazně zvýšit povědomí o tom, jak lze vesmír účinně využívat ve veřejném sektoru, mj. na regionální úrovni. K tomu je nutné tyto regiony podporovat jak prostřednictvím rozvoje dovedností, tak i různých mechanismů financování;

36. domnívá se, že kosmické technologie mohou být prospěšné pro veřejný sektor, např. při každodenním monitorování určitých území, posuzování stavu přírodních zdrojů (sladkovodních zdrojů, pobřežních vod, kvality ovzduší atd.) a lesů nebo odhadování zásob dřeva, obhospodařování zemědělské půdy a kontrole systému podpor, při včasné zjišťování a potírání nelegálních staveb, k využívání sluneční a větrné energie, ke zlepšení energetické náročnosti budov a v mnoha dalších případech;

37. poukazuje na to, že je nutné přijmout další opatření ke zvýšení povědomí evropské veřejnosti o přínosech vesmíru. Kromě toho jsou zapotřebí kvalifikovanější odborníci a úředníci a další inženýři a vědeckí pracovníci, aby byl zajištěn nezbytný větší přínos pro společnost a intenzivnější spolupráce s veřejnými a soukromými organizacemi a podniky. K hlavním prioritám nové politiky pro oblast vesmíru zaměřené na skutečné potřeby občanů by měly patřit místní iniciativy, vzájemná výměna zkušeností, vytváření synergií mezi různými funkčními oblastmi a informování a zvyšování povědomí;

Stanovení konkrétních opatření v oblasti vzdělávání a zvyšování povědomí v zájmu získání pozornosti mladších generací

38. konstatuje, že kosmická strategie je odkázána na rozhodnou podporu a zájem mladších generací. Tzv. generace mileniálů vyrostla ve světě, kde jsou nové aplikace samozřejmou věcí, a to nejen pro komerční účely, ale i pro každodenní použití. Nové myšlenky a pohledy, které mladí lidé přinášejí, je třeba podporovat;

39. upozorňuje na to, že nová kosmická strategie není pro mladou generaci dostatečně inspirativní. Vesmír by měl být zdrojem inspirace a motivace a přispívat ke zlepšení života lidí. Strategie by se měla zabývat především podporou vzdělávání a propagací v souvislosti s vesmírnými informacemi a údaji. Zařazení tématu vesmírných činností do učebních plánů škol, vysokých škol a zařízení, jež v rámci informálního vzdělávání zprostředkovávají vědecký pokrok, by znamenalo velký posun ve vzbuzování zájmu o tuto důležitou oblast;

Další kroky VR směrem k úspěšnému provádění kosmické strategie pro Evropu

40. vyzývá Komisi, Evropský parlament a Radu, aby tuto strategii posoudily a podpořily a aby urychlily její účinné provádění v úzké spolupráci s městy a regiony a s příslušnými zainteresovanými stranami;

41. poukazuje na to, že Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku bude pořádat schůze zaměřené na otázky týkající se vesmíru, což umožní vyzdvihnout na regionální úrovni význam kosmického odvětví a co nejlépe využít příležitosti, které městům a regionům nabízí provádění evropské politiky pro oblast vesmíru. To je nutné zejména s ohledem na průběžné hodnocení vesmírných programů EU, jež má být provedeno v roce 2017;

42. uvádí, že by mohl lépe podporovat provádění a využívání programu Copernicus na místní a regionální úrovni, pokud by se stal stálým plnohodnotným členem uživatelského fóra programu Copernicus a mohl by do tohoto fóra nominovat svého oficiálního zástupce. Tím by byl zohledněn též význam místních subjektů při využívání údajů z programu Copernicus;

43. domnívá se, že má-li být provádění evropské kosmické strategie úspěšné, je třeba podporovat vytváření partnerství mezi Komisí, členskými státy, ESA a EUMETSAT a mezi úřady, zainteresovanými stranami, průmyslovými odvětvími, vědeckými pracovníky a společenstvími uživatelů z dalších oblastí. VR může být v tomto ohledu důležitým partnerem.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Evropského výboru regionů – Reforma vlastních zdrojů EU v rámci příštího VFR na období po roce 2020

(2018/C 054/13)

Zpravodajka: Isabelle BOUDINEAU (FR/SES), místopředsedkyně rady regionu Nová Akvitánie

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Historická příležitost k provedení reformy systému vlastních zdrojů

1. připomíná, že v souladu s článkem 311 SFEU si Unie „zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro úspěšné provádění svých politik“ a „rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů; jiné příjmy tím nejsou dotčeny“;
2. upozorňuje na potíže, jimž bude rozpočet EU čelit po roce 2020 při řešení stále se měnících výzev v oblastech s evropskou přidanou hodnotou, zejména s ohledem na nutnost posílit politiku v oblasti obrany a boje proti terorismu, řízení přílivu migrantů a uprchlíků a boje proti změně klimatu a zabývat se demografickými výzvami, vedle dalších priorit, které jsou již podporovány ve víceletém finančním rámci (VFR);
3. poukazuje na to, že na budoucnost rozpočtu EU po roce 2020 bude mít dopad vystoupení Spojeného království z EU, především v podobě snížení o zhruba 10 miliard EUR ročně ⁽¹⁾ a zdržení v harmonogramu jednání o příštím VFR, který již byl odložen na léto 2018;
4. připomíná, že VR se již vyslovil pro zásadní zreformování vlastních zdrojů ⁽²⁾;
5. vítá zveřejnění závěrečné zprávy Skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje (Montiho zpráva), obzvláště pak doporučení týkající se zásady evropské přidané hodnoty a zásady subsidiarity, vyjadřuje však politování nad tím, že se tato zpráva nezabývá výší evropského rozpočtu s ohledem na vytyčené priority EU;
6. domnívá se, že zvláštní kontext související s krizemi, vystoupením Spojeného království z EU a procesem úvah o budoucnosti Evropy, jakož i doporučení uvedená v Montiho zprávě nabízejí příležitost k formulování vize zejména ohledně toho, jaké priority by měly být ve střednědobém a dlouhodobějším horizontu financovány v rámci rozpočtu EU, a ke zreformování systému jeho financování;
7. vítá zveřejnění diskusního dokumentu Komise o budoucnosti financí EU, zejména část nazvanou Příjmy na podporu politik EU. Je potěšen tím, že Komise v prohlášení o záměru zaslaném Evropskému parlamentu a Radě dne 13. září 2017 uvádí, že zamýšlí provést reformu vlastních zdrojů. VR nicméně žádá, aby byly souběžně s návrhem týkajícím se VFR nebo v jeho rámci formulovány konkrétní návrhy (do května 2018). Mimoto VR vyzývá Radu i členské státy, aby se podílely na úsilí o podstatné zreformování stávajícího systému vlastních zdrojů tak, aby se tento systém stal jednodušším, spravedlivějším a transparentnějším;

Rozpočet EU paralyzovaný koncepcí přiměřené návratnosti

8. připomíná, že hlavní zdroj rozpočtu EU ⁽³⁾ již několik desetiletí představují příspěvky jednotlivých států, jejichž výše je určována na základě hrubého národního důchodu (HND);
9. domnívá se, že stávající systém je nevyhovující, zejména protože je přesprávně závislý na příspěvcích jednotlivých států a protože pobízí vlády k tomu, aby akceptovaly pouze ty kombinace výdajů, které maximalizují jejich předpokládaný čistý zisk do státní pokladny. Tento přístup má za následek, že jsou opomíjeny výhody jednotného trhu či některých evropských

⁽¹⁾ *Brexit and the EU Budget: Threat or Opportunity?* <http://www.delorsinstitute.eu/media/brexitbudget-haasrubio-jdi-jan17.pdf>.

⁽²⁾ Stanovisko CdR 2016/0009 Revize víceletého finančního rámce v polovině období (VFR).

⁽³⁾ V rozpočtu na rok 2017 pochází z vnitrostátních příspěvků 69,63 % příjmů.

politik a pozornost je soustředěna výhradně na míru návratnosti. Podněcuje rovněž k dělení členských států na ty, které jsou čistými přispěvateli, a ty, jež jsou čistými příjemci, což se zdá být nepřirozené, jelikož při výpočtu jsou brány pouze veřejné účty, a nikoli vnější pozitivní dopady na reálnou ekonomiku členských států. Tento přístup nezohledňuje ani náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu;

10. upozorňuje na to, že v rámci každoročního přijímání rozpočtu často dochází ke snížení rozpočtu oproti cílům stanoveným ve VFR, a to na základě kompromisů vyjednaných mezi jednotlivými orgány. V důsledku toho se zvyšuje rozdíl mezi závazky a platbami, což vyvolává platební krizi;

Reforma pro větší transparentnost, zjednodušení a užší kontakt s občany

11. poukazuje na to, že složitá struktura rozpočtu EU a systému jeho financování, která se vyznačuje zejména mechanismy slev a oprav, znesnadňuje čitelnost činnosti EU a přispívá ke krizi důvěry občanů ve vztahu k Evropě. Z tohoto důvodu požaduje zrušení veškerých oprav a slev;

12. je toho názoru, že nedostatečná důvěra mezi občany, členskými státy a evropskými orgány je jednou z příčin nadměrné složitosti spojené s řízením evropských strukturálních a investičních fondů. Aby byla EU lépe vnímána ze strany občanů, bude po roce 2020 naprosto nezbytné zjednodušit evropské politiky, především pak politiku soudržnosti;

13. připomíná, že způsob, jakým členské státy prezentují svůj příspěvek do rozpočtu EU, je nejednotný a netransparentní. V současnosti vykazují svůj příspěvek do rozpočtu EU ve svých národních účtech pouze čtyři členské státy, ovšem jakožto výdaj, a nikoli investici;

Jak dosáhnout navýšení skutečných vlastních zdrojů a předvídatelnějšího a vyrovnanějšího rozpočtu

14. je toho názoru, že tato reforma musí usilovat o dosažení srozumitelnějšího, předvídatelnějšího a vyrovnanějšího rozpočtu, který bude zohledňovat evropské výzvy a bude založen na zvýšení podílu nových vlastních zdrojů a snížení vnitrostátních příspěvků, přičemž se bude dbát na to, aby to poplatníkům přineslo co nejmenší dodatečnou zátěž. Hlavním cílem je navrhnout transparentnější a pro občany srozumitelnější rozdělení vlastních zdrojů a autonomnější a demokratičtější rozpočet tím, že bude ve větší míře zapojen Evropský parlament, zejména pokud jde o příjmy rozpočtu EU. Kromě toho je nutné, aby byl do této reformy zapojen VR a aby byl v jednáních o rozpočtu EU zohledněn územní rozměr;

15. domnívá se, že by se tato reforma měla věnovat otázce výše VFR. V rámci této reformy je nutné zajistit, aby byl přijat takový VFR, který bude odpovídat veškerým prioritám, jež si EU stanovila;

16. zdůrazňuje, že víceletý finanční rámec na období po roce 2020 musí být jednak zaměřen na budoucí výzvy a jednak musí zahrnovat rezervu na rizika stanovenou v rozpočtu. Je to důležité z toho důvodu, aby bylo možné zachovat jeho strategické zaměření a jistotu plánování pro regionální a místní orgány a reagovat na případné krize a zamezit vytváření fondů ad hoc mimo VFR;

17. je toho názoru, že spojitost mezi vybíranými daněmi a některými prioritními evropskými politikami by měla pedagogický efekt, díky němuž by se zvýšila jejich akceptovanost. VR doporučuje, aby byla zachována zásada univerzality evropského rozpočtu⁽⁴⁾. Mohl by být nicméně prozkoumán flexibilnější přístup k pravidlu nevázanosti;

18. domnívá se, že všechny návrhy týkající se rozpočtu po roce 2020 musí zahrnovat reformy jak na straně výdajů v zájmu zohlednění nových evropských priorit, zajištění účinnějšího využívání fondů EU, ale i zvýšení míry čerpání, tak na straně příjmů za účelem navýšení nových vlastních zdrojů. Tyto reformy musí každopádně zaručit dostatek prostředků na to, aby bylo možné pokračovat v politikách, které nejvíce přispěly k evropské integraci, tedy jednotná zemědělská a potravinová politika, politika soudržnosti a rozvoje venkova a sociální agenda založená na kvalitních pracovních místech pro občany EU;

19. zdůrazňuje, že při této reformě musí být zohledněna zásada subsidiarity a zásada evropské přidané hodnoty. VR žádá, aby bylo prozkoumáno ověřování souladu se zásadou subsidiarity, které bylo navrženo v Montiho zprávě. Bude však nutné dohlédnout na to, aby tato zásada nebyla využívána k opětovnému převádění evropských politik na vnitrostátní úroveň a aby nedocházelo ke schvalování dalších převodů peněžních prostředků členskými státy, které by mohly oslabit politiky, jež nejvíce přispěly k evropské integraci – jde o společnou zemědělskou politiku, politiku soudržnosti a rozvoje venkova a sociální agendu založenou na vytváření kvalitních pracovních míst pro občany EU;

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2011/overview/budget_management/index_en.html.

20. zdůrazňuje, že výběr „tradičních“ vlastních zdrojů, jako jsou cla či příjmy vyplývající z boje proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie, do značné míry závisí na loajální spolupráci členských států;

21. zdůrazňuje, že reforma vlastních zdrojů musí být koncipována v souvislosti s případným zřízením fiskální kapacity pro členské státy eurozóny;

22. považuje však za bezpodmínečně nutné, aby vzhledem k přísným podmínkám, které musejí členské státy plnit v souvislosti s balíčkem šesti právních aktů, balíčkem dvou právních aktů a rozpočtovým paktem (předepsané strukturální saldo, výdajová brzda, snížení míry zadlužení), jim byl i nadále ponechán dostatečný prostor pro to, aby si samostatným formulováním daňových zákonů mohly zabezpečovat nezbytné (vnitrostátní) příjmy, díky nimž budou moci v dostatečné míře pokrývat výdaje, které v některých oblastech nepřiměřeně narůstají (například v sociální oblasti a v oblasti zdravotnictví či péče);

Postoj k novým vlastním zdrojům navrženým v Montiho zprávě

23. doporučuje prozkoumat a navrhnout nové vlastní zdroje ve formě balíčku, v němž by byly seskupeny různé daně s cílem vyvážit dopad nových vlastních zdrojů na všech úrovních správy a na podniky a občany;

24. je potěšen návrhem zavést daň EU z příjmů právnických osob prostřednictvím společného konsolidovaného základu. V jednom ze svých dřívějších stanovisek VR uvítal pozitivní účinky, které by mohl společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob mít, pokud jde o hospodářský růst, zaměstnanost a rovnost v oblasti zdanění, jakož i o veřejné finance, včetně financí na místní a regionální úrovni. Mimoto VR vyzývá příslušné orgány, aby vedle této daně zvážily zavedení daně pro nadnárodní společnosti. Podporuje záměr Komise předložit v návaznosti na její sdělení ze dne 21. září 2017 o spravedlivém zdanění digitální ekonomiky nejpozději na jaře 2018 návrh směrnice, v níž budou stanoveny pravidla pro zdanění zisků z digitální ekonomiky na unijní úrovni. Připomíná však, že rozsah fiskální harmonizace na úrovni EU je omezen ustanoveními článku 113 SFEU na to, co je nezbytné pro zajištění fungování vnitřního trhu a podmínek spravedlivé hospodářské soutěže, a že ukládání a vybírání daní zůstává jednou z ústředních pravomocí v rámci svrchovanosti členských států;

25. domnívá se, že k navýšení vlastních zdrojů by mohla přispět reforma DPH. Stávající systém DPH je příliš složitý a měl by být zreformován dle návrhů skupiny na vysoké úrovni tím, že bude uplatňována jednotná evropská sazba na harmonizovaný a rozsáhlejší základ. Tato reforma by však neměla mít nepříznivé důsledky pro občany a méně rozvinuté členské státy;

26. je pro zavedení daně z finančních transakcí. Tato daň by členskými státy umožnila snížit jejich vnitrostátní příspěvky⁽⁵⁾. Její potenciál však snižuje omezený počet členských států, které tuto daň podporují, a nedostatečná předvídatelnost z hlediska příjmů;

27. domnívá se, že by se dalo uvažovat o zavedení vlastního zdroje založeného na ražebném, a to přes rizika spojená s volatilitou a navzdory tomu, že by se vztahoval pouze na členské státy eurozóny;

28. je toho názoru, že uhlíkové daně na vnitrostátní úrovni, uhlíková daň, která by mohla být zavedena na evropské úrovni, a výnosy ze systému obchodování s emisemi na úrovni EU jsou velmi přínosné, zejména pokud jde o pobídku ke snižování emisí CO₂, k přispění k provádění Pařížské dohody a zajištění větší spojitosti s evropskými cíli v oblasti udržitelného rozvoje, klimatu a životního prostředí. Dotklo by se to ovšem odvětví průmyslu a dopravy. Mimoto by daně tohoto typu mohly vytvořit další propast mezi ekonomicky méně rozvinutými členskými státy, jejichž hospodářství vykazuje vyšší emise uhlíku, a rozvinutějšími členskými státy, jejichž hospodářství je schopno zajistit si ekologičtější prostředky pro výrobu energie. Kromě toho by v souvislosti se zavedením těchto uhlíkových daní měly být vytvořeny kompenzační mechanismy pro ostrovy a nejvzdálenější regiony, které jsou zcela závislé na letecké a námořní dopravě a přesto se snaží snižovat emise;

29. domnívá se, že daň z elektřiny by bezpochyby byla „čitelná“ a v souladu s cíli EU v oblasti energetické účinnosti, obává se však, že by byla nepopulární a postihovala by nejchudší domácnosti. Neměla by se tudíž na domácnosti vztahovat;

⁽⁵⁾ Stanovisko VR Společný systém daně z finančních transakcí, CdR 332/2011.

30. navrhuje vyloučit daň z pohonných hmot. Vedle toho, že by se k ní mohli negativně postavit občané, by tato daň mohla mít nepříznivý dopad na místní úrovni. Tato daň je totiž zdrojem příjmů pro některé regionální a místní orgány;

31. je toho názoru, že by se dalo znovu zvážit zavedení daně z letů, které navrhla Komise v roce 2011 ⁽⁶⁾, a doporučuje uplatňovat tuto daň na vnitroeurospécké lety;

32. vyzývá Komisi, aby provedla podrobné posouzení dopadu nových vlastních zdrojů a jejich důsledků pro rozpočty členských států a nižších správních celků a pro občany;

Reforma začleněná do harmonogramu VFR na období po roce 2020

33. vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh týkající se VFR na období po roce 2020, který bude zahrnovat rozsáhlou reformu vlastních zdrojů. Tato reforma musí být uskutečňována postupně a v souladu se Smlouvami EU a musí zachovat vnitrostátní příspěvky (ve snížené podobě);

34. poukazuje na to, že lhůty související s vystoupením Spojeného království z EU a s novým funkčním obdobím Evropského parlamentu a Komise by mohly vést ke zpoždění časového plánu návrhů týkajících se rozpočtu EU na období po roce 2020. Vyzývá Komisi, aby v případě závažnějších průtahů navrhla prodloužení VFR v souladu s čl. 312 odst. 4 SFEU, aby se nenarušilo provádění evropských veřejných politik, především pak politiky soudržnosti.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁶⁾ Financování rozpočtu EU: zpráva o fungování systému vlastních zdrojů, SEC(2011) 876 final.

Stanovisko Evropského výboru regionů – Ochrana migrujících dětí

(2018/C 054/14)

Zpravidajka: Yoomi RENSTRÖM (SE/SES), členka zastupitelstva obce Ovanåker**Odkaz:** sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Ochrana migrujících dětí

COM(2017) 211 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**Souvislosti**

Migrující děti jsou zvláště zranitelnou skupinou. Počet dětí, které se nacházejí v různých situacích souvisejících s migrací a přicházejí do EU, se dramaticky zvýšil. Mnoho z nich je bez doprovodu, což znamená, že nejsou v péči žádné dospělé osoby. V letech 2015 a 2016 představovaly děti okolo 30 % žadatelů o azyl, jejich počet se tak v uplynulých letech zvýšil šestinásobně.

Předmětem sdělení Komise je zlepšení ochrany migrujících dětí. Doporučení se opírají o již existující právní rámec, postupy a iniciativy. Kvůli většímu počtu migrujících dětí vzrostl tlak na přijímání a systémy ochrany dětí. Komise chce napravit nejpalčivější nedostatky v oblasti ochrany migrujících dětí a zohlednit potřeby a práva dětí tím, že navrhuje několik klíčových opatření, která by Evropská unie (EU) a členské státy s pomocí příslušných orgánů EU (EASO, FRA a Frontex) buď měly přijmout, nebo zlepšit způsob, jakým jsou prováděna.

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá sdělení Komise vzhledem k nedostatkům, jež se vyskytují na úrovni EU a členských států v oblasti ochrany dětí, které se nacházejí v různých typech situací spojených s migrací. Dále vítá, že Komise naznačila možnosti lepšího provádění, které v této oblasti umožní přijmout včasná, koordinovaná a účinná opatření;
2. dává Komisi za pravdu v tom, že je třeba zaujmout ucelený přístup, který bude uplatňován jak u nezletilých osob bez doprovodu, tak i u dětí, které přicházejí s rodinou, bez ohledu na jejich status a ve všech fázích migrace. Výbor rovněž vítá, že se opatření navrhovaná Komisí zaměřují jak na základní příčiny riskantních cest dětí do EU a posílení systémů ochrany dětí na migračních trasách, tak i na opatření ke zlepšení jejich přijímání v EU, integraci a opatření pro navrácení a sloučení rodiny;
3. poukazuje na to, že základní práva dítěte jsou jasně zakotvena v článku 24 Listiny základních práv Evropské unie. Základní práva dítěte jsou horizontální průřezové téma, které má mnoho rozměrů, a musí být proto začleněna do všech důležitých politik na úrovni EU i v členských státech ⁽¹⁾;
4. konstatuje, že práva dítěte patří mezi lidská práva a jsou univerzální, nedělitelná a vzájemně provázaná. Výbor vyzývá EU a členské státy, jež všechny ratifikovaly Úmluvu OSN o právech dítěte (UNCRC), aby zajistily dodržování pravidel, která byla v Úmluvě stanovena. Výbor se domnívá, že úmluva UNCRC by měla být používána jako rámec, a to nejen v případě porušení práv, ale také k podpoře rozvoje a příležitostí pro všechny děti a mládež ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Stanovisko VR Místní a regionální spolupráce na ochranu práv dítěte v Evropské unii (CdR 54/2010).

⁽²⁾ Viz poznámka pod čarou 1.

5. upozorňuje na to, že v Unii existuje institucionální a právní rámec pro ochranu práv dítěte, jenž zahrnuje Úmluvu OSN o právech dítěte, Evropskou úmluvu o lidských právech a další důležité mezinárodní dohody uzavřené členskými státy. Problémem je uvést tyto právní nástroje vzhledem k tomu, že se Evropa nachází v situaci prudkého nárůstu migrujících dětí, jež potřebují ochranu, do praxe;
6. zdůrazňuje spojitost mezi tímto stanoviskem a dalšími svými stanovisky, která přijal v roce 2016⁽³⁾ k azylovým reformám, a opakovaně požaduje rozsáhlou a udržitelnou strategii EU pro migraci založenou na solidaritě a dodržování lidských práv, včetně opatření k účinné ochraně té nejzranitelnější skupiny – dětí;
7. považuje sdělení Komise za důležitý doplňující příspěvek k novému evropskému azylovému systému (CEAS) a vyzývá orgány EU, které se vyjednávají o tomto budoucím azylovém systému účastní, aby zajistily, že práva dítěte budou ve všech jeho částech jasně zohledněna;
8. vítá, že Komise navrhuje konkrétní klíčová opatření, která upřesňují odpovědnost EU a členských států za ochranu migrujících dětí. Zdůrazňuje, že práva dítěte musí být dodržována v průběhu celého procesu migrace;
9. vítá, že Komise usiluje o jednotnost a přísnější normy přijímání dětí a mládeže ve všech členských státech, rád by však zdůraznil, že je odpovědností EU i členských států, aby na regionální a místní úrovni zajistily vhodné podmínky pro přijímání;
10. zdůrazňuje, že ochrana migrujících dětí nemůže být zajištěna bez širokého partnerství mezi všemi zainteresovanými stranami: orgány EU, členskými státy, místními a regionálními orgány i občanskou společností. Stěžejní úlohu v praktických každodenních situacích, v nichž se migrující děti potřebující ochranu nacházejí, však v současné době zaujímají místní a regionální orgány, jež jsou zároveň klíčové i pro koordinaci činností s ostatními subjekty;
11. domnívá se, že sdělení nezohledňuje podmínky a dispozice místních a regionálních orgánů. Zdůrazňuje, že zkušenosti a podmínky místních a regionálních orgánů musí být pro předkládané návrhy určující. Aby bylo možno uplatňovat nové pracovní postupy, musí být místní a regionální orgány zapojeny včas a v průběhu celého procesu. EU a členské státy musí poskytovat účelnou podporu přizpůsobenou místní situaci ve formě financování, legislativních a regulačních systémů i v oblasti znalostí;
12. domnívá se, že migrační a rozvojová politika jsou těsně propojeny. Pro zajišťování společné ochrany migrujících dětí v souladu s globálními cíli udržitelného rozvoje v rámci Agendy 2030 má rozhodující význam mezinárodní, vnitrostátní, regionální a místní spolupráce;

Hlavní zásadou musí být zájem dítěte

13. zdůrazňuje, že při rozhodování a přijímání opatření v průběhu celého azylového řízení, ale i v případě dětí, které o azyl nežádají, se musí vycházet ze zásady zájmu dítěte v souladu s ustanoveními úmluvy UNCRC. Dítětem se rozumí každý člověk před dosažením věku 18 let. VR se domnívá, že k tomu, aby mohl být zájem dítěte posouzen, je třeba znát jeho názor, a za tím účelem musí mít dítě přístup ke všem příslušným informacím jak o svých právech, tak o azylovém řízení. Informace musí být rovněž uzpůsobeny věku dítěte a dalším okolnostem. To vše musí být zaručeno prostřednictvím určení zákonného zástupce dítěte, případně jeho opatrovníka;
14. upozorňuje na nedostatek kritérií pro zjišťování a posuzování zájmu dítěte, a proto vítá, že Komise a agentury EU poskytnou pokyny, školení a nástroje k jeho posuzování;
15. domnívá se, že by se měla věnovat pozornost skutečnosti, že děti jsou obzvlášť zranitelné, a proto by žádosti dětí měly mít přednost. U každého dítěte by se mělo zjišťovat individuálně, zda potřebuje ochranu. Výbor regionů vítá, že Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) vypracuje během roku 2017 zvláštní pokyny týkající se operativních norem a materiálních podmínek přijímání nezletilých osob bez doprovodu;

⁽³⁾ COR-2016-05807-00-00-AC a COR-2016-03267-00-00-AC.

16. souhlasí s výzvou Komise, aby členské státy zajistily odpovídající vzdělání osob, jež s migrujícími dětmi ve všech situacích pracují. Kromě vzdělávání je dle názoru Výboru třeba financovat a podporovat výměnu zkušeností a osvědčených postupů;

Migrující děti potřebují ochranu

17. souhlasí s tím, že posílení ochrany migrujících dětí začíná řešením hlavních příčin, které děti vedou k tomu, aby se vydaly na riskantní cestu do Evropy. To vyžaduje, aby se dařilo potírat chudobu, nouzi a nerovné životní podmínky a řešit vleklé a násilné konflikty. Je rovněž důležité rozvíjet integrované systémy ochrany dětí ve třetích zemích;

18. konstatuje, že migrující a prchající děti tvoří obzvlášť zranitelnou skupinu, která je vystavena rizikům a často se stává obětí extrémních forem násilí, vykořisťování, obchodování s lidmi, trestné činnosti i fyzického, psychického a sexuálního zneužívání. Dívky a chlapci mohou být zranitelní různými způsoby. Dívky jsou například více vystaveny sexuálnímu a genderově podmíněnému násilí a hrozí u nich zejména riziko nucených sňatků, zatímco u chlapců je riziko, že budou například vtaženi do trestné činnosti. Při plánování, provádění a hodnocení opatření k ochraně dětí by tudíž vždy mělo být uplatňováno hledisko rovnosti žen a mužů;

19. zastává názor, že u dětí, které přicházejí v doprovodu dospělých a jejichž vztah k dané dospělé osobě je nejasný, by měla být věnována zvláštní pozornost zaručení ochrany jejich práv a zdraví;

20. poukazuje na to, že v uplynulých měsících zahynul v centrálním Středomoří rekordní počet uprchlíků a migrantů, mezi nimiž bylo mnoho dětí. Výbor odkazuje na svůj předchozí postoj⁽⁴⁾ a připojuje se k výzvě, již UNICEF adresoval EU a jejím členským státům, a sice aby se snažily chránit děti bez domova tím, že budou zamezovat vykořisťování a obchodování s dětmi a posílí programy na ochranu dětí v Libyi;

21. zdůrazňuje, že je důležité, aby každý hotspot, v němž se děti registrují a identifikují, jmenoval osobu odpovědnou za ochranu dětí jako ústřední kontaktní místo pro všechny záležitosti týkající se dětí a jejich práv;

22. zastává názor, že shromážděné údaje by mělo být možné srovnávat mezi členskými státy a třídit podle pohlaví. Metody shromažďování biometrických údajů a snímání otisků prstů by měly vycházet ze zájmu dítěte a být uzpůsobené příslušnému pohlaví dítěte a specifickým okolnostem. Proto je důležité, aby byla přítomna osoba odpovědná za ochranu dětí;

23. domnívá se, že by EU měla mít funkční a právně jistý systém posuzování věku. Z hlediska práv dítěte a právní jistoty je důležité, aby byl věk žadatele určen v rané fázi procesu. Výbor vítá, že úřad EASO během roku 2017 aktualizuje své pokyny k posuzování věku, aby bylo řízení dětem lépe uzpůsobeno;

24. zdůrazňuje, že spolupráce, monitorování a opatření týkající se dětí, která se v rámci EU liší, se musí zlepšit. Stále více dětí se ztrácí a jen málo z nich se najde. Pohřešované migrující děti mají stejná práva jako jiné děti. Výbor se domnívá, že aby bylo možné případům pohřešovaných dětí zabránit, je zapotřebí všechny případy hlásit a reagovat na ně právně jistým a systematickým způsobem;

25. vítá plán znalostního centra Komise pro otázky migrace a demografie připravit úložiště dat o migrujících dětech;

Ubytování migrujících dětí

26. vyzývá EU a členské státy, aby podporovaly rozvoj různých typů ubytování nezletilých osob bez doprovodu. Dítě může být umístěno do pěstounské rodiny či do zvláštních zařízení pro děti nebo bydlet u dospělých příbuzných. O ubytování se rozhodne na základě předem zjištěného zájmu dítěte;

⁽⁴⁾ Návrh stanoviska *Migrace na trase přes centrální Středomoří*, CIVEX-VI/023.

27. je proti všem formám věznění dětí z důvodu jejich statusu migrantů. Vzhledem k nežádoucím dopadům, jež má omezování osobní svobody na děti, by mělo být používáno pouze jako krajní řešení a za výjimečných okolností, například když je dítě ohroženo na životě a zdraví, po co nejkratší možnou dobu a nikdy za podmínek, které by se podobaly vězení. Omezování osobní svobody musí být vždy ve všech fázích monitorováno příslušným veřejným orgánem nebo daným orgánem péče o děti. Zajišťovací zařízení musí být zvlášť uzpůsobeno dětem a vybaveno personálem s příslušným vzděláním. Výbor s uspokojením konstatuje, že prosazování alternativních možností k omezování osobní svobody bude ústředním tématem Evropského fóra pro práva dítěte, které se bude konat ve dnech 6. až 8. listopadu 2017;

Právo dítěte na zástupce

28. poukazuje na to, že opatrovnícké systémy se v jednotlivých členských státech liší, což podle něj komplikuje možnosti zaručení rovných podmínek pro děti, jimž je v EU přidělen opatrovník. Každá nezletilá osoba bez doprovodu, která dorazí do nějaké země, má právo na profesionálního zástupce, který dítě může zastupovat v právních věcech a chránit jeho zájmy, bez ohledu na to, zda dítě žádá o azyl či nikoli. Opatrovník je důležitá osoba, která musí mezi sebou a dítětem vybudovat důvěru a chránit je před různými formami zneužití. Dobré vztahy mezi dítětem a jeho opatrovníkem mají příznivý vliv na integraci. Opatrovník může přispět i k tomu, aby nedošlo k pohřešování dítěte. Výbor s uspokojením konstatuje, že podle sdělení Komise o aktuálním stavu evropského programu pro migraci bylo na úrovni EU dosaženo rychlého pokroku ve vytváření evropské sítě opatrovníků;

29. považuje za důležité, aby opatrovníci získali od příslušné instituce nebo veřejného orgánu odpovídající vzdělání nebo mohli odpovídající vzdělání prokázat. Počet dětí, za které opatrovník odpovídá, musí být omezený. Opatrovníci by měli být zaměstnanci členských států, měli by jimi být placeni a měli by mít možnost pracovat nezávisle na nich;

30. vítá zřízení evropské opatrovnícké sítě pro výměnu zkušeností a vypracování pokynů;

Začlenění dítěte do společnosti a jeho nezbytné vzdělávání

31. klade důraz zejména na úzkou spojitost mezi podmínkami přijímání dětí a možnostmi jejich integrace a konstatuje, že postupy a podmínky přijímání nesmí proces integrace zdržovat ani narušovat. Zdůrazňuje význam rychlého zahájení postupů pro nabytí legálního administrativního statusu;

32. je přesvědčen, že včasná integrace dětí je zásadní pro podporu jejich přechodu do dospělosti. Integrace dítěte v nové zemi je sociální investicí, která přispívá k minimalizaci rizika jejich trestné činnosti a náchylnosti k radikalizaci. Pokud dítě včas získá přístup ke vzdělání, zdravotní péči, volnočasovým aktivitám a psychosociální podpoře, má to příznivý vliv na jeho vývoj;

33. zdůrazňuje zejména, že včasný a účinný přístup k inkluzivnímu formálnímu vzdělání, včetně předškolního vzdělávání a péče, je jedním z nejdůležitějších a neúčinnějších nástrojů integrace dětí, který podporuje jejich jazykové dovednosti, sociální soudržnost a vzájemné porozumění;

34. upozorňuje, že je důležité, aby byla traumatizovaným dětem v zájmu usnadnění integračního procesu poskytnuta vhodná psychosociální podpora. Je rovněž zapotřebí poskytovat zvláštní služby pro děti, které se v minulosti mohly stát oběťmi sexuálního nebo genderově podmíněného násilí, a podporovat jejich přístup ke zdravotní péči v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví;

35. vyzdvihuje význam soustavného úsilí o podporu pozitivního přístupu k rozmanitosti a boje proti rasismu, xenofobii a zvláště nenávisťným verbálním projevům vůči migrujícím dětem;

36. bere na vědomí, že Komise upozorňuje na problémy, jež vyvstávají, když nezletilá osoba bez doprovodu dosáhne věku 18 let a není již považována za dítě, přestože stále naléhavě potřebuje ochranu. Děti by na tento přechod do dospělosti měly být připravovány prostřednictvím poradenství, podpory a možností dalšího vzdělávání a odborné přípravy;

37. vyzdvihuje význam trvalých řešení, která by dětem dlouhodobě zajistila normální a stabilní podmínky. Měla by být zvážena všechna dostupná řešení: integrace, navrácení, přesídlení nebo sloučení s rodinnými příslušníky. Zásadní je, aby byl ve všech případech důkladně posouzen nejlepší zájem dítěte;

Evropské, vnitrostátní, regionální a místní hledisko

38. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány by měly být vnímány jako důležití partneři při provádění a uplatňování strategie EU na ochranu migrujících dětí. Vyzývá Komisi, aby u všech návrhů zvažovala, jaké následky budou mít na místní a regionální úrovni, protože na místní úrovni dochází k přijímání dětí žádajících o azyl, děti zde získávají přístup k různým sociálním službám a začíná zde jejich včasné začleňování do společnosti;

39. vyzývá Komisi, aby členským státům jasně sdělila, že by měly využívat zkušenosti a znalosti místní a regionální úrovně. Regionální a místní orgány mají k dispozici mnoho osvědčených postupů a velké zkušenosti s tím, jak migrující děti chránit a přijímat;

40. zastává názor, že k usnadnění ochrany migrujících dětí a jejich integraci přispívají různé formy financování a podpory ze strany EU. Vyzývá Komisi, aby zlepšila informování místních a regionálních orgánů o stávajících formách podpory a financování;

41. souhlasí s Komisí v tom, že na úrovni EU, na vnitrostátní, regionální i místní úrovni je nezbytné rozhodně, soustředěně a koordinovaně navázat na klíčová opatření uvedená v jejím sdělení, v součinnosti s občanskou společností a mezinárodními organizacemi. Je třeba bedlivě sledovat provádění všech relevantních aspektů práva EU, zejména pak plnění povinností a záruk v souvislosti se základními právy dítěte;

42. je přesvědčen, že soudržný systém se společnými cíli pro přijímání migrujících dětí na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni umožní, aby byla co nejdříve přijata náležitá opatření. To je rozhodující pro to, aby mělo dítě možnost se rychle začlenit, aby se mu dařilo ve škole a bylo dobře připraveno na trh práce. V zájmu zajištění splnění těchto cílů musí dle názoru Výboru všechny členské státy solidárně sdílet odpovědnost za přijímání dětí, které potřebují ochranu;

43. poukazuje na to, že vzhledem k demografickým změnám roste v populaci podíl starších osob a stoupá poptávka po pracovní síle v produktivním věku. K tomu, aby naše společnost rostla a vzkvétala, potřebuje více mladých lidí. Výbor zdůrazňuje, že při zajištění náležitých podmínek přijímání a uplatňování efektivního postupu integrace budou mít migrující děti a mládež v naší společnosti dobré životní perspektivy a možnosti rozvoje. Proto jsou dobré podmínky přijímání a efektivní postup integrace dlouhodobou investicí do blahobytu, demokracie a lidských práv.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

125. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 9.–11. ŘÍJNA 2017

Stanovisko Evropského výboru regionů – Balíček týkající se služeb: ekonomika služeb ve prospěch evropských občanů

(2018/C 054/15)

Zpravodaj: Jean-Luc Vanraes (BE/ALDE), člen zastupitelstva městské části Uccle v Bruselu**Odkazy:** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí evropský elektronický průkaz služeb a související správní prostředky

COM(2016) 824 final

návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o právním a operačním rámci pro evropský elektronický průkaz služeb, který se zavádí nařízením ... [nařízení o ESC]

COM(2016) 823 final

návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final

návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o doporučeních k reformám v oblasti regulace odborných služeb

COM(2016) 820 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**Pozměňovací návrh 1**

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

7. bod odůvodnění

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Oznamovací povinnost stanovená touto směrnicí by se měla vztahovat na regulační opatření členských států, jako jsou právní a správní předpisy obecné povahy nebo jakákoliv jiná závazná pravidla obecné povahy, mimo jiné pravidla přijatá profesními organizacemi pro kolektivní regulaci přístupu k činnostem poskytování služeb nebo jejich výkonu. Oznamovací povinnost by se naopak neměla uplatňovat na jednotlivá rozhodnutí vydaná vnitrostátními orgány.	Oznamovací povinnost stanovená touto směrnicí by se měla vztahovat na regulační opatření členských států, jako jsou právní a správní předpisy obecné povahy nebo jakákoliv jiná závazná pravidla obecné povahy, mimo jiné pravidla přijatá profesními organizacemi pro kolektivní regulaci přístupu k činnostem poskytování služeb nebo jejich výkonu. Oznamovací povinnost by se naopak neměla uplatňovat na jednotlivá rozhodnutí vydaná vnitrostátními orgány. <i>Oznamovací povinnost stanovená touto směrnicí by se neměla vztahovat na pozměňovací návrhy či úpravy navrhovaných opatření, které předloží zákonodárna shromáždění nebo vnitrostátní, regionální a místní parlamenty v rámci parlamentního postupu. Pro účely této směrnice by se za splněnou oznamovací povinnost měla považovat situace, kdy je na závěr parlamentního postupu návrh opatření prosazen a nakonec přijat.</i>

Odůvodnění

Návrh neobsahuje postup týkající se pozměňovacích návrhů a úprav navrhovaných opatření, které předloží zákonodárna shromáždění.

Pozměňovací návrh 2

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

15. bod odůvodnění

Vyškrtnout:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<i>Nesplnění povinnosti oznámit návrhy opatření alespoň tři měsíce před jejich přijetím a/nebo povinnosti zdržet se přijetí oznámeného opatření v této lhůtě, případně ve lhůtě tří měsíců, která následuje po obdržení upozornění, by se mělo považovat za podstatnou procesní vadu závažné povahy z hlediska účinků vůči fyzickým osobám.</i>	

Odůvodnění

V důsledku návrhu Komise budou neoznámená navrhovaná opatření nevymahatelná. To bude mít vážné důsledky pro prosazování opatření na místní a regionální úrovni, jelikož oblast působnosti směrnice o službách je velmi široká a někdy se stále vyvíjí v judikatuře Evropského soudního dvora.

Pozměňovací návrh 3

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Čl. 3 odst. 2

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Členské státy oznámí Komisi veškeré návrhy opatření, kterými se zavádějí nové požadavky nebo povolovací režimy uvedené v článku 4 nebo kterými se takové stávající požadavky nebo povolovací režimy pozměňují. 2. Pozmění-li členský stát návrh oznámeného opatření s takovým účinkem, že se významně rozšíří jeho oblast působnosti nebo obsah či se zkrátí původně předpokládaný harmonogram provedení či se doplní požadavky nebo povolovací režimy, nebo se tyto požadavky nebo povolovací režimy stanou více omezujícími, pokud jde o usazování či přeshraniční poskytování služeb, pozměněný návrh opatření, který byl již dříve oznámen podle odstavce 1, znovu oznámí, přičemž vysvětlí cíl a obsah změn. V takovém případě se bude předchozí oznámení považovat za stažené. 3. Navrhovaná opatření uvedená v odstavcích 1 a 2 se Komisi oznámí nejméně tři měsíce před jejich přijetím.	1. Členské státy oznámí Komisi veškeré návrhy opatření, kterými se zavádějí nové požadavky nebo povolovací režimy uvedené v článku 4 nebo kterými se takové stávající požadavky nebo povolovací režimy pozměňují. 2. a) Pozmění-li členský stát návrh oznámeného opatření s takovým účinkem, že se významně rozšíří jeho oblast působnosti nebo obsah či se zkrátí původně předpokládaný harmonogram provedení či se doplní požadavky nebo povolovací režimy, nebo se tyto požadavky nebo povolovací režimy stanou více omezujícími, pokud jde o usazování či přeshraniční poskytování služeb, pozměněný návrh opatření, který byl již dříve oznámen podle odstavce 1, znovu oznámí, přičemž vysvětlí cíl a obsah změn. V takovém případě se bude předchozí oznámení považovat za stažené. b) Členské státy nemusí oznamovat změny, které se k již oznámenému navrhovanému opatření provedly v rámci parlamentního postupu. Členské státy však Komisi oznámí přijetí návrhu opatření obsahujícího tyto změny. 3. Navrhovaná opatření uvedená v odstavcích 1 a 2 se Komisi oznámí nejméně tři měsíce před jejich přijetím.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4. Nedodržení jedné z povinností stanovených v čl. 3 odst. 1, 2 a 3 nebo v čl. 6 odst. 2 představuje podstatnou procesní vadu závažné povahy z hlediska účinků vůči fyzickým osobám. 5. Členské státy v rámci každého svého oznámení poskytnou informace, které budou prokazovat soulad oznamovaného povolovacího režimu nebo požadavku se směrnicí 2006/123/ES. V těchto informacích bude uveden sledovaný naléhavý důvod obecného zájmu a důvody, proč je oznamovaný povolovací režim nebo požadavek nediskriminační, pokud jde o státní příslušnost nebo bydliště, a proč je přiměřený. Tyto informace budou zahrnovat posouzení, které ukáže, že méně omezující prostředky nejsou k dispozici, a také konkrétní důkazy, kterými jsou podloženy argumenty předložené oznamujícím členským státem. 6. Dotčený členský stát také v oznámení sdělí znění právních nebo regulačních ustanovení, která jsou základem oznamovaného návrhu opatření. 7. Dotčené členské státy sdělí přijaté opatření do dvou týdnů po jeho přijetí. 8. Pro účely postupu oznamování zavedeného touto směrnicí a pro zajištění výměny informací mezi oznamujícím členským státem, ostatními členskými státy a Komisí se použije systém pro výměnu informací o vnitřním trhu stanovený nařízením (EU) č. 1024/2012.	4. Nedodržení jedné z povinností stanovených v čl. 3 odst. 1, 2 a 3 nebo v čl. 6 odst. 2 představuje podstatnou procesní vadu závažné povahy z hlediska účinků vůči fyzickým osobám. 5. Členské státy v rámci každého svého oznámení poskytnou informace, které budou prokazovat soulad oznamovaného povolovacího režimu nebo požadavku se směrnicí 2006/123/ES. V těchto informacích bude uveden sledovaný naléhavý důvod obecného zájmu a důvody, proč je oznamovaný povolovací režim nebo požadavek nediskriminační, pokud jde o státní příslušnost nebo bydliště, a proč je přiměřený. Tyto informace budou zahrnovat posouzení, které ukáže, že méně omezující prostředky nejsou k dispozici, a také konkrétní důkazy, kterými jsou podloženy argumenty předložené oznamujícím členským státem. 6. Dotčený členský stát také v oznámení sdělí znění právních nebo regulačních ustanovení, která jsou základem oznamovaného návrhu opatření. 7. Dotčené členské státy sdělí přijaté opatření do dvou týdnů po jeho přijetí. 8. Pro účely postupu oznamování zavedeného touto směrnicí a pro zajištění výměny informací mezi oznamujícím členským státem, ostatními členskými státy a Komisí se použije systém pro výměnu informací o vnitřním trhu stanovený nařízením (EU) č. 1024/2012.

Odůvodnění

Návrh neobsahuje postup týkající se pozměňovacích návrhů a úprav navrhovaných opatření, které předloží zákonodárna shromáždění.

Pozměňovací návrh 4

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Čl. 3 odst. 4

Vyškrtnout:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<i>Nedodržení jedné z povinností stanovených v čl. 3 odst. 1, 2 a 3 nebo v čl. 6 odst. 2 představuje podstatnou procesní vadu závažné povahy z hlediska účinků vůči fyzickým osobám.</i>	

Odůvodnění

V důsledku návrhu Komise budou neoznámená navrhovaná opatření nevymahatelná. To bude mít vážné důsledky pro prosazování opatření na místní a regionální úrovni, jelikož oblast působnosti směrnice o službách je velmi široká a někdy se stále vyvíjí v judikatuře Evropského soudního dvora.

Navrhovaný postih by vedl ke značné právní nejistotě, takže by dokonce obsahově bezproblémové a věcně jasné evropské legislativní záměry byly již kvůli nejnepatrnějšímu formálnímu porušení při oznámení neproveditelné.

Pozměňovací návrh 5

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Čl. 3 odst. 8

Vložit nový odstavec za čl. 3 odst. 8:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Čl. 3 odst. 3 se nepoužije v případech, kdy je členský stát nucen ve velmi krátkém čase přijmout opatření, kterými se zavádějí nové povolovací režimy nebo požadavky, nebo pozměnit stávající povolovací režimy z naléhavých důvodů zapříčiněných závažnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti, veřejného zdraví nebo životního prostředí.</i>

Odůvodnění

Vyplyvá z textu.

Pozměňovací návrh 6

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Čl. 5 odst. 2

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Od data, kdy Komise uvědomí oznamující členský stát o úplnosti obdrženého oznámení, proběhne maximálně tříměsíční konzultace mezi oznamujícím členským státem, ostatními členskými státy a Komisí.	Od data, kdy Komise uvědomí oznamující členský stát o úplnosti obdrženého oznámení, proběhne maximálně tříměsíční konzultace mezi oznamujícím členským státem, ostatními členskými státy a Komisí. Konzultace nebrání oznamujícímu členskému státu v přijetí příslušných předpisů, které však smí vstoupit v platnost až po skončení konzultace.

Odůvodnění

Navrhovaná odkládací lhůta je příliš neflexibilní. Způsobila by nepřiměřené procesní prodlžení. Členské státy by proto měly mít možnost přijmout příslušná opatření, jejich provedení by však měly ponechat až na dobu po skončení konzultací.

Pozměňovací návrh 7

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Článek 6**Upozornění**

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Před ukončením lhůty pro konzultace uvedené v čl. 5 odst. 2 může Komise oznamující členský stát upozornit na své obavy ohledně souladu oznámeného návrhu opatření se směrnicí 2006/123/ES a na svůj záměr přijmout rozhodnutí uvedené v článku 7.	1. Před ukončením lhůty pro konzultace uvedené v čl. 5 odst. 2 může Komise oznamující členský stát upozornit na své obavy ohledně souladu oznámeného návrhu opatření se směrnicí 2006/123/ES a na svůj záměr přijmout doporučení uvedené v článku 7. V tomto upozornění uvede Komise důvody ke svým obavám a případně jakékoli změny oznámeného návrhu opatření, o nichž se domnívá, že by tyto obavy uspokojivým způsobem odstranily.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Po obdržení takového upozornění oznamující členský stát nepřijme návrh opatření po dobu tří měsíců po ukončení lhůty pro konzultace .	2. Po obdržení takového upozornění povede Komise po dobu tří měsíců dialog s příslušnými orgány, a to i na regionální a místní úrovni. Upozornění zaslané členskému státu Komisí nebrání tomuto členskému státu v přijetí navrhovaného opatření, které však smí být provedeno až po skončení konzultace.

Odůvodnění

Účelem je zajistit, aby příslušné orgány v členském státě byly plně informovány o obavách Komise a důvodech k nim a aby tyto obavy byly včas a náležitě projednány s příslušnými orgány v daném členském státě.

Pozměňovací návrh 8

návrh směrnice o prosazování směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, kterou se stanoví postup oznamování pro povolovací režimy a požadavky týkající se služeb a kterou se mění směrnice 2006/123/ES a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu

COM(2016) 821 final

Článek 7

Rozhodnutí

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 7 Rozhodnutí Vydala-li Komise upozornění v souladu s čl. 6 odst. 1, může ve lhůtě tří měsíců po datu ukončení lhůty pro konzultace uvedené v čl. 5 odst. 2 přijmout rozhodnutí, jímž se návrh opatření prohlašuje za neslučitelný se směrnicí 2006/123/ES a jímž se požaduje, aby se dotýčný členský stát zdržel přijetí návrhu opatření, nebo pokud takové opatření bylo přijato v rozporu s čl. 3 odst. 3 nebo s čl. 6 odst. 2, aby jej zrušil.	Článek 7 Doporučení Vydala-li Komise upozornění v souladu s čl. 6 odst. 1, může ve lhůtě tří měsíců po datu ukončení lhůty pro konzultace uvedené v čl. 5 odst. 2 přijmout nezávazné doporučení, jímž se návrh opatření prohlašuje za neslučitelný se směrnicí 2006/123/ES a jímž se dotýčný členský stát informuje o záměru Komise podat v případě přijetí opatření žalobu k Soudnímu dvoru Evropské unie ve věci slučitelnosti opatření se směrnicí 2006/123/ES.

Odůvodnění

Návrh Komise přijmout rozhodnutí je nepřijatelný, neboť by nepřiměřeně omezoval svobodu zákonodárců na vnitrostátní a regionální úrovni. Nezávazné doporučení, jímž se oznamuje záměr Komise napadnout zákonnost opatření, pokud bude přijato, může být vzhledem k ostatním ustanovením legislativního návrhu lepším postupem oznamování, který bude účinný a zároveň bude respektovat pravomoci vnitrostátních a regionálních zákonodárců.

Pozměňovací návrh 9

návrh směrnice o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final/1

9. bod odůvodnění

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Je na členských státech, aby prokázaly řádné odůvodnění a přiměřenost příslušného ustanovení. Důvody regulace uvedené členským státem jako odůvodnění by tudíž měly opírat o analýzu vhodnosti a přiměřenosti opatření přijatého <i>dotyčným státem</i> a konkrétní důkazy na podporu jeho argumentů.	Je na členských státech, aby prokázaly řádné odůvodnění a přiměřenost příslušného ustanovení. Důvody regulace uvedené členským státem jako odůvodnění by tudíž měly opírat o analýzu vhodnosti a přiměřenosti opatření přijatého <i>příslušnými orgány v dotyčném státě</i> a konkrétní důkazy na podporu jeho argumentů.

Odůvodnění

Způsobí to dodatečnou administrativní zátěž, která by nebyla přiměřená potenciálnímu výsledku.

Pozměňovací návrh 10

návrh směrnice o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final/1

12. bod odůvodnění

Vložit nový bod odůvodnění za 12. bod odůvodnění:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Nový bod odůvodnění <i>Je na příslušných veřejných orgánech v členských státech, aby na základě kritérií stanovených ve směrnici posoudily přiměřenost opatření. Tato individuální posouzení mohou vést v různých členských státech k různým opodstatněným výsledkům.</i>

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 11

návrh směrnice o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final/1

18. bod odůvodnění

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Príslušné orgány by měly řádně zohlednit hospodářský dopad opatření, včetně posouzení nákladů a přínosů zejména s ohledem na stupeň hospodářské soutěže na trhu a kvalitu poskytované služby, jakož i dopad na právo na práci a na volný pohyb osob a služeb v rámci Unie. Na základě této analýzy by měly členské státy posoudit zejména to, zda je rozsah omezení přístupu k regulovaným povoláním nebo jejich výkonu v rámci Unie úměrný významu sledovaných cílů a očekávaným přínosům.	Príslušné orgány by měly řádně zohlednit hospodářský dopad opatření, zejména s ohledem na stupeň hospodářské soutěže na trhu a kvalitu poskytované služby, dopad z hlediska územní soudržnosti, jakož i dopad na právo na práci a na volný pohyb osob a služeb v rámci Unie. Na základě této analýzy by měly příslušné veřejné orgány v členských státech posoudit zejména to, zda je rozsah omezení přístupu k regulovaným povoláním nebo jejich výkonu v rámci Unie úměrný významu sledovaných cílů a očekávaným přínosům.

Odůvodnění

Vyplyvá z textu.

Pozměňovací návrh 12

návrh směrnice o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final/1

21. bod odůvodnění

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pro řádné fungování vnitřního trhu má zásadní význam, aby bylo zajištěno, že členské státy poskytnou příslušné informace občanům, zájmovým svazům a jiným zúčastněným stranám před zavedením nových opatření, která omezují přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon, a dají jim příležitost vyjádřit svá stanoviska.	Pro řádné fungování vnitřního trhu má zásadní význam, aby bylo zajištěno, že příslušné veřejné orgány v členských státech poskytnou příslušné informace občanům, místním a regionálním orgánům, sociálním partnerům, zájmovým svazům a jiným zúčastněným stranám před zavedením nových opatření, která omezují přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon, a dají jim příležitost vyjádřit svá stanoviska.

Odůvodnění

Vyplyvá z textu.

Pozměňovací návrh 13

návrh směrnice o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

COM(2016) 822 final

Článek 6**Přiměřenost**

Změnit:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Před zavedením nových právních nebo správních předpisů omezujících přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon nebo před změnou stávajících předpisů členské státy posoudí, zda jsou takové předpisy nezbytné a vhodné k dosažení sledovaného cíle a zda nepřekračují rámec toho, co je k dosažení daného cíle nezbytné. 2. Při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti ustanovení musí příslušné orgány vzít v úvahu zejména: a) povahu rizik souvisejících se sledovanými cíli veřejného zájmu, zejména rizik pro spotřebitele, odborníky nebo třetí osoby; b) vhodnost ustanovení, a sice pokud jde o jeho způsobilost k dosažení sledovaného cíle a to, zda skutečně odráží dotýcný cíl soudržným a systematickým způsobem, a tudíž řeší zjištěná rizika podobným způsobem jako u srovnatelných činností; c) nezbytnost ustanovení a zejména to, zda k ochraně sledovaného cíle nedostačují stávající pravidla konkrétní nebo obecnější povahy, jako například právní předpisy týkající se bezpečnosti výrobků nebo právní předpisy na ochranu spotřebitelů; d) souvislost mezi rozsahem činností, jež jsou předmětem daného povolání nebo které mu jsou vyhrazeny, a požadovanou odbornou kvalifikací; e) souvislost mezi složitostí úkolů a nezbytnou zvláštní odbornou kvalifikací, zejména pokud jde o úroveň, povahu a trvání odborné přípravy nebo potřebnou praxi, jakož i existenci různých možností získání odborné kvalifikace;	1. Před zavedením nových právních nebo správních předpisů omezujících přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon nebo před změnou stávajících předpisů členské státy posoudí, zda jsou takové předpisy nezbytné a vhodné k dosažení sledovaného cíle a zda nepřekračují rámec toho, co je k dosažení daného cíle nezbytné. 2. Při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti ustanovení musí příslušné orgány vzít v úvahu zejména: a) povahu rizik souvisejících se sledovanými cíli veřejného zájmu, zejména rizik pro příjemce služeb, mj. spotřebitele a další příjemce služeb z řad nepodnikajících veřejností, odborníky, sociální partnery, místní a regionální orgány nebo třetí osoby; b) vhodnost ustanovení, a sice pokud jde o jeho způsobilost k dosažení sledovaného cíle a to, zda skutečně odráží dotýcný cíl soudržným a systematickým způsobem, a tudíž řeší zjištěná rizika podobným způsobem jako u srovnatelných činností; c) nezbytnost ustanovení a zejména to, zda k ochraně sledovaného cíle nedostačují stávající pravidla konkrétní nebo obecnější povahy, jako například právní předpisy týkající se bezpečnosti výrobků nebo právní předpisy na ochranu spotřebitelů; d) souvislost mezi rozsahem činností, jež jsou předmětem daného povolání nebo které mu jsou vyhrazeny, a požadovanou odbornou kvalifikací; e) souvislost mezi složitostí úkolů a nezbytnou zvláštní odbornou kvalifikací, zejména pokud jde o úroveň, povahu a trvání odborné přípravy nebo potřebnou praxi, jakož i existenci různých možností získání odborné kvalifikace;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
f) rozsah odborných činností vyhrazených pro držitele určité odborné kvalifikace, jmenovitě zda a proč činnosti vyhrazené pro určitá povolání mohou nebo nemohou být sdíleny s jinými povoláními; g) stupeň nezávislosti při výkonu regulovaného povolání a dopad organizačních a dohledových opatření na dosažení sledovaného cíle, a to zejména tam, kde jsou činnosti související s regulovaným povoláním vykonávány pod dohledem řádně kvalifikovaného odborníka a na jeho odpovědnost; h) vědecký a technologický vývoj, který může snížit asymetrii informací mezi odborníky a spotřebiteli; i) hospodářský dopad opatření, zejména s ohledem na stupeň hospodářské soutěže na trhu a kvalitu poskytované služby, jakož i dopad na volný pohyb osob a služeb v rámci Unie; j) možnost využít k dosažení cíle veřejného zájmu méně omezující prostředky; k) kumulativní účinek omezení jak přístupu k určitému povolání, tak i jeho výkonu, a zejména to, jak každý z těchto požadavků přispívá k dosažení téhož cíle veřejného zájmu a zda je k tomu nezbytný.	f) rozsah odborných činností vyhrazených pro držitele určité odborné kvalifikace, jmenovitě zda a proč činnosti vyhrazené pro určitá povolání mohou nebo nemohou být sdíleny s jinými povoláními; g) stupeň nezávislosti při výkonu regulovaného povolání a dopad organizačních a dohledových opatření na dosažení sledovaného cíle, a to zejména tam, kde jsou činnosti související s regulovaným povoláním vykonávány pod dohledem řádně kvalifikovaného odborníka a na jeho odpovědnost; h) vědecký a technologický vývoj, který může snížit asymetrii informací mezi odborníky a spotřebiteli; i) hospodářský a sociální dopad opatření, zejména s ohledem na stupeň hospodářské soutěže na trhu a kvalitu poskytované služby, jakož i dopad na volný pohyb osob a služeb v rámci Unie; j) možnost využít k dosažení cíle veřejného zájmu méně omezující prostředky; k) kumulativní účinek omezení jak přístupu k určitému povolání, tak i jeho výkonu.
3. Pro účely odst. 2 písm. j) se stanoví, že pokud jsou opatření odůvodněna ochranou spotřebitelů a pokud se zjištěná rizika omezují na vztah mezi odborníkem a spotřebitelem bez nepříznivého ovlivnění třetích osob, příslušné orgány zejména posoudí, zda lze daného cíle dosáhnout prostřednictvím chráněného profesního označení bez vyhrazení dotyčných činností. 4. Pro účely odst. 2 písm. k) se stanoví, že příslušné orgány posoudí zejména kumulativní účinek uložení kteréhokoli z těchto požadavků: a) vyhrazené činnosti existující souběžně s chráněným profesním označením;	Při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti ustanovení uplatní příslušné orgány kritéria uvedená v odst. 2 písm. a) až k) včetně, a to uvážlivě a s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem jednotlivých případů. Pokud shledají, že některé konkrétní kritérium není relevantní, mohou ho z posouzení vyloučit, přičemž vyloučení náležitě zdůvodní. 3. Pro účely odst. 2 písm. j) se stanoví, že pokud jsou opatření odůvodněna ochranou spotřebitelů a pokud se zjištěná rizika omezují na vztah mezi odborníkem a spotřebitelem bez nepříznivého ovlivnění třetích osob, příslušné orgány zejména posoudí, zda lze daného cíle dosáhnout prostřednictvím chráněného profesního označení bez vyhrazení dotyčných činností. 4. Pro účely odst. 2 písm. k) se stanoví, že příslušné orgány posoudí zejména kumulativní účinek uložení kteréhokoli z těchto požadavků: a) vyhrazené činnosti existující souběžně s chráněným profesním označením;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
b) požadavky týkající se nepřetržitého profesního rozvoje;	b) pravidla týkající se organizace povolání, profesní etiky a dohledu;
c) pravidla týkající se organizace povolání, profesní etiky a dohledu;	c) povinné členství v komorách, režimy registrace nebo autorizace, zejména pokud tyto požadavky zahrnují také povinnost mít určitou odbornou kvalifikaci;
d) povinné členství v komorách, režimy registrace nebo autorizace, zejména pokud tyto požadavky zahrnují také povinnost mít určitou odbornou kvalifikaci;	d) množstevní omezení, zejména požadavky omezující počet autorizací, na jejichž základě lze vykonávat povolání, nebo požadavky stanovující minimální nebo maximální počet zaměstnanců, vedoucích pracovníků nebo zástupců majících konkrétní odborné kvalifikace;
e) množstevní omezení, zejména požadavky omezující počet autorizací, na jejichž základě lze vykonávat povolání, nebo požadavky stanovující minimální nebo maximální počet zaměstnanců, vedoucích pracovníků nebo zástupců majících konkrétní odborné kvalifikace;	e) požadavky na zvláštní právní formu nebo požadavky, jež se týkají držení účasti ve společnosti nebo jejího řízení, a to v rozsahu, v jakém tyto požadavky přímo souvisejí s výkonem regulovaného povolání;
f) požadavky na zvláštní právní formu nebo požadavky, jež se týkají držení účasti ve společnosti nebo jejího řízení, a to v rozsahu, v jakém tyto požadavky přímo souvisejí s výkonem regulovaného povolání;	f) územní omezení, zejména pokud je určité povolání regulováno v některých částech území členského státu jiným způsobem;
g) územní omezení, zejména pokud je určité povolání regulováno v některých částech území členského státu jiným způsobem;	g) požadavky omezující výkon regulovaného povolání společně nebo v rámci partnerství, jakož i pravidla ohledně neslučitelnosti;
h) požadavky omezující výkon regulovaného povolání společně nebo v rámci partnerství, jakož i pravidla ohledně neslučitelnosti;	h) požadavky týkající se pojistného krytí nebo jiných prostředků osobní nebo kolektivní ochrany s ohledem na odpovědnost při výkonu povolání;
i) požadavky týkající se pojistného krytí nebo jiných prostředků osobní nebo kolektivní ochrany s ohledem na odpovědnost při výkonu povolání;	i) požadavky na jazykové znalosti, v rozsahu nezbytném pro výkon daného povolání.
j) požadavky na jazykové znalosti, v rozsahu nezbytném pro výkon daného povolání.	

Odůvodnění

Výčet kritérií stanovených v článku 6 by měl být považován za orientační, neboť se nepoužijí všechna kritéria nebo všechna kritéria nebudou mít v jednotlivých konkrétních případech stejný význam, a univerzální přístup by byl tudíž nepřiměřený a pro příslušné orgány v členských státech by představoval zbytečnou zátěž.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Význam a naléhavost dotvoření jednotného trhu se službami

1. vyzdvihuje význam jednotného trhu pro posílení hospodářského růstu, zvýšení investic, zvyšování životní úrovně a vytváření pracovních míst v regionech a městech v celé EU;
2. zdůrazňuje naléhavost dotvoření jednotného trhu se zbožím a službami, jež je stanoveno ve strategii pro jednotný trh, a poukazuje na to, že mnohé z nejzávažnějších a dosud přetrvávajících ekonomických překážek jsou právě v oblasti služeb;

3. upozorňuje na to, že služby jsou důležitou součástí evropského hospodářství, která se podílí přibližně 70 % na HDP a zaměstnanosti. Nicméně podotýká, že odvětví služeb v EU se vyznačuje nízkým růstem produktivity a slabou hospodářskou soutěží, což brání rozvíjení jeho potenciálu. Zdůrazňuje, že odstranění překážek přeshraničního poskytování služeb, které jsou důsledkem rozdílných vnitrostátních předpisů a postupů, by poskytovatelům služeb a zákazníkům poskytlo více možností k plnému využívání potenciálu vnitřního trhu. Žádá proto Komisi a členské státy, aby dále přijímaly opatření, která zvýší konkurenceschopnost sektoru služeb, posílí konkurenci mezi podniky a odstraní právní a procesní překážky ochromující přeshraniční poskytování služeb;

4. zdůrazňuje, že služby jsou důležitým mezivstupem pro hospodářství a že konkurenceschopné služby, zejména podnikatelské služby, mají zásadní význam pro produktivitu a nákladovou konkurenceschopnost jiných odvětví, např. zpracovatelského průmyslu, které jsou zásadně důležité pro regionální a místní ekonomiku;

5. poukazuje na to, že po deseti letech od jejího přijetí dosud nebyl plně využit potenciál směrnice o službách k posílení volného pohybu služeb a že poskytovatelé v řadě odvětví služeb se stále ještě potýkají s četnými problémy, když se chtějí etablovat v jiném členském státě nebo chtějí dočasně poskytovat přeshraniční služby. Žádá Komisi a členské státy, aby dále přijímaly opatření k omezení těchto překážek. Připomíná, že podle odhadů by odstranění překážek přeshraničního obchodu a investic do služeb v rámci, který již stanoví směrnice o službách, mohlo přispět k navýšení HDP EU o 1,7 %;

6. vítá záměr Komise odstranit neopodstatněné byrokratické překážky bránící poskytování služeb a má za to, že návrhy mohou přispět k vytvoření skutečného jednotného trhu se službami, což by rovněž podnítilo hospodářský růst, investice a zaměstnanost v evropských regionech a městech. Zdůrazňuje nicméně, že při provádění balíčku týkajícího se služeb je nutné dodržovat zásady proporcionality a subsidiarity;

7. upozorňuje na vzájemnou spojitost mezi různými částmi balíčku a na to, že je nutné je považovat za součást nedílného celku a v této souvislosti posuzovat význam jednotlivých návrhů;

8. domnívá se, že navrhovaný postup oznamování by měl být s největší pravděpodobností změněn vzhledem k rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-320/16 – trestní řízení proti Uber France SAS, k níž generální advokát předložil dne 4. července 2017 předběžné stanovisko, v němž se uvádí, že členské státy „mohou (...) zakázat a stíhat protiprávní výkon takové přepravní činnosti, jako je činnost v rámci služby UberPop, aniž musí návrh zákona nejprve oznámit Komisi“;

Elektronický průkaz služeb

9. poukazuje na to, že směrnice o službách požaduje, aby členské státy odstranily administrativní překážky, které poskytovatele služeb odrazují od přeshraničního podnikání, ale že zatím v tomto ohledu nebyla zcela účinná;

10. vítá nový elektronický průkaz služeb jakožto účelný prostředek k podpoře mobility poskytovatelů služeb, požaduje však vyjasnění toho, do jaké míry nový elektronický průkaz služeb souvisí s již existujícími systémy, jako je systém pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI) a evropský profesní průkaz. Je přesvědčen, že elektronický průkaz může pomoci omezit složité administrativní postupy a náklady, které vznikají přeshraničním poskytovatelům služeb při vyřizování administrativních formalit. To má vliv zejména na malé a střední podniky, které jsou páteří regionálních a místních ekonomik, neboť ony jsou složitými administrativními postupy spojenými s přeshraniční činností zasaženy nejvíce;

11. staví se proti přístupu spočívajícímu v přenesení hlavní odpovědnosti za postup na orgány domovského členského státu, neboť je to v rozporu se zásadou hostitelského členského státu, jíž se řídí směrnice o službách. Elektronický průkaz služeb by totiž neměl bránit příslušným veřejným orgánům hostitelského členského státu v provádění nutných kontrol ekonomických činností vykonávaných na jeho území nebo mu tyto kontroly ztěžovat. Elektronický průkaz služeb, tak jak ho navrhla Komise, by poskytovatelům služeb umožnil jednat výhradně s domovským členským státem jako zprostředkovatelem a harmonizoval by výměnu údajů na základě zásady země původu;

12. klade si otázku ohledně dopadu navrhovaného evropského elektronického průkazu služeb na odvětvové sociální průkazy totožnosti, které již byly zavedeny z podnětu příslušných veřejných orgánů členských států nebo sociálních partnerů;

13. poukazuje na to, že návrh nevyjasňuje, jaká kritéria by měl domovský stát použít k určení toho, zda je poskytovatel služeb na jeho území zákonně usazen, třebaže jsou ve směrnici 2014/67/EU vyjmenovány faktické prvky, pomocí nichž se určuje, zda podnik v členském státě skutečně vykonává podstatné činnosti;

14. v tomto kontextu upozorňuje na to, že vydávání přenositelných dokumentů A1 v souvislosti s vysíláním pracovníků již ukázalo možná úskalí z toho důvodu, že potvrzování údajů o příchozích poskytovatelích služeb závisí výhradně na domovském členském státu, zejména pokud jde o falešnou samostatnou výdělečnou činnost. V tomto ohledu se v posouzení dopadů připojeném k návrhu na změnu směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků uvádí: „Přesnost informací, které přenositelné dokumenty A1 obsahují, nelze mimo jiné zaručit vzhledem k tomu, že orgány ve vysílajících zemích neprovádějí formální kontroly.“⁽¹⁾;

15. poukazuje na to, že některé vlastnosti elektronického průkazu služeb, jako jsou např. zásada „pouze jednou“ pro předkládání informací, jeho neomezená doba platnosti, povinnost členských států používat informace uvedené v elektronickém průkazu služeb bez možnosti požádat později o důkaz platnosti poskytnutých informací a restriktivní postupy jeho odnětí, jež mohou vyžadovat konečné soudní rozhodnutí, by mohly vážně ohrozit kontrolu souladu s vnitrostátními právními předpisy a vymáhání práv pracovníků a spotřebitelů;

16. konstatuje, že evropský elektronický průkaz služeb má obsahovat informace o pojistném krytí. Vzhledem k neomezené době platnosti průkazu však lze předpokládat, že bude informace zapotřebí poskytnout jen jednou, v důsledku čehož by inspekce a kontroly v hostitelských členských státech mohly být méně účinné;

17. zdůrazňuje, že elektronický průkaz služeb by byl k dispozici nejen poskytovatelům služeb, kteří chtějí dočasně poskytovat přeshraniční služby, ale i těm, kteří chtějí služby poskytovat prostřednictvím pobočky, agentury či kanceláře zřízené v jiném členském státě;

18. považuje za důležité, že ačkoli je zavedení elektronického průkazu pro členské státy povinné, bude jeho využívání pro poskytovatele služeb dobrovolné, bez ohledu na to, zda jde o osoby samostatně výdělečně činné nebo o podniky;

19. poukazuje na to, že elektronický průkaz služeb je dobrovolný nástroj a jeho využívání bude záviset na jeho očividné přidané hodnotě pro poskytovatele služeb a na úsilí, které vynakládají podnikatelské kruhy a příslušné orgány v členských státech za účelem co největšího zvyšování informovanosti o elektronickém průkazu a jeho přínosech, a to i na regionální a místní úrovni;

20. staví se kriticky k zásadě tichého souhlasu v případě, že poskytovatelé služeb nedostanou ve stanovených lhůtách od orgánu hostitelského členského státu odpověď na svou žádost o vystavení elektronického průkazu. Příslušné fiktivní povolení by mělo být bez náhrady zrušeno, nebo by alespoň měla být stanovena přiměřená lhůta pro přezkoumání a vyřízení;

21. vyjadřuje politování nad skutečností, že legislativní návrh neuvádí důležité aspekty elektronického průkazu služeb, mj. podrobné informace, jež mají být obsaženy ve standardním formuláři žádosti, a dokumenty, které mají být v žádosti zahrnuty jako podklady, nýbrž předpokládá, že je Komise upřesní v aktech v přenesené pravomoci. Upozorňuje na to, že regionální a místní orgány by tím ztratily možnost se k těmto důležitým otázkám vyjadřovat. Požaduje, aby Evropský výbor regionů obdržel veškeré dokumenty týkající se aktů v přenesené pravomoci současně s odborníky z členských států, Evropským parlamentem a Radou a aby měl přístup na zasedání odborných skupin Komise, jež se věnují přípravě příslušných aktů v přenesené pravomoci, a mohl tak včas předkládat důležité připomínky;

22. poukazuje na to, že použitelnost elektronického průkazu je v první fázi omezena na služby pro podniky a služby v oblasti stavebnictví, tj. odvětví, jež mají mimořádný hospodářský význam, ale omezenou úroveň přeshraničního obchodu a investic a nízký růst produktivity, a tudíž by mohla mít prospěch z intenzivnější přeshraniční hospodářské soutěže;

⁽¹⁾ SWD(2016) 52, s. 8 (není k dispozici v češtině – pozn. překl.).

23. zdůrazňuje, že řádné fungování systému elektronických průkazů služeb bude záviset na spolupráci mezi členskými státy, jež bude probíhat prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu a do níž budou zapojeny regionální a místní orgány, což vyžaduje, aby veřejné orgány platformu více využívaly a aby se více investovalo do jejího rozvoje. Vzhledem mj. k tomu, že provádění dalších důležitých částí balíčku týkajícího se služeb (zejména postupu oznamování) bude záviset na jeho efektivitě, vyzývá Výbor Komisi, aby vypracovala akční plán přizpůsobení platformy, tak aby umožňovala podporu nezbytných postupů;

24. žádá Komisi, aby zajistila, že systém vydávání elektronického průkazu služeb bude v souladu s elektronickými systémy vydávání průkazu, které již existují v členských státech, a že bude usnadněna interoperabilita s členskými státy;

25. vybízí Evropskou komisi k tomu, aby dále rozšiřovala použitelnost elektronického průkazu služeb tak, aby byl v budoucnu k dispozici v co největším počtu odvětví, včetně mikropodniků, malých podniků a inovativních a rychle se rozvíjejících podniků;

26. podporuje záměr, aby byl poskytovatelům služeb účtován poplatek za vystavení elektronického průkazu služeb. Poplatek bude stanoven tak, aby jeho výše nebyla neúměrně vysoká. Doporučuje, aby Komise bedlivě sledovala výši poplatku účtovaného členskými státy a podávala o ní zprávy, neboť by mohla být určujícím činitelem využívání elektronického průkazu jakožto dobrovolného nástroje;

27. zastává názor, že z pohledu poskytovatelů služeb je velkou předností elektronického průkazu služeb to, že orgány členských států po držiteli elektronického průkazu nesmí vyžadovat informace, které jsou již obsažené v elektronickém průkazu, mj. informace týkající se zadání veřejné zakázky, soutěže o návrh nebo udělení koncese, založení dceřiných společností nebo registrace poboček podle práva obchodních společností či registrace v systému povinného sociálního pojištění, jelikož to sníží administrativní náklady poskytovatelů služeb na dodržování předpisů obecně a průkaz tak pro ně bude atraktivní a budou motivováni k jeho využívání;

28. zdůrazňuje, že tato skutečnost může mít v praxi dopad na organizační a elektronické postupy, např. na postupy regionálních a místních orgánů při zadávání veřejných zakázek, a může vyvstat nutnost zavést přechodné období, aby bylo možné plynule uzpůsobit systémy tak, aby vyhovovaly novým požadavkům;

29. podporuje ustanovení o usnadnění dodržování administrativních formalit souvisejících s vysíláním zaměstnanců a o usnadnění pojistného krytí v souvislosti se službami poskytovanými přeshraničně, neboť se tím také zvýší atraktivita elektronického průkazu pro poskytovatele služeb a podpoří to jeho využívání;

30. zdůrazňuje, že právní předpis se v souladu s ustanoveními směrnice o službách nedotýká definice ani organizace služeb obecného hospodářského zájmu a nevztahuje se ani na služby obecného zájmu nehopodářské povahy, tj. služby, které jsou často poskytovány na místní a regionální úrovni, a nemá vliv na pracovní právo ani podmínky zaměstnávání;

31. vyzývá Komisi k tomu, aby v souvislosti s elektronickým průkazem služeb zavedla účinné systémy kontroly s cílem zamezit nekalé hospodářské soutěži a podvodným praktikám. Důsledné provádění těchto kontrol, které by nebyly založeny jen na prověřování elektronických údajů, by umožnilo omezit případný sociální dumping a využívání nehlášené práce;

32. má pochybnosti o tom, zda výhody, jež zavedení elektronického průkazu služeb přinese poskytovatelům služeb, vyváží související administrativní zátěž pro příslušné orgány členských států, a to i na regionální a místní úrovni, mimo jiné vzhledem ke skutečnosti, že dnes již ve všech členských státech existují jednotná kontaktní místa pro případné otázky a problémy týkající se přeshraničního poskytování služeb a že si orgány členských států mohou prostřednictvím systému IMI vyměňovat informace. Dále vyjadřuje politování nad tím, že návrh jasně neuvádí, které administrativní povinnosti, jež musí plnit poskytovatelé služeb, budou pro držitele elektronického průkazu zbytečné. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se EHSV domnívá, že zavedení elektronického průkazu služeb je z hlediska proporcionality problematické;

Postup oznamování umožňující lepší oznamování návrhů vnitrostátních předpisů o službách

33. podporuje zásadu, že vnitrostátní pravidla, jež omezují svobodu usazování a volný pohyb služeb, by měla být nediskriminační, pokud jde o státní příslušnost nebo bydliště, přiměřená a opodstatněná naléhavým důvodem obecného zájmu;

34. podporuje kroky ke zlepšení postupu oznamování pro služby, neboť zkušenosti s prováděním směrnice o službách ukazují, že stávající postup je neúčinný, jelikož rozsah oznamovací povinnosti není jasný, členské státy k ní tudíž přistupují různě a zainteresované strany nemají k oznámením přístup;

35. domnívá se, že v případě reformy by mělo být respektováno právo členských států regulovat služby na svém území, pokud budou v souladu se zásadami stanovenými ve směrnici o službách;

36. poukazuje na to, že problémům, na něž upozorňuje Evropská komise a k nimž patří např. zanedbání oznámení všech opatření, by se dalo předejít i zlepšením současného systému oznamování podle směrnice o službách. Přidaná hodnota nového postupu oznamování, jehož uplatňování je pro vnitrostátní zákonodárce – a i na regionální a místní úrovni – více omezující a složitější, by měla být posouzena s ohledem na zásady subsidiarity a proporcionality;

37. vítá, že byla ujasněna konkrétní opatření, jež musí členské státy oznamovat, a informace, jež musí v tomto ohledu poskytovat;

38. podporuje větší transparentnost, ale domnívá se, že je třeba výslovněji upozornit na konkrétní možnosti, které by zainteresované strany mohly využít k předkládání připomínek během konzultačního období;

39. požaduje, aby byly právní předpisy, které mají pouze místní působnost, vyňaty z oblasti působnosti směrnice;

40. zastává názor, že konzultace by neměla členským státům bránit v přijetí příslušného opatření;

41. je toho názoru, že upozornění Komise uvedené v čl. 6 odst. 1 by mělo podrobně uvádět důvody, proč má Komise za to, že předmětný návrh opatření je neslučitelný se směrnicí o službách, a veškerá doporučení, jež Komise případně bude mít ohledně změn návrhu opatření a jež by odstranila její obavy. Doporučuje změnit návrh směrnice tak, aby to bylo zajištěno;

42. domnívá se, že by Komise po vydání upozornění měla být povinna zahájit dialog s příslušnými orgány, a to i na regionální a místní úrovni;

43. obává se, že rozhodnutí navrhované v článku 7 by nepřiměřeně omezovalo svobodu zákonodárců na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Je přesvědčen, že by se naopak mělo jednat o nezávazné doporučení, které by vnitrostátním a regionálním zákonodárcům nebránilo v dokončení legislativního procesu s přihlédnutím k doporučením Komise. Poukazuje na to, že Komise může napadnout zákonnost přijatých opatření u Soudního dvora Evropské unie, což představuje významnou potenciální sankci, již by vnitrostátní a regionální zákonodárci, kteří od Komise obdrží upozornění/doporučení ohledně neslučitelnosti, zcela jistě zohlednili;

44. domnívá se, že upřesnění, které návrh směrnice podává v souvislosti s rozsahem oznamovaných opatření a předkládaných informací, spolu s posílenými konzultacemi, mechanismem upozorňování a ustanovením o doporučení Komise ohledně neslučitelnosti by měly být dostatečné na to, aby umožnily lepší postup oznamování, který bude účinný a zároveň bude respektovat pravomoci vnitrostátních a regionálních zákonodárců;

45. navrhuje, aby Komise vypracovala odhad ročního nárůstu počtu oznámení, jejichž obdržení očekává v důsledku nového postupu oznamování, aby v případě potřeby mohla plánovat dostupné kapacity nutné k účinnému reagování na očekávané objemy ve lhůtách stanovených v legislativním návrhu;

Test přiměřenosti (posuzování přiměřenosti vnitrostátních předpisů o odborných službách)

46. zdůrazňuje, že odborné služby jsou z hlediska hospodářství velmi důležité, neboť zaměstnávají 22 % pracovníků v celé EU, což představuje 47 milionů pracovních míst;

47. připomíná, že regulace odborných služeb zůstává ve výhradní působnosti členských států a že je tedy na členských státech (ať již na celostátní, regionální či místní úrovni), aby rozhodly, zda a jak regulovat povolání v mezích zásad nediskriminace a proporcionality;

48. konstatuje, že regulace odborných služeb může probíhat ze strany státu nebo formou samoregulace profesními sdruženími a že ji v mnoha případech vykonávají regionální a místní orgány v členských státech. Proto jsou podmínky, za nichž musí členské státy plnit své závazky ohledně provádění posouzení přiměřenosti, velmi složité a nejednotné, a to i pokud jde o zapojení všech přímo dotčených zainteresovaných stran;

49. uznává, že kontrola regulace povolání v celé EU je nejednotná, což má negativní dopad na poskytování služeb a mobilitu odborníků. Dále uznává, že je žádoucí mít na úrovni EU soudržnější právní rámec pro posuzování přiměřenosti nových nebo pozměněných požadavků na přístup k regulovaným povoláním nebo na jejich výkon, jehož součástí by byla judikatura Soudního dvora Evropské unie;

50. domnívá se, že je důležité, aby návrh ponechal rozhodnutí o tom, co regulovat a jak, na členských státech a jejich příslušných orgánech na regionální a místní úrovni, ale aby zajistil, že takové rozhodnutí bude založeno na důkazech a bude mu předcházet transparentní a objektivní posouzení, které bude prováděno ve všech členských státech stejně a s ohledem na zjištěné cíle veřejného zájmu;

51. zastává názor, že výčet kritérií stanovených v článku 6 by měl být považován za orientační, neboť se pravděpodobně nepoužijí všechna kritéria nebo všechna kritéria nebudou mít v jednotlivých konkrétních případech stejný význam. Domnívá se, že i když musí být posouzení přiměřenosti důkladná, objektivní a založená na důkazech, měla by být rovněž souměřitelná, jelikož univerzální přístup by v mnoha případech mohl představovat zbytečnou zátěž. Kromě toho jsou požadavky článku 6 co do svého rozsahu a složitosti přehnané;

52. vítá ustanovení, jež zainteresovaným stranám poskytují možnost vyjádřit svůj názor na nové právní nebo správní předpisy omezující přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon, a je přesvědčen, že k zaručení řádné regulace je nutná transparentnost a zapojení všech zainteresovaných stran;

53. upozorňuje na to, že nová pravidla týkající se přiměřenosti, která zahrnují pravidelné sledování právních a správních předpisů s prováděním důkladných a objektivních testů přiměřenosti založených na důkazech, mj. prostřednictvím zapojení nezávislých kontrolních orgánů a za rozsáhlejší účasti zainteresovaných stran, způsobí zvýšení pracovní zátěže a nákladů pro orgány členských států, a to i na regionální a místní úrovni. Týká se to zejména článku 4, podle nějž by byl test přiměřenosti vyžadován nejen v případě nově zaváděných právních předpisů týkajících se regulovaných povolání, ale také v případě změn předpisů stávajících, což lze označit za přehnané;

Pokyny k reformám a omezení počtu regulovaných povolání

54. bere na vědomí úsilí Komise o zajištění toho, že regulace povolání bude odpovídat danému účelu, a sice tím, že členské státy přiměje přezkoumat, zda jsou jejich požadavky na tato povolání nutné ke splnění cílů jejich vnitrostátní veřejné politiky;

55. vítá pokyny pro vnitrostátní reformy v oblasti regulovaných povolání, které by potenciálně mohly členským státům velmi pomoci přizpůsobit jejich regulační rámce pro povolání, která mají vysoký potenciál z hlediska růstu a tvorby pracovních míst, mj. pro architektky, právníky, účetní, patentové zástupce, realitní agenty a turistické průvodce;

56. konstatuje, že pokyny mají sloužit jako doplněk hodnocení v rámci evropského semestru, a domnívá se, že může být užitečné začlenit je do procesu evropského semestru;

Otázky spojené se subsidiaritou a proporcionalitou

57. domnívá se, že aspekty návrhů, z nichž sestává balíček týkající se služeb, vyvolávají důležité otázky spojené se subsidiaritou a proporcionalitou ⁽²⁾. Připomíná, že některé národní a regionální parlamenty vydaly odůvodněná stanoviska, v nichž upozorňují na otázky subsidiarity a proporcionality, mj. na obavy ohledně potenciálního zasahování do vnitrostátních legislativních postupů;

Důsledky z hlediska administrativní zátěže a správních kapacit

58. obává se, že návrhy týkající se elektronického průkazu služeb, postupu oznamování a testu přiměřenosti způsobí příslušným orgánům v členských státech, mj. regionálním a místním orgánům, další administrativní zátěž, což bude mít následně důsledky i z hlediska správních kapacit a rozpočtu.

V Bruselu dne 11. října 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽²⁾ Některé národní a regionální parlamenty upozornily na to, že opatření, jež jsou navržena ve směrnících a jež se týkají postupu oznamování a testů přiměřenosti, překračují rámec toho, co umožňuje zvolený právní základ. Některé národní a regionální parlamenty vydaly odůvodněná stanoviska, v nichž upozorňují na otázky subsidiarity související s postupem oznamování, jelikož Komise a další členské státy by potenciálně mohly zasahovat do vnitrostátních legislativních postupů. Test přiměřenosti i navrhovaná opatření překračují rámec uvedeného právního základu, zasahují do pravomocí členských států a jsou zbytečné. A elektronický průkaz služeb, včetně své navrhované formy, nevytváří dostatečnou přidanou hodnotu. Pokud jde o proporcionalitu, několik národních a regionálních parlamentů se domnívá, že není třeba přijímat směrnici upravující testy přiměřenosti a že by byla vhodnější méně striktní doporučení, že výčet kritérií je nepřiměřený a návrh neponechává dostatečný prostor pro to, aby rozhodnutí učiněná na vnitrostátní úrovni dostala vytyčeným cílům. V souvislosti s elektronickým průkazem služeb mají parlamenty za to, že administrativní zátěž spojená se zajištěním souladu se složitým postupem pravděpodobně značně vzroste a přísné lhůty jsou nepřiměřené, že by navrhovaná pravidla vedla k zavedení zásady země původu, že by elektronický průkaz služeb vzhledem ke krátkým časovým lhůtám pro posouzení bylo možné vydávat bez provedení kontrol a že návrhy překračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaných cílů.

